

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Aika 13.12.2021, klo 12:00 - 19:52

Paikka Yhteys Teams-ohjelman kautta

Käsitellyt asiat

§ 177 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 178 Pöytäkirjan tarkastus

§ 179 Kaupunginvaltuuston kokousaikataulu, kevät 2022

§ 180 Eron myöntäminen Jatta Juholalle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä uuden jäsenen valitseminen ja varapuheenjohtajan nimeäminen

§ 181 Eron myöntäminen Taika Paunoselle kaupunginvaltuuston varavaltuutetun luottamustehtävästä

§ 182 Eron myöntäminen Taika Paunoselle kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

§ 183 Mikkelin seudun ilmasto-ohjelmatyö

§ 184 Haukivuoren vanhustentalosäätiö sr:n lainatakaus

§ 185 Talouden seuranta 10/2021

§ 186 Mikkelin kaupunkistrategia 2022-2025

§ 187 Talousarvio 2022

§ 188 Talousarvioon liittyvät valtuutukset kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle

§ 189 Henkilöstösuunnitelma 2022

§ 190 Mikkelin kaupungin energiaomistusjärjestelyt

§ 191 Valtuustoaloite: Korkean jalostusasteen tuotteiden kautta tuloja kaupunkimme hyvinvointiin

§ 192 Valtuustoaloite: Asiakaskokemuksen systemaattisen mittaamisen käynnistäminen Mikkelin kaupunkikonsernissa

§ 193 Valtuustoaloite: Toisen asteen opiskelun kustannuksia alennettava

§ 194 Valtuustoaloite: Kestävään matkailuun ja luonto-osaamiseen erikoistunut lukio Mikkelin Ristiinan elinvoimatekijäksi

§ 195 Valtuustoaloite Ristiinan lukion säilyttämiseksi Ristiinassa

§ 196 Valtuustoaloite: Julkisen puurakentamisen lisääminen Mikkelin kaupungissa

Lisäpykälät

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 197 Valtuutettu Sami Järvisen huomioiminen

§ 198 Valtuustoaloite: Viitostien valaistuksen parantaminen

§ 199 Valtuustoaloite: Mikkelin kaupungin hallituksen, valtuuston ja lautakuntien hybridikokousten mahdollistaminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Oskari Valtola, puheenjohtaja
Laura Hämäläinen, 1. varapuheenjohtaja
Minna Pöntinen, 2. varapuheenjohtaja
Eero Aho
Liisa Ahonen
Paavo Barck, saapui 15:34
Tanja Hartonen
Raimo Heinänen
Marita Hokkanen
Kati Häkkinen
Jukka Härkönen
Katriina Janhunen
Sami Järvinen
Pertti Karhunen
Heli Kauppinen
Jouko Kervinen
Anu M Kokkonen
Soile Kuitunen
Suvi Kähkönen-Valtola
Jarmo Lautamäki
Raine Lehtonen
Veli Liikanen, poistui 13:46, saapui 15:11
Olli Marjalaakso
Jussi Marttinen
Sami Nalli
Katriina Noponen
Heikki Nykänen, poistui 16:39
Jenni Oksanen
Kirsi Olkkonen
Antti Pakarinen
Petri Pekonen
Jukka Pöyry
Pekka Pöyry
Anna Reponen
Juha T Ropponen
Risto Rouhiainen
Armi Salo-Oksa
Jani Sensio
Arto Seppälä
Pirjo Siiskonen
Jaana Strandman
Jarno Strengell
Satu Taavitsainen
Petri Tikkanen
Jenni Tissari
Hannu Tullinen
Pirkko Valtola

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Jaakko Väänänen
Mervi Eskelinen, varavaltuutettu
Juha Vuori, varavaltuutettu
Jaana Vartiainen, varavaltuutettu
Kerttu Hakala, varavaltuutettu, saapui 13:49, poistui 15:11
Matti Kekkonen, varavaltuutettu, saapui 16:50
Tapani Korhonen, varavaltuutettu, poistui 15:34

Muut saapuvilla olleet

Ari Liikanen, hallintojohtaja, sihteeri
Timo Halonen, kaupunginjohtaja
Heidi Hänninen, viestintäpäällikkö, poistui 17:01
Maria Närhinen, henkilöstöjohtaja
Tarja Poikolainen, kaupunginlakimies, saapui 12:37
Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Tiia Tamlander, vt. talousjohtaja
Mikko Tuovinen, viestintäsuunnittelija
Noora Rauhala, nuorisovaltuuston puheenjohtaja
Janne Skott, vs. taloussuunnittelupäällikkö, poistui 18:21
Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö, saapui 14:01, poistui 15:07
Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, saapui 12:24, poistui 13:33
Sari Hämäläinen, ilmastokoordinaattori, saapui 12:24, poistui 13:33
Merja Peltonen, asianhallintasihteeri

Poissa

Jatta Juhola
Olli Miettinen
Tomi Sikanen
-
Kokouksessa tauot klo 13.56-14.01 ja 16.20-16.50

Allekirjoitukset

Oskari Valtola
Puheenjohtaja

Ari Liikanen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kati Häkkinen
Pöytäkirjantarkastaja

Jukka Härkönen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo
Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 177

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille ja julkaistu kaupungin yleisessä tietoverkossa 8.12.2021.

Lisäksi kokouskutsu on julkaistu Mikkelin Kaupunkilehdessä 8.12.2021.

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että kokouskutsu on julkaistu Mikkelin kaupungin verkkosivuilla 8.12.2021 ja Mikkelin kaupunkilehdessä 8.12.2021.

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että muuttuneesta koronavirustilanteesta johtuen kokouspaikka on muuttunut aiemmin ilmoitetusta ja kokous pidetään etäkokouksena. Muutoksesta on julkaistu tiedote kaupungin verkkosivuilla sekä tiedote torstaina 9.12.2021 Länsi-Savo lehdessä.

Suoritetussa nimenhuudossa todettiin, että valtuutetut Tomi Sikanen, Olli Miettinen ja Jatta Juhola olivat ilmoittaneet esteestä osallistua valtuuston kokoukseen ja heidän varajäsenikseen oli kutsuttu Mervi Eskelinen, Juha Vuori ja Tapani Korhonen. Lisäksi valtuutettu Paavo Barck oli ilmoittanut saapuvansa myöhemmin kokoukseen ja hänen varajäseneksi oli kutsuttu Jaana Vartiainen.

Todennettiin, että nimenhuudossa oli paikalla 47 varsinaista valtuutettua, 4 varavaltuutettua ja nuorisovaltuuston puheenjohtaja.

Koska kokouskutsu on julkaistu kuntalain edellyttämällä tavalla kaupungin verkkosivuilla ja valtuuston edellyttämällä tavalla valituissa ilmoituslehdissä sekä lähetetty vähintään neljä päivää aikaisemmin valtuutetuille, puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 178

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan valtuutetut Kati Häkkinen ja Jukka Härkönen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 474, 22.11.2021
Kaupunginvaltuusto, § 179, 13.12.2021

§ 179
Kaupunginvaltuuston kokousaikataulu, kevät 2022

MliDno-2021-2472

Kaupunginhallitus, 22.11.2021, § 474

Valmistelijat / lisätiedot:
Ari Liikanen
ari.liikanen@mikkeli.fi
hallintojohtaja

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokuksista laadittu ehdotusluonnos kokousaikatauluksi 1.1. - 30.6.2021:

Kv klo 17.00	Lisätietoja	Kh klo 14.00	Lisätietoja
		10.1.2022	(päätetty kh 23.8.2021)
		17.1.2022	(päätetty kh 23.8.2021)
24.1.2022	(päätetty kv 16.8.2021)		
		31.1.2022	Suunnittelukokous
		7.2.2022	
14.2.2022			
		21.2.2022	
	TALVILOMA		
		7.3.2022	Suunnittelukokous
		14.3.2022	
21.3.2022			
		28.3.2022	Tilinpäätös
		4.4.2022	
		11.4.2022	
	PÄÄSIÄINEN		
25.4.2022		2.5.2022	Suunnittelukokous
		9.5.2022	
		16.5.2022	
23.5.2022			
		30.5.2022	
		6.6.2022	
13.6.2022	Tilinpäätös		
		20.6.2022	

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallituksen ja -suunnittelukokoukset alkavat klo 14.00. Aikatauluun voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia. Kaupunginhallitus kokoontuu tarvittaessa kokouksiinsa tai seminaareihin myös muina aikoina.

Kaupunginvaltuuston kokoukset alkavat klo 17.00.

Kuntalain 94 §:n 1 ja 2 momentissa valtuuston kokoontumisesta todetaan seuraavaa: "Valtuusto kokoontuu päättämääränsä aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti."

Mahdollisista valtuuston seminaareista sovitaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn kaupunginhallituksen kokousaikataulun.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää pitää valtuuston kokoukset:

- 24.1.2022 (päätetty kv 16.8.2021)
- 14.2.2022
- 21.3.2022
- 25.4.2022
- 23.5.2022
- 13.6.2022 Tilinpäätös

ja että valtuusto kokoontuu tarpeen mukaan kuntalain 94 §:ssä mainitulla tavalla. Kokoukset aloitetaan klo 17.00.

Mahdollisista valtuuston seminaareista päätetään erikseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 179

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää pitää valtuuston kokoukset:

- 24.1.2022 (päätetty kv 16.8.2021)
- 14.2.2022
- 21.3.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- 25.4.2022
- 23.5.2022
- 13.6.2022 Tilinpäätös

ja että valtuusto kokoontuu tarpeen mukaan kuntalain 94 §:ssä mainitulla tavalla. Kokoukset aloitetaan klo 17.00.

Mahdollisista valtuuston seminaareista päätetään erikseen.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana valtuutettu Raimo Heinänen esitti, että kokousaikatauluun lisätään kaupunginvaltuuston iltakoulu 17.1.2022 sekä kaupunginvaltuuston kokous 28.3.2022. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Raimo Heinänen esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösesitys edellä mainituilla lisäyksillä on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Tiedoksi

Listatiimi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 488, 29.11.2021
Kaupunginvaltuusto, § 180, 13.12.2021

§ 180

Eron myöntäminen Jatta Juholalle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä uuden jäsenen valitseminen ja varapuheenjohtajan nimeäminen

MliDno-2021-2453

Kaupunginhallitus, 29.11.2021, § 488

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen
ari.liikanen@mikkeli.fi
hallintojohtaja

Jatta Juhola anoo 28.10.2021 lähetetyllä sähköpostilla eroa tarkastuslautakunnan jäsenyydestä. Eroanomuksen syynä on hänen työsuhteensa Mikkelin kaupunkiin maaliskuun 2023 loppuun asti.

Kuntalaki 75 §

"Vaalikelpoisuus tarkastuslautakuntaan

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyyssperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä; (21.5.2021/419)
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen."

Tarkastuslautakunnan kokoonpano toimikaudella 2021-2025 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Jatta Juhola, projektipäällikkö, yhteiskuntatieteiden maisteri, VPJ
2. Tapani Korhonen, eläkeläinen
3. Mervi Eskelinen, terveydenhuollon maisteri, ammatillinen opettaja
4. Jere Liikanen, LVI-asentaja
5. Jarmo Lautamäki, ympäristöinsinööri, villieläinhoitaja, PJ
6. Jari Sihvonen, aluepäällikkö
7. Sari Hannukainen, controller (pk-yritykset)
8. Juhani Oksman, yli-insinööri
9. Nea Tarvainen, sosionomi

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

1. Anne Puntanen, lähihoitaja
2. Kari Avikainen, hitsaaja
3. Anne Korhola, maaseutuyrittäjä, kirkon vahtimestari
4. Keijo Siitari, yrittäjä
5. Iris Damstén, yhteisöpedagogi (AMK)
6. Kalle Mattila, agronomi, maanviljelijä
7. Raili Pöyry, psykologi, eläkkeellä
8. Tomi Vänninen, siltainsinööri, DI
9. Anna Reponen, ekonomi

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Jatta Juholalle hänen pyytämänsä eron tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä valitsee uuden jäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se nimeää tarkastuslautakunnalle uuden varapuheenjohtajan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää, että Jatta Juholan tilalle tarkastuslautakuntaan valitaan valtuutettu Soile Kuitunen.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 180

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää Jatta Juholalle hänen pyytämänsä eron tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä valitsee toimitusjohtaja Soile Kuitusen tarkastuslautakunnan uudeksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se nimeää tarkastuslautakunnalle uuden varapuheenjohtajan.

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi eron Jatta Juholalle ja valitsi hänen sijaansa tarkastuslautakunnan jäseneksi toimitusjohtaja Soile Kuitusen sekä nimesi hänet varapuheenjohtajaksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Merkitään, että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Jatta Juhola, valittu jäsen, nimetty varapuheenjohtaja,
luottamushenkilörekisterinhoitaja, Meidän IT ja talous Oy/palkanlaskenta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 531,07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 181, 13.12.2021

§ 181

Eron myöntäminen Taika Paunoselle kaupunginvaltuuston varavaltuutetun luottamustehtävästä

MliDno-2021-4449

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 531

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen
ari.liikanen@mikkeli.fi
hallintojohtaja

Taika Paunonen on pyytänyt eroa kaupunginvaltuuston varavaltuutetun luottamustehtävästä henkilökohtaisiin syihin vedoten. Paunonen on ilmoittanut, että erityisesti hänen koulu- ja työelämässä on tapahtunut sellaisia muutoksia, ettei hänellä ole mahdollisuutta jatkossa luottamustehtävien hoitamiseen.

Keskusvaalilautakunta on nimennyt hänet 16.6.2021 kokouksessaan Kansallisen Kokoomuksen 11:nneksi varavaltuutetuksi.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Taika Paunoselle hänen pyytämänsä eron kaupunginvaltuuston varavaltuutetun luottamustehtävästä.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 181

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää Taika Paunoselle hänen pyytämänsä eron kaupunginvaltuuston varavaltuutetun luottamustehtävästä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Taika Paunonen, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Meidän IT ja talous Oy
/palkanlaskenta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 530, 07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 182, 13.12.2021

§ 182

Eron myöntäminen Taika Paunoselle kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

MliDno-2021-2455

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 530

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen
ari.liikanen@mikkeli.fi
hallintojohtaja

Taika Paunonen anoo eroa kasvatus- ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä henkilökohtaisiin syihin vedoten. Paunonen on ilmoittanut, että erityisesti hänen koulu- ja työelämässä on tapahtunut sellaisia muutoksia, ettei hänellä ole mahdollisuutta jatkossa luottamustehtävien hoitamiseen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoonpano toimikaudella 2021-2025 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Antti Pakarinen, diplomi-insinööri, VPJ
2. Tiina Elkharam, yrittäjä, omaishoitaja
3. Riikka Nikulainen, puhtauspalveluesimies
4. Olli Marjalaakso, HTM
5. Jenni Oksanen, DI, aluesuunnittelupäällikkö
6. Olli Ylönen, lähihoitaja
7. Petri Tikkanen, työsuojeluasiantuntija, työsuojeluvaltuutettu, PJ
8. Hanne Vainio, vanerityöntekijä
9. Jaana Strandman, kasvatustieteen maisteri, erityisopettaja
10. Jussi Marttinen, taksinkuljettaja, muusikko
11. Elina Jäntti, yrittäjä, freelancetoimittaja

Henkilökohtaiset varajäsenet:

1. Matti Kekkonen, metsäasiantuntija
2. Kati Häkkinen, toiminnanjohtaja, yrittäjä
3. Jaakko Matiskainen, maatalousyrittäjä
4. Jan-Peter Kauppinen, tekniikan ylioppilas
5. Taika Paunonen, lähihoitaja, sairaanhoitajaopiskelija (AMK)
6. Jenni Kolmisoppi, FM, kieltenopettaja
7. Jose Friman, metallimaalari, ammattiyhdistysaktiivi
8. Ilona Reponen, sosionomi
9. Mervi Eskelinen, terveydenhuollon maisteri, ammatillinen opettaja
10. Pertti Karhunen, metsätalousinsinööri, työelämäkoordinaattori
11. Katriina Janhunen, ylioppilas

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Taika Paunoselle hänen pyytämänsä eron kasvatusta ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 182

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää Taika Paunoselle hänen pyytämänsä eron kasvatusta ja opetuslautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto myönsi eron Taika Paunoselle ja valitsi hänen sijaansa kasvatusta ja opetuslautakunnan varajäseneksi yksikönjohtaja, eläkeläinen Mali Soinisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Merkittään, että pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Taika Paunonen, valittu varajäsen, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Meidän IT ja talous Oy/palkanlaskenta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 39,21.04.2021

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 98,13.10.2021

Kaupunginhallitus, § 463,22.11.2021

Kaupunginvaltuusto, § 183, 13.12.2021

§ 183

Mikkelin seudun ilmasto-ohjelmatyö

MliDno-2021-1695

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, 21.04.2021, § 39

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen

Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

ympäristöpäällikkö

Liitteet

- 1 Liite Ympltk Mikkelin-ilmasto-ohjelma-LUONNOS
- 2 Liite Ympltk Kangasniemen-ilmasto-ohjelma-LUONNOS
- 3 Liite Ympltk Mharjun-ilmasto-ohjelma-LUONNOS
- 4 Liite Ympltk Pertunmaan-ilmasto-ohjelma-LUONNOS

Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmat ovat luonnosvaiheessa. Ohjelmat on valmisteltu osana Mikkelin seudun kuntailmasto 2050 hanketta (EAKR), jossa on mukana Mikkelin lisäksi Hirvensalmi, Kangasniemi, Juva, Mäntyharju, Puumala ja Pertunmaa. Liitteenä on ehdotukset Mikkelin, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Pertunmaan ilmasto-ohjelmien luonnoksiksi. Juva ja Puumala käsittelevät omat ilmasto-ohjelmaluonnokset omissa toimielimissään. Hirvensalmi valmistelee omissa aikataulussaan Mikkelin seudun kuntailmasto -hankkeessa laaditun luonnoksen pohjalta yhdistetyn ilmasto- ja ympäristöohjelman.

Ilmasto-ohjelmien valmistelua on tehty vuoropuhelussa kuntien viranhaltijoiden, seudun tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden, kunnallisten yritysten ja oppilaitosten kanssa. Työssä on hyödynnetty mm. Kuntaliiton, eri ministeriöiden ja tutkimuslaitosten tapahtumia sekä materiaaleja. Hankkeessa on järjestetty kuntakohtaisia ilmastotapaamisia ja webropol-pohjainen ilmastokysely, johon vastasi yhteensä noin 80 henkilöä.

Ilmasto-ohjelmien tavoitteena on tarjota koottu ilmastonäkökulma kuntien strategiatyön tueksi, määrittellä kuntakohtaiset ilmastotavoitteet ja tukea kuntien ilmastotyötä yksityiskohtaisilla toimenpide-esityksillä. Ohjelmat on laadittu vuosille 2021-2031.

Ohjelmien tavoitteet on suhteutettu kansallisiin tavoitteisiin. Suomen tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius viimeistään vuonna 2035. Tämä tarkoittaa päästöjen vähentämistä 70 % vuoden 1990 tasosta ja loppujen 30 % vähentämistä hiilinielujen avulla. Mikkelin ilmasto-ohjelmaluonnoksessa tavoitteeksi on asetettu hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Muiden seudun kuntien luonnoksissa tavoitteet ovat samat kuin Suomella. Ilmasto-ohjelmien visioihin kuuluu, että Mikkelin seudulla tuotetaan myös muualle sopivia esimerkkejä hiilineutraalisuutta edistävästä ratkaisusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Päätavoitteen edistämiseksi ohjelmissa on asetettu alakohtaisia tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita. Mikkelin seudun kuntien suurimpia päästölähteitä ovat tieliikenne, energiantuotanto ja -kulutus sekä maatalous, joista kaikista on ohjelmissa omat osionsa. Vuonna 2020 tehtyjen valtakunnallisten vähähiilikarttojen perusteella päästöjä on vaikeinta vähentää maataloudessa. Tämä kannattaa huomioida tavoitteiden asettamisessa ja arvioinnissa.

Suurin osa ilmastotyöstä toteutuu muun toiminnan sisällä ilman erillisiä resursseja. Energia-alalla erityisesti pienten kuntien kannattaa hakea yhteistyötä ja kumppaneita taloudellisimpien ja ilmastoystävällisimpien ratkaisujen löytämiseen. Erityisesti taajamissa voidaan maankäytön suunnittelulla tukea vähäpäästöisiä ratkaisuja.

Kunnat voivat toimia omalla metsänhoidollaan esimerkkinä siitä, kuinka metsien puumäärä ja hiilivarasto kasvavat samalla, kun metsistä saadaan tuloja ja muita hyötyjä. Jos seudun muut metsänomistajat seuraavat esimerkkiä, niin metsäisellä seudulla hiilinielutavoitteen saavuttaminen helpottuu.

Seudun luonto vetää ihmisiä puoleensa ja seudun kuntia yhdistää runsas vapaa-ajanasetus. Tavoitteena on kehittää monipaikkaisuutta ja luontoon liittyvää vapaa-ajan viettoa vähäpäästöiseksi vaihtoehdoksi lentäen ja/tai kauas suuntautuvalla matkailulla mm. vähentämällä autoilun tarvetta palveluita parantamalla.

Mikkelin seudulle rakennetaan osana Kuntailmasto 2050 -hanketta ja erillisellä ympäristöministeriön hankerahoituksella Ilmastopolku-nimistä kokonaisuutta, joka tarjoaa tukea ja koulutusta isompiin ja pienempiin ilmastokasvatusprojekteihin osallistujien oman valinnan mukaan. Alueen ilmastotyöstä kootaan esimerkkejä verkkoon ja niitä hyödynnetään opetuksessa ja erilaisten toimintojen ilmastovaikutusten arvioinnissa.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Mikkelin seudun ympäristölautakunta merkitsee Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmatyön tilannekatsauksen ja Mikkelin, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Pertunmaan ilmasto-ohjelmaluonnokset tiedoksi, ja valtuuttaa Mikkelin seudun ympäristöpalvelut tekemään tarpeellisia muutoksia ilmasto-ohjelmaluonnoksiin yhteistyössä kuntien kanssa. Kunnat valmistelevat ja hyväksyvät ohjelmat kuntakohtaisesti omassa aikataulussaan. Mikkelin seudun kuntailmasto -hanke tarjoaa tukea ohjelmien muokkaamiseen ja käsittelyyn hankkeen keston puitteissa.

Päätös

Merkitään tiedoksi. Lisäksi lautakunta esittää, että luonnokset ilmasto-ohjelmista asetetaan yleisesti nähtäville, ja luonnoksista pyydetään lausuntoja ja mielipiteitä, jonka jälkeen Ympäristöpalvelut ja Mikkelin seudun ilmasto 2050 -hanke valmistelee saadun palautteen perusteella muutetut luonnokset kuntiin hyväksyttäväksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, 13.10.2021, § 98

Valmistelijat / lisätiedot:
Hanna Pasonen
Hanna.Pasonen@mikkeli.fi
ympäristöpäällikkö

Liitteet

- 1 Liite Ympltk Mikkelin-ilmasto-ohjelma-LUONNOS-061021
- 2 Liite Ympltk Kangasniemen-ilmasto-ohjelma-LUONNOS-061021
- 3 Liite Ympltk Mharjun-ilmasto-ohjelma-LUONNOS-061021
- 4 Liite Ympltk Pertunmaan ilmasto-ohjelma_LUONNOS_061021

Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmia on valmisteltu osana Mikkelin seudun kuntailmasto 2050 -hanketta (EAKR), jossa on mukana Mikkelin lisäksi Hirvensalmi, Kangasniemi, Juva, Mäntyharju, Puumala ja Pertunmaa. Liitteenä on ehdotukset Mikkelin, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Pertunmaan ilmasto-ohjelmien luonnoksiksi. Juva ja Puumala käsittelevät omat ilmasto-ohjelmaluonnokset omissa toimielimissään. Hirvensalmi valmisteleo omassa aikataulussaan Mikkelin seudun kuntailmasto -hankkeessa laaditun luonnoksen pohjalta yhdistetyn ilmasto- ja ympäristöohjelman.

Ilmasto-ohjelmien valmistelua on tehty vuoropuhelussa kuntien viranhaltijoiden, seudun tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden, kunnallisten yritysten ja oppilaitosten ja Mikkelin seudun ilmastohankkeiden (Hiilivapaa Etelä-Savo ja Päästötön liikenne Mikkelin seudulla) kanssa vuosien 2020 ja 2021 aikana. Työssä on hyödynnetty mm. Kuntaliiton, eri ministeriöiden ja tutkimuslaitosten tapahtumia sekä materiaaleja. Hankkeessa on järjestetty kuntalaisille, päättäjille ja viranhaltijoille suunnattuja kuntakohtaisia ilmastotapaamisia ja webropol-pohjainen ilmastokysely, johon vastasi yhteensä noin 80 henkilöä.

Ilmasto-ohjelmien tavoitteena on määritellä kuntakohtaiset ilmastotavoitteet ja tukea kuntien ilmastotyötä yksityiskohtaisilla toimenpide-esityksillä. Ohjelmat on laadittu vuosille 2022-2035. Ohjelmien tavoitteet on suhteutettu kansallisiin tavoitteisiin. Suomen tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius viimeistään vuonna 2035. Tämä tarkoittaa päästöjen vähentämistä 70 % vuoden 1990 tasosta ja loppujen 30 % vähentämistä hiilinielujen avulla. Mikkelin ilmasto-ohjelmaluonnoksessa tavoitteeksi on asetettu hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Muiden seudun kuntien luonnoksissa tavoite on sama kuin Suomen kansallinen tavoite.

Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntien ilmasto-ohjelmaluonnoksia esiteltiin Mikkelin seudun ympäristölautakunnalle 21.4.2021 (§ 39). Tuolloin lautakunta esitti, että luonnokset asetetaan yleisesti nähtäville ja niistä pyydetään lausuntoja eri sidosryhmiltä. Lausuntokierros toteutettiin keväällä 2021 niin, että ohjelmaluonnokset olivat verkossa yleisesti nähtävillä kommentointia varten 7.6.2021 saakka. Lisäksi ohjelmaluonnoksista pyydettiin erikseen lausunnot MTK Etelä-Savolta, Mikkelin seudun yrittäjät - ja vapaa-ajanasukasyhdistyksiltä sekä Suur-Savon luonnonsuojeluyhdistykseltä. Lausuntoja saatiin määräaikaan mennessä 6 kpl. MTK-Etelä-Savo ry antoi lausunnon kaikkien neljän kunnan ilmasto-ohjelmaluonnoksista, Suomen luonnonsuojelunliiton Suur-Savon yhdistys ry:n lausunnot (3 kpl) koskivat Mikkelin, Mäntyharjun ja Pertunmaan ilmasto-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

ohjelmaluonnoksia, yksi yksityishenkilö antoi lausuntonsa Kangasniemen ilmasto-ohjelmaluonnoksesta ja MTK Metsänomistajien lausunto koski kaikkien neljän kunnan ilmasto-ohjelmaluonnoksia. Yhteenveto lausuntojen sisällöstä on oheismateriaalina.

Lausuntojen keskeinen sisältö on käyty Mikkelin, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Pertunmaan kunnanjohtajien kanssa läpi ja linjattu lausuntojen johdosta tehdyt muutokset ohjelmiin. Samalla kunnanjohtajat ovat omalta osaltaan kommentoineet ohjelmaluonnoksia. Kuntien viranhaltijoiden kanssa on käyty kesän aikana kunkin viranhaltijan vastualueen tavoitteet ja toimenpiteet läpi, ja pyydetty kommentteja muilta osin ohjelmaluonnoksen teksteihin. Samoin keskusteluja on käyty ja kommentteja pyydetty Etelä-Savon Energialta, Suur-Savon Sähköltä, Metsäsairilalta ja Mikseimikkeliä. Saatujen lausuntojen, mielipiteiden ja kommenttien pohjalta on valmisteltu liitteenä olevat ilmasto-ohjelmaluonnokset Mikkelille, Kangasniemelle, Mäntyharjulle ja Pertunmaalle.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Mikkelin seudun ympäristölautakunta merkitsee Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmatyön tilannekatsauksen ja Mikkelin, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Pertunmaan ilmasto-ohjelmaluonnokset tiedoksi, ja lähettää ohjelmaluonnokset Mikkelin, Kangasniemen, Mäntyharjun ja Pertunmaan kunnanhallituksille ja edelleen kunnanvaltuustoille hyväksyttäväksi. Mikkelin seudun kuntailmasto -hanke tarjoaa tukea ohjelmien viimeistelyyn ja käsittelyyn hankkeen keston puitteissa (31.12.2021 saakka).

Päätös

Merkittiin tiedoksi sillä lisäyksellä, että lautakunta pyytää

Ympäristöpalveluja tekemään ohjelmaluonnoksiin seuraavat lisäykset:

- Puurakentaminen selkeämmin mukaan ohjelmiin (oma osio puurakentamiselle).
  - Selvitettävä, onko alueella ylimääräistä biokaasun tuotantoa, ja mahdollisesti biokaasun polttamisen aiheuttamia ylimääräisiä päästöjä.
  - Tuulivoiman selvittäminen kaikkiin ohjelmiin.
  - Ehdotetaan Mikkelille hiilineutraalisuustavoitteeksi vuoden 2030 sijaan vuotta 2035.
-

Kaupunginhallitus, 22.11.2021, § 463

Valmistelijat / lisätiedot:
Hanna Pasonen
Hanna.Pasonen@mikkeli.fi
ympäristöpäällikkö

Liitteet

1 Liite Kh Mikkelin-ilmasto-ohjelma-LUONNOS-231121

Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmia on valmisteltu osana Mikkelin seudun kuntailmasto 2050 -hanketta (EAKR), jossa on mukana Mikkelin lisäksi Hirvensalmi,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kangasniemi, Juva, Mäntyharju, Puumala ja Pertunmaa. Ilmasto-ohjelmien valmistelua on koordinoanut Mikkelin seudun kuntailmasto 2050 -hankkeeseen palkattu ilmastokoordinaattori. Ilmasto-ohjelmien valmistelua on tehty vuoropuhelussa kuntien viranhaltijoiden, seudun tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden, kunnallisten yritysten ja oppilaitosten ja Mikkelin seudun ilmastohankkeiden (Hiilivapaa Etelä-Savo ja Päästötön liikenne Mikkelin seudulla) kanssa vuosien 2020 ja 2021 aikana. Työssä on hyödynnetty mm. Kuntaliiton, eri ministeriöiden ja tutkimuslaitosten tapahtumia sekä materiaaleja. Hankkeessa on järjestetty kuntalaisille, päättäjille ja viranhaltijoille suunnattuja kuntakohtaisia ilmastotapaamisia ja webropol-pohjainen ilmastokysely, johon vastasi yhteensä noin 80 henkilöä.

Ilmasto-ohjelmien tavoitteena on määritellä kuntakohtaiset ilmastotavoitteet ja tukea kuntien ilmastotyötä yksityiskohtaisilla toimenpide-esityksillä. Ohjelmat on laadittu vuosille 2022-2035. Suomen tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius viimeistään vuonna 2035. Tämä tarkoittaa päästöjen vähentämistä 70 % vuoden 1990 tasosta ja loppujen 30 % vähentämistä hiilinielujen avulla. Mikkelin ilmasto-ohjelmaluonnoksessa tavoitteeksi on asetettu hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Ohjelmien muut keskeiset tavoitteet on suhteutettu kansallisiin tavoitteisiin.

Ilmastonmuutos tuo mukanaan monia erilaisia suoria ja epäsuoria riskejä, jotka vaikuttavat yhteiskunnan kaikkiin sektoreihin. Se muodostaakin laaja-alaisen yhteiskunnallisen haasteen, jonka kokonaiskustannukset nousevat huomattavan suuriksi. Ilmastonmuutos aiheuttaa jo nyt merkittäviä kustannuksia, esimerkiksi myrskytuulien aiheuttamina metsätuhoina tai sähköverkon vaurioina. Jatkossa ilmastoriskien aiheuttamat kustannukset kasvavat sitä enemmän, mitä vähemmän ilmastonmuutosta saadaan hillittyä. Yksittäisten ilmastonmuutosta hillitsevien toimenpiteiden kustannukset ovat vaikeasti arvioitavissa, sillä ne ovat täysin tapauskohtaisia. Ilmastotoimenpiteiden osalta on myös tärkeää huomioida, että niistä aiheutuvien kustannusten ohella niiden avulla voidaan saada myös säästöjä, erityisesti energiakulutuksessa. Ilmastotoimenpiteiden kustannukset todennäköisesti myös kasvavat, mitä myöhemmin ilmastonmuutoksen aiheuttamiin riskeihin reagoidaan. Ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen voidaan vaikuttaa liikennettä, maankäyttöä, rakentamista, maa- ja metsätaloutta, jäte- ja vesialaa sekä ympäristönsuojelua koskevalla lainsäädännöllä ja on odotettavissa, että lähitulevaisuudessa monet ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävät toimet tulevat osaksi lainsäädäntöä. Lisäksi ilmastolain (609/2015) uudistuksessa lakiin ollaan lisäämässä kunnallisten viranomaisten velvoite edistää kansallisten ilmastotavoitteiden toteutumista. Kuntakohtaiset ilmasto-ohjelmat edistävät myös lainsäädännön kautta tulevien velvoitteiden toteuttamista kunnissa.

Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmaluonnokset esiteltiin Mikkelin seudun ympäristölautakunnalle 21.4.2021 (§ 39). Tuolloin lautakunta esitti, että luonnokset asetetaan yleisesti nähtäville ja niistä pyydetään lausuntoja eri sidosryhmiltä. Lausuntokierros toteutettiin keväällä 2021 niin, että ohjelmaluonnokset olivat verkossa yleisesti nähtävillä kommentointia varten 7.6.2021 saakka. Lisäksi ohjelmaluonnoksista pyydettiin erikseen lausunnot MTK Etelä-Savolta, Mikkelin seudun yrittäjät - ja vapaa-ajanasukasyhdistyksiltä sekä Suur-Savon luonnonsuojeluyhdistykseltä. Lausuntoja saatiin määräaikaan mennessä 6

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

kpl. Lausuntojen keskeinen sisältö on käyty kunnanjohtajien ja muiden keskeisten viranhaltijoiden kanssa läpi ja linjattu lausuntojen johdosta tehdyt muutokset ohjelmiin. Samalla kunnanjohtajat ovat omalta osaltaan kommentoineet ohjelmaluonnoksia. Samoin keskusteluja on käyty ja kommentteja pyydetty Etelä-Savon Energialta, Suur-Savon Sähköltä, Metsäsairilalta ja Mikseimikkeliä. Saatujen lausuntojen, mielipiteiden ja kommenttien pohjalta on valmisteltu liitteenä oleva ilmasto-ohjelmaluonnos Mikkelin kaupungille.

Luonnos esiteltiin Mikkelin seudun ympäristölautakunnalle 13.10.2021. Ympäristölautakunta merkitsi ilmasto-ohjelmaluonnoksen tiedoksi ja lähetti sen Mikkelin kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Ympäristölautakunta esitti, että ilmasto-ohjelmaan sisällytetään puurakentamisen edistäminen ja tuulivoiman sijoittamisen selvittäminen selkeämmin mukaan. Lisäksi ympäristölautakunta esitti, että Mikkelin hiilineutraalisuustavoitteeksi asetetaan vuoden 2030 sijaan vuosi 2035, mikä vastaa Suomen kansallista tavoitetta.

Ympäristöpäällikkö Hanna Pasonen ja ilmastokoordinaattori Sari Hämäläinen selostavat asiaa kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Petri Pekonen esitti Pekka Pöyryn, Tanja Hartosen, Eero Ahon ja Raimo Heinäsen kannattamana, että Mikkelin ilmasto-ohjelmassa asetaan hiilineutraaliustavoite vuoteen 2035.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä site, että ne jotka kannattavat esittelijän esitystä, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Petri Pekosen esitystä, äänestävät ei. Äänestys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 3 jaa ääntä (Heli Kauppinen, Satu taavaisainen ja Jarno Strengell) ja 7 ei ääntä (Armi Salo-Oksa, Raimo Heinänen, Eero Aho, Pirkko Valtola, Petri Pekonen, Pekka Pöyry ja Tanja Hartonen) sekä 1 tyhjä ääni (Pirjo Siiskonen). Puheenjohtaja totesi, että Petri Pekosen esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Lisäksi esittelijä esitti ohjelmaan lisättäväksi, että Mikkelin kaupungin tilaisuuksissa luovutaan ulkomaisista ruoista ja kertakäyttöastioista. Mikkelin kaupungin tilaisuuksissa tarjoillaan vain suomalaisista kotimaisista raaka-aineista valmistettua ruokaa (paitsi kahvi ja tee). Mieluiten lähiruokaa. Syynä muutokseen on halu varmistaa, että ympäristöasiat ja liikenteen päästöjen vähentäminen tulevat huomioiduksi kaupungin tilaisuuksissa. Kaupungin linjaus on voimassa kaikissa kokouksissa, seminaareissa, työpajoissa, vastaanotto/-edustustilaisuuksissa ja yleisötilaisuuksissa, joissa on tarjoiluja.

Edelleen Pirjo Siiskonen esitti Raimo Heinäsen, Petri Pekosen ja Pekka Pöyryn kannattamana, että ohjelmaan laaditaan puurakentamisesta erillinen oma kohtansa. Puheenjohtaja tiedusteli, että voidaanko muutosesitys hyväksyä. Hyväksyttiin. Muilta osin esittelijän muutettu pohjaesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 183

Liitteet

- 1 Liite Kv Mikkelin ilmasto-ohjelma
- 2 Liite Kv Äänestysluettelo

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ilmasto-ohjelman.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana valtuutettu Katriina Janhunen esitti valtuutettujen Veli Liikasen ja Laura Hämäläisen kannattamana, että ilmasto-ohjelmassa tavoitteeksi asetetaan hiilineutraaliuden saavuttaminen Mikkelissä vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteen toteutus edellyttää, että kaupungin itse toteuttamien hiilineutraalisuushankkeiden ja -toimenpiteiden kustannusvaikutukset kaupungin talouteen arvioidaan aina ennen hankkeen tai toimenpiteen toteuttamista ja toteutuksesta päätetään kokonaiskestävyys huomioiden normaalin budjettimenettelyn mukaisesti.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Katriina Janhusen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 34 jaa ääntä ja 17 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen esitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Lisäksi valtuutettu Heikki Nykänen esitti valtuutettujen Kirsi Olkkosen ja Pekka Pöyryn kannattamana, että

”Keskeisiä keinoja on ollut Pursiala2-kattilan muuttaminen toimimaan ilman turvetta, kaukolämpöakku sekä voimaloiden käytön sovittaminen puupolttoaineen käyttöön. Ilman lisäinvestointeja Pursiala1-kattila ei sovi pelkän puun käyttöön. ESE on linjannut luopuvansa turpeesta viimeistään vuoteen 2035 mennessä. Pursiala1-kattilan tekninen käyttöikä olisi jonkin verran pidempi.”

korvataan tekstillä

”Keskeisiä keinoja on ollut Pursiala2-kattilan muuttaminen toimimaan ilman turvetta, kaukolämpöakku sekä voimaloiden käytön sovittaminen puupolttoaineen käyttöön. Pursiala1-kattilaan asennetaan kesällä 2022 rikinsyöttölaitteisto, jolla korvataan kattilan polttokemian kannalta välttämätön aiemmin turpeen mukana tullut rikki. ESE on linjannut luopuvansa turpeesta viimeistään vuoteen 2035 mennessä, mutta todennäköisesti turpeesta tullaan luopumaan vuoteen 2025 mennessä kymmen vuotta aikaisemmin. Pursiala1-kattilan tekninen käyttöikä loputtua 2030-luvulla, uutta polttavaa kattilaa ei tulla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

rakentamaan vaan siltä osin kaukolämpöverkon tarvitsema lämpöenergia tullaan tuottamaan muilla tavoin kuten lämpöpumpuilla, hukkalämmöillä, geotermisellä lämmöllä jne."

sekä

"Tavoitteet

- Puolitetaan lämmön- ja sähköntuotannon kasvihuonekaasupäästöt vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä.
- Nostetaan uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa.
- Kaupunki luopuu öljylämmityksestä omissa kiinteistöissään vuoteen 2025 mennessä (pois lukien varavoima).
- Kaupungin kiinteistöjen energiankäyttö on tehokasta.

Toimenpiteet

- Kaupunki vaikuttaa omalta osaltaan siihen, että alueella toimivat energiayhtiöt siirtyvät uusiutuviin energialähteisiin ja polttoaineisiin energiantuotannossa (pois lukien varavoima vikatilanteisiin ja poikkeuksellista huipputehoa vaativiin tilanteisiin).
- Kaukolämpöverkoston laajentaminen mahdollisuuksien mukaan.
- Energiayhtiöiden sähkön ja lämmön kulutusjousto- ja energiansäästöpalveluja kehitetään ja markkinoidaan asiakkaille edelleen.
- Kaupunki edistää energiateknologian kehittämistä ja pilotointia (esim. kaukolämpöakku, älykäs energiaverkko, ja virtuaalivoimalaitos)."

korvataan tekstillä

Tavoitteet

- *Pyritään* lämmön- ja sähköntuotannon kasvihuonekaasupäästöissä *nollatasolle vuoteen 2030 mennessä.*
- Nostetaan uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa.
- Kaupunki luopuu öljylämmityksestä omissa kiinteistöissään vuoteen 2025 mennessä (pois lukien varavoima).
- Kaupungin kiinteistöjen energiankäyttö on tehokasta.

Toimenpiteet

- Kaupunki vaikuttaa omalta osaltaan siihen, että alueella toimivat energiayhtiöt siirtyvät uusiutuviin energialähteisiin ja polttoaineisiin energiantuotannossa (pois lukien varavoima vikatilanteisiin ja poikkeuksellista huipputehoa vaativiin tilanteisiin).
- Kaukolämpöverkoston laajentaminen mahdollisuuksien mukaan.
- Energiayhtiöiden sähkön ja lämmön kulutusjousto- ja energiansäästöpalveluja kehitetään ja markkinoidaan asiakkaille edelleen.
- Kaupunki edistää energiateknologian kehittämistä ja pilotointia (esim. *hukkalämmön hyödyntäminen*, älykäs energiaverkko, ja virtuaalivoimalaitos)."

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Heikki Nykäsen esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Edelleen valtuutettu Kirsi Olkkonen esitti valtuutettujen Petri Pekosen ja Pekka Pöyryn kannattamana, että ilmasto-ohjelman kohtaan sivulle 1 laitetaan ohjelman alussa olevaan tiivistelmän viimeiseksi kohdaksi "Ilmasto-ohjelman liitteeksi laaditaan erillinen toimenpideohjelma puun käytön edistämiseksi rakentamisessa."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Kirsi Olkkosen esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Merkitään, että äänestysluettelo liitetään pöytäkirjaan. Liite 2.

Merkitään, että ympäristöpäällikkö Hanna Pasonen ja ilmastokoordinaattori Sari Hämäläinen selostivat asiaa kaupunginvaltuustolle ja olivat kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan.

Merkitään, että kaupunginlakimies Tarja Poikolainen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut/Maria Tirkkonen, Hanna Pasonen, ilmastokoordinaattori Sari Hämäläinen, Hirvensalmen kunta, Kangasniemen kunta, Juvan kunta, Mäntyharjun kunta, Puumalan kunta, Pertunmaan kunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 522,07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 184, 13.12.2021

§ 184

Haukivuoren vanhustentalosäätiö sr:n lainatakaus

MliDno-2020-2337

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 522

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Susanna Turunen

tii.tamlander@mikkeli.fi, susanna.turunen@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, controller

Mikkelin kaupunki on osallisena Haukivuoren Vanhustentalosäätiö sr:ssä, jonka tarkoituksena on tarjota edullisia vuokra-asuntoja ensisijaisesti 60 vuotta täyttäneille haukivuorelaisille eläkeläisille. Asuntoja voidaan tarvittaessa vuokrata myös muille, mikäli ensisijaisia vuokralaisia ei ole riittävästi. Säätiö hallinnoi vuokrattavia kohteita Haukivuorella kolmessa osoitteessa: Suojatie 14-16, Keskustie 64-66 ja Kotipirtti Keskustie 45, joka on yhtenä siipenä hoitokoti Kotikartanon kokonaisuutta. *Mikkelin kaupunki on säätiön ainoa osapuoli ja kaupungilla on päätösvalta säätiössä.*

Säätiön hallinnoimat asunnot osoitteissa Suojatie 14-16 ja Keskustie 64-66 vaativat kipeästi kunnostusta. Korjaussuunnitelman mukaan kohteessa Suojatie 13-15 tulee uusia kylpyhuoneet, sähköt ja käyttövesijärjestelmä, jotka ovat teknisen käyttöikänsä päässä. Lisäksi molemmissa kohteissa on tarpeen vaihtaa ikkunat, ovet ja lukot.

Korjaushankkeen kustannusarvio on yhteensä 588 283,40 euroa (sis. alv 24 %), josta Suojatie 13-15 osuus on 499 613,40 euroa ja Keskustie 64-66 osuus 88 670,00 euroa.

Haukivuoren Vanhustentalosäätiö sr on kilpailuttanut hankkeiden rahoittamiseksi tarvittavan lainan ja yhtiön hallitus on tehnyt 5.11.2020 päätöksen hyväksyä Kuntarahoitus Oy:n lainatarjouksen seuraavin ehdoin:

- Luoton määrä: 600 000 euroa
- Laina-aika: 20 vuotta
- Lainan korko: 12 kk euribor lisättynä 1,040 %-yksikön marginaalilla. Marginaali on voimassa 10 vuotta.

Haukivuoren Vanhustentalo sr on esittänyt lainan takaamista omavelkaisena takauksena 100 % lainan pääomasta. Mikkelin kaupunginvaltuusto on 7.12.2020, § 110 myöntänyt edellä mainituin lainaehdoin Kuntarahoitus Oyj:ltä otettavalle 600 000,00 euron lainalle omavelkaisen 100 prosentin takauksen. Päätöksen mukaan takauksesta peritään vuosittain 0,80 prosentin suuruinen takausprovisio, joka lasketaan taatun summan vuoden aikaisesta keskiarvosta. Takauksen edellytyksenä on vastavakuus 80 prosentille lainan pääomasta. Maanmittauslaitoksen 8.9.2021 (MML/455813/70/2021) ilmoituksen mukaan Haukivuoren Vanhustentalosäätiö sr:n sähköisiä panttikirjoja on tähän mennessä siirretty Mikkelin kaupungille yhteensä 456 966,60 euron arvosta, joka on riittävä vastavakuus 571 208,25 euron suuruiselle lainalle. Maanmittauslaitoksen 2.12.2021 ilmoituksen MML/601251/70/2021 mukaan säätiö on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

siirtänyt lisää sähköisiä panttikirjoja Mikkelin kaupungille, jonka jälkeen vastavakuuksia on riittävästi koko 600.000,00 euron lainalle.

Lainan nostoajankohdan muutoksesta johtuen Mikkelin kaupunginvaltuusto 4.10.2021 § 147 hyväksyi Kuntarahoitus Oyj:n pyynnöstä päivitetyn takauspäätöksen. Päivitetystä päätöksessä takauksen ehdoksi kirjattiin kaupungin edustus säätiön hallituksessa.

Kuntarahoitus Oyj on ilmoittanut, ettei se hyväksy tällaista ehtoa takauspäätökseen ja esittää sen vuoksi takauspäätöksen päivittämistä. Kuntarahoitus Oyj:n mukaan annettavan takauksen tarkoituksena on takaajan ehdoton sitoutuminen siihen, että kaikki taattavassa sopimuksessa suoritettavaksi määritellyt velvoitteet maksetaan takaisin sopimuksen mukaisesti, ellei velallinen niitä pystyisi suorittamaan. Sopimukselle annettavan takauksen tulee siten olla ehdoton sitoumus ja voimassa siihen asti, kunnes kaikki sopimuksen mukaiset velvoitteet on maksettu kokonaisuudessaan takaisin Kuntarahoitus Oyj:lle. Annetun takauksen voimassaoloa ei voida sitoa esimerkiksi hallitusedustuksen kaltaiseen lisäedellytykseen.

Kuntarahoitus Oyj:n esittämien vaatimusten mukaisesti takauspäätöstä on tarkennettava siten, ettei se sisällä muita lisäehtoja vaaditun vastavakuuden lisäksi. Säätiölle taattavan lainan kokonaismäärä ei kasva. Kyse on näin ollen aiemmin myönnetyn takauspäätöksen täydentämisestä. Lainan ehdot säilyvät Kuntarahoituksen alkuperäisen lainatarjouksen mukaisina.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se edelleen myöntää Haukivuoren vanhustentalosäätiö sr:lle Kuntarahoitus Oyj:n edellä mainitun lainaehdoin otettavalle enintään 600 000,00 euron lainalle omavelkaisen 100 prosentin takauksen. Takauksesta peritään vuosittain 0,80 prosentin suuruinen takausprovisio, joka lasketaan taatun summan vuoden aikaisesta keskiarvosta. Takauksen edellytyksenä on vastavakuus 80 prosentille lainan pääomasta.

Takauksen toimeenpanossa ja valvonnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 17.6.2019 § 78 päättämiä periaatteita sekä EU:n virallisessa lehdessä julkaistussa komission tiedonannossa mainittuja periaatteita valtiontuista takauksina, joita sovelletaan myös kuntien antamiin takauksiin.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 184

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto edelleen myöntää Haukivuoren

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

vanhustentalosäätiö sr:lle Kuntarahoitus Oyj:n edellä mainituin lainaehdoin otettavalle enintään 600 000,00 euron lainalle omavelkaisen 100 prosentin takauksen.

Takauksesta peritään vuosittain 0,80 prosentin suuruinen takausprovisio, joka lasketaan taatun summan vuoden aikaisesta keskiarvosta. Takauksen edellytyksenä on vastavakuus 80 prosentille lainan pääomasta.

Takauksen toimeenpanossa ja valvonnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 17.6.2019 § 78 päättämiä periaatteita sekä EU:n virallisessa lehdessä julkaistussa komission tiedonannossa mainittuja periaatteita valtiontuista takauksina, joita sovelletaan myös kuntien antamiin takauksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kuntarahoitus Oy/antolainaus, Valiokiinteistöt Oy/Aku Kaipainen, palvelujohtaja Linda Asikainen, kaupunkikehitysjohtaja Jouni Riihelä, talouspalvelut, Meidän IT ja talous Oy /kirjanpito

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 519, 07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 185, 13.12.2021

§ 185
Talouden seuranta 10/2021

MliDno-2021-1166

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 519

Valmistelijat / lisätiedot:
Tiia Tamlander, Janne Skott
tiia.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi
vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

- 1 Liite Kh Talouden seuranta koko kaupunki 10/2021
- 2 Liite Kh Hallinto- ja elinvoimapalvelut seurantaraportti 10/2021

Kaupunginvaltuustolle raportoidaan kaupungin kuluvaan vuoden taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta talousarviokirjan 2021 mukaisesti kolme kertaa vuodessa (KV 7.12.2020 § 112).

Liitteenä oleva talouden seurantaraportti ajalta 1-10/2021 sisältää johdon analyysin, tuloslaskelmaennusteen, investointimenojen toteutumisennusteen, rahoituslaskelmaennusteen sekä lautakuntien, liikelaitosten ja taseyksikön johdon analyysit. Kaupungin talousarvion toteutumisarvio on rakennettu siten, että toimintatuotoille ja toimintamenoille on asetettu kuukausikohtaiset kertoimet, jotka laskevat kuukausittaisen toteuman mukaan vuoden lopun tilanteen mukaista laskennallista ennustetta. Johdon ennuste -sarake on laadittu toteutuman, soveltuvin osin laskennallisen ennusteen sekä johdon arvion ja tiedossa olevien poikkeamien perusteella.

Vuoden ensimmäisessä, tammi-maaliskuulta laaditussa talouden seurannassa raportoitiin talouden toteutuminen ja toiminnalliset muutokset, jotka olivat jo tiedossa, henkilöstön määrän kehitys, tiedot muista mahdollisista poikkeamista lautakuntien ja johtokuntien toiminnassa sekä strategisten ohjelmien toteutuminen. Heinäkuun seuranta (7/2021) toimi lähtökohtana seuraavan vuoden talousarvion valmistelussa, ja sen yhteydessä raportoitiin valtuustolle kaikki toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut sekä keskeisten konserniyhtiöiden tavoitteiden seuranta. Talouden sopeuttamistoimenpiteistä (kaupunkirakenneselvitys, palvelusuunnitelma ja Tatu) raportoidaan kaupunginhallitukselle erikseen.

Koronatilanne on vaikuttanut merkittävästi talouteen myös vuonna 2021. Vahvimmin tämä näkyy Essoten kuntalaskutuksessa, joka lokakuun seurannassa arvioidun mukaisesti ylittää talousarvion 23,7 miljoonalla eurolla. Ylityksestä noin 14 miljoonaa arvioidaan olevan koronasta aiheutuvia kustannuksia. Valtio kompensoi koronakustannuksia vuoden 2021 osalta noin 6,6 miljoonalla eurolla, ja tämä näkyy talouden seurannassa talousarvion ylityksenä avustustuotoissa. Mahdolliset myöhemmin saatavat avustukset vuoden 2021 kuluihin kirjautuvat avustusten käsittelyaikataulusta johtuen todennäköisesti vasta vuodelle 2022. Lopullinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

kuntalaskutusosuus täsmentyy vasta tilinpäätösvaiheessa, joten nyt esitettyyn ennusteeseen liittyy edelleen epävarmuutta. Lokakuun seurantaraportilla ennustetaan koko kaupungin tilinpäätöksen vuodelta 2021 muodostuvan noin 14,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Määrärahaesitykset

Käyttötalous

Käyttötalouden tulomäärärahoihin esitetään muutosta yhteensä -3,167 miljoonaa euroa, sekä Essoten toimintamenoihin lisämäärärahaa 23,689 miljoonaa euroa ja keskusvaalilautakunnan menoihin lisämäärärahaa 110 000 euroa.

- Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta esittää tulomäärärahojen muutosta - 491 000 euroa. Toimintatuotot jäävät talousarvioista myös vuonna 2021 koronaepidemian seurauksena.
- Kaupunkikehityslautakunnan alla toimivan lomituspalvelujen osalta esitetään meno- ja tulomäärärahaa muutettavaksi menojen alituksen mukaisesti -300 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunta esittää (muiden kuin lomituksen tulosalueen) tulomäärärahojen muutosta - 1 290 000 euroa. Tulojen alittuminen koostuu eri tulosalueilla mm. koronan vaikutuksista ja henkilöstövajeesta, sekä hulevesilaskituksen alittumisesta.
- Konserni- ja elinvoimapalveluissa ruoka- ja puhtauspalveluiden tulomäärärahoihin esitetään muutosta - 86 000 euroa. Koronatilanne on laskenut palveluiden kysyntää.
- Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen ostoihin Essotelta on varattu vuoden 2021 talousarvioon 214 840 miljoonaa euroa. Essote arvioi tämän vuoden kuntalaskutusosuudeksi Mikkelin osalta 238 529 miljoonaa euroa talousarvioylytystensä johdosta. Näin ollen toimintamenoihin esitetään 23,689 miljoonan euron lisämäärärahaa sosiaali- ja terveystalouden palveluiden ostoon Essotelta.
- Keskusvaalilautakunnan toimintamenoihin esitetään 110 000 euron lisämäärärahaa, johtuen koronatilanteen aiheuttamista kuntavaalien erityisjärjestelyistä.
- Vesilaitos esittää liikeylijäämätavoitteen muutosta - 1 000 000 euroa. Liikelaitoksen sitovana tavoitteena talousarviossa on 2,2 miljoonan liikeylijäämä, mutta toteutumaksi ylijäämäksi ennustetaan 1,2 miljoonaa. Kenkäveronniemen puhdistamon alaskirjaus heikentää tulosta 850 000 eurolla.

Investoinnit

Investointeihin osoitettujen määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksia (hankkeiden väliset määrärahasiirrot) esitetään yhteensä 1 569 000 euroa. Investointiosan menojen lisäyksiä esitetään 12 000 euroa ja tulojen vähennyksiä yhteensä 1 800 000 euroa.

Investointiosan menot, määrärahasiirrot hankkeiden välillä

Projektilta 10630/Eteläinen aluekoulu (TA 5.000.000 euroa) siirretään yhteensä -999.000 euroa seuraaviin projekteihin:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Rantakylän alueen uusi päiväkotikoti (TA 1.700.000 euroa), menoylitys +361.000 euroa
- Ristiinan koulukeskuksen kehittämien (TA 300.000 euroa), menoylitys +85.000 euroa
- Mikaelin kunnostus (TA 100.000 euroa), menoylitys +8.000 euroa
- Tuppuralan koulun liikuntasali (TA 300.000 euroa), menoylitys +185.000 euroa
- Kalevankankaan jalkapallohallin uusiminen (TA 2.100.000 euroa), menoylitys +158.000 euroa
- Rantakylän huoltorakennus (TA 500.000 euroa), menoylitys +57.000 euroa
- Kaupungintalon arkistotilan muutostyö, ei talousarviovarausta, +55.000 euroa
- Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt, koulu- ja esiopetus (TA 150.000 euroa), +90.000 euroa

Lisäksi muiden projektien väliset määrärahasiirrot seuraavasti:

- Ruutukaavakeskustan kehittäminen (TA 50.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa
Siirretään projektilta 20019 Sairaalakampuksen ympäristö (TA 100.000 euroa)
- Hulevesiohjelma menot (TA 150.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa
Siirretään projektilta 27008 Eteläinen aluekoulu, urheilu- ja hulevesialueen rakentaminen (TA 300.000 euroa)
- Naistingin lintukosteikon kunnostaminen (TA 30.000 euroa), menoylitys +70.000 euroa
Siirretään projektilta 27008 Eteläinen aluekoulu, urheilu- ja hulevesialueen rakentaminen (TA 300.000 euroa)
- Satamien kunnostus (TA 30.000 euroa), menoylitys +100.000 euroa
Siirretään projektilta 10003 Satamalahden kehittäminen (TA 250.000 euroa)
- Kadut jakamaton (TA 600.000 euroa), menoylitys +150.000 euroa
Siirretään projektilta 20021 Kalevankankaan alue (TA 300.000 euroa)
- Kadut (yritys- ja asuinr.) (TA 1.000.000 euroa), menoylitys +150.000 euroa
Siirretään projektilta 200021 Kalevankankaan alue (TA 300.000 euroa) -50.000 euroa, projektilta 20019 Sairaalakampuksen ympäristö (TA 100.000 euroa) -50.000 euroa ja projektilta 27008 Eteläinen aluekoulu, urheilu- ja hulevesialueen rakentaminen (TA 300.000 euroa) -50.000 euroa

Investointiosan menot, menojen ylitykset

- Melumittarin hankinta ympäristöpalveluiden käyttöön, ei talousarviovarausta, +12.000 euroa

Investointiosan tulot, tulojen alitukset

- Rantakylän huoltorakennus, asia vielä selvittelyssä vakuutusyhtiön kanssa, tuloalitus -300.000 euroa
- Maa- ja vesialueiden hankinta, tuloalitus - 700.000 euroa
- Sotakoulu Ristiina, hanke viivästynyt, tuloalitus -100.000 euroa
- Energiataloudelliset investoinnit, tulot jäävät toteutumatta -40.000 euroa
- Retkisatamien peruskunnostus, tulot jäävät toteutumatta -60.000 euroa
- As Oy Ristimäenkatu, tulot jäävät toteutumatta tältä vuodelta, tuloalitus -600.000 euroa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi koko kaupungin talouden seurantaraportin 10/2021 ja hyväksyy:

- Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan tulomäärärahamuutoksen - 491 000 euroa
- Konserni- ja elinvoimapalveluiden ruoka- ja puhtauspalveluiden tulomäärärahamuutoksen - 86 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunnan alla toimivan lomituspalvelujen osalta meno- ja tulomäärärahamuutoksen menojen alituksen perusteella -300 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunnan (pl. lomituspalvelut) tulomäärärahamuutoksen - 1 290 000 euroa.
- Konserni- ja elinvoimapalveluiden toimintamenoihin lisämäärärahan 23,689 miljoonaa euroa sosiaali- ja terveystalouden oston Essotelta
- Keskusvaalilautakunnan toimintamenoihin lisämäärärahan 110 000 euroa.
- Kaupungin investointihankkeiden väliset määrärahasiirrot yhteensä 1 569 000 euroa
- Investointien menomäärärahojen lisäys + 12 000 euroa
- Investointihankkeiden tulomäärärahojen vähennykset - 1 800 000 euroa
- Vesiliikelaitoksen liikeylijäämätavoitteen muutoksen - 1 000 000 euroa

Lisäksi kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi hallinto- ja elinvoimapalveluiden 10/2021 tilanteen mukaisen talouden seurantaraportin.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 185

Liitteet

1 Liite Kv Talouden seuranta koko kaupunki 10/2021

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi koko kaupungin talouden seurantaraportin 10/2021 ja hyväksyy:

- Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan tulomäärärahamuutoksen - 491 000 euroa
- Konserni- ja elinvoimapalveluiden ruoka- ja puhtauspalveluiden tulomäärärahamuutoksen - 86 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunnan alla toimivan lomituspalvelujen osalta meno- ja tulomäärärahamuutoksen menojen alituksen perusteella -300 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunnan (pl. lomituspalvelut) tulomäärärahamuutoksen - 1 290 000 euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Konserni- ja elinvoimapalveluiden toimintamenoihin lisämäärärahan 23,689 miljoonaa euroa sosiaali- ja terveystalouden oston Essotelta
- Keskusvaalilautakunnan toimintamenoihin lisämäärärahan 110 000 euroa.
- Kaupungin investointihankkeiden väliset määrärahasiirrot yhteensä 1 569 000 euroa
- Investointien menomäärärahojen lisäys + 12 000 euroa
- Investointihankkeiden tulomäärärahojen vähennykset - 1 800 000 euroa
- Vesiliikelaitoksen liikeylijäämätavoitteen muutoksen - 1 000 000 euroa.

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Merkittään, että vt. talousjohtaja Tiia Tamlander selosti asiaa kaupunginvaltuustolle.

Merkittään, että valtuutettu Veli Liikanen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja hänen tilalle kokoukseen saapui varavaltuutettu Kerttu Hakala.

Merkittään, että tämän pykälän käsittelyn jälkeen kokouksessa pidettiin tauko klo 13.56-14.01.

Tiedoksi

Talousohjelmat, Meidän IT ja talous Oy/kirjanpito

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 517,07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 186, 13.12.2021

§ 186
Mikkelin kaupunkistrategia 2022-2025

MliDno-2021-3551

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 517

Valmistelijat / lisätiedot:
Aki Kauranen
aki.kauranen@mikkeli.fi
strategia- ja kehityspäällikkö

Mikkelin kaupungin kaupunkistrategiaa on valmisteltu syksyllä 2021. Työ käynnistettiin 13.-14.9.2021 järjestetyssä kaupunginvaltuuston strategiaseminaarissa ja jonka jälkeen valtuustolle on järjestetty kaksi strategiailtakoulua. Käytännön valmistelua on tehty virkamiesvalmistelun lisäksi kaupunginhallituksen suunnittelukokouksissa syksyllä 2021.

Alustavasti on linjattu, että strategian osalta joulukuun kaupunginvaltuuston kokouksessa hyväksyttäisiin seuraavat strategian osa-alueet:

- Visio
- Arvot
- Strateginen päämäärä
- Strategisen päämäärän osa-alueet tavoitteineen
- Mittarit

Kokouksessa asiaa esittelee strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavien kaupunkistrategian osa-alueiden ja periaatteiden hyväksymistä vuosille 2022-2025:

1. Visio: Mahdollisuuksien Mikkeli - Puhtaan veden pääkaupunki

- Teemme yhdessä ja kestäväillä ratkaisuilla elinvoimaisen Mikkelin Saimaalla.
- Mikkelin vahvuudet ovat tasapainoinen talous, rohkeasti uudistetut palvelut, yhteisöllisyys ja menestyvät yritykset.
- Kaupunki- ja maaseutu ympäristö tarjoaa Suomen parhaat arjen- ja vapaa-ajanmahdollisuudet.

2. Arvot: Reilu, Rohkea ja Rakentava

3. Strateginen päämäärä: Elinvoimainen hyvän elämän Mikkeli

4. Strategisen päämäärän osa-alueet tavoitteineen:

- Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.
- Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.
- Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa vuoteen 2035 mennessä.
- Taataan puhdas vesi ja lähiruoka.
- Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.
- Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.
- Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli
  - Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.
  - Parannetaan yrittäjämönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.
  - Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.
  - Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä
  - Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.
- Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut
  - Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.
  - Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja -tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentamista.
  - Kehitetään kaupunki- ja maaseutu ympäristöjä eri asumismuotojen ja -tapojen mahdollistamiseksi.
  - Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.
  - Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajanasuminen ja monipaikkaisuus.
  - Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.
- Yhteisöllisyys ja osallisuus
  - Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliläisyyttä.
  - Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.
  - Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.
  - Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.
  - Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.
  - Edistetään yhteisöllistä asumista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

5. Mittarit:

Mittari	Lähtötilanne	Tavoite 2025
Tilikauden yli-/alijäämä	TA2022 alijäämäinen	ylijäämäinen 2023 alkaen
Lainamäärä / asukas	5 295 € / asukas (TP2020)	kasvaa max. 10 % vuosittain
Väkiluku vuoden lopussa	52 583 as (31.12.2020)	52 600 as
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot	14,8 (v. 2020)	> 15
Myytyjen asuntojen keskihinta	1588 €/m ² (v. 2020)	1750 €/m ²
Kasvihuonekaasupäästöt	5,5 t CO ₂ e/as (ennakkotieto 2020)	4,0 t CO ₂ e/as
Vuotuinen yhteenlaskettu palkkatulo	761 146 411 € (v. 2019)	850 000 000 €
Suositteluhaluus (NPS)	-20	20

Asukkaiden hyvinvoinnin tilaa seurataan ja kuvataan erikseen vuosittain laadittavan lakisääteisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen käynnistetään strategisten toimenpideohjelmien Elinvoimaohjelman ja Hyvän elämän ohjelman laadinta.

Matkailusta tulee uusi kaupungin kehittämisalusta ja sille, kuten muille jo olemassa oleville kehittämisalustoille (EcoSairila, Memory campus ja Kalevankangas) laaditaan omat kasvuohjelmat osana elinvoimaohjelman laadintaa.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Vision lauseesta "Teemme yhdessä ja kestäväillä ratkaisuilla elinvoimaisen Mikkelin Saimaalla" poistetaan viimeinen sana, jolloin se muutetaan muotoon "Teemme yhdessä ja kestäväillä ratkaisuilla elinvoimaisen Mikkelin."

Vision lause "Mikkelin vahvuudet ovat tasapainoinen talous, rohkeasti uudistetut palvelut, yhteisöllisyys ja menestyvät yritykset" korvataan lauseella "Mikkelin vahvuudet ovat tasapainoinen talous, rohkeasti uudistetut palvelut, yhteisöllisyys, menestyvät yritykset ja Saimaa."

Strategisen päämäärän osa-alueen "Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli" alla olevasta lauseesta "Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa vuoteen 2035 mennessä" poistetaan vuosiluku, jolloin ko. lause muutetaan muotoon "Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Mittari-osiossa lainamäärä / asukas -mittarin osalta vuoden 2025 tavoite kirjataan seuraavasti "kasvaa max. 10 % vuosittain, kuitenkin niin, että vuonna 2025 se on enintään 6.400 €/asukas". Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot -mittarin osalta vuoden 2025 tavoitteeksi kirjataan "alle 14 pv".

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko esittelijän muuttettu esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Merkitään, että strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen oli kokouksessa läsnä tämän pykälän käsittelyn ajan.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 186

Liitteet

- 1 Liite Kv Äänestysluettelo
- 2 Liite Kv Äänestysluettelo

Oheismateriaalina jaetaan kaupunginjohtajan esitys 7.12.2021 kaupunkistrategiasta.

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavien kaupunkistrategian osa-alueiden ja periaatteiden hyväksymistä vuosille 2022-2025:

1. Visio: Mahdollisuuksien Mikkeli - Puhtaan veden pääkaupunki

- Teemme yhdessä ja kestäväillä ratkaisuilla elinvoimaisen Mikkelin Saimaalla.
- Mikkelin vahvuudet ovat tasapainoinen talous, rohkeasti uudistetut palvelut, yhteisöllisyys, menestyvät yritykset ja Saimaa.
- Kaupunki- ja maaseutu ympäristö tarjoaa Suomen parhaat arjen- ja vapaa-ajanmahdollisuudet.

2. Arvot: Reilu, Rohkea ja Rakentava

3. Strateginen päämäärä: Elinvoimainen hyvän elämän Mikkeli

4. Strategisen päämäärän osa-alueet tavoitteineen:

- Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli
  - Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.
  - Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.
  - Huomioidaan Mikkelin hiilineutraalisuustavoite kestävässä rakentamis-, maankäyttö-, liikenne- ja energiaratkaisuissa.
  - Taataan puhdas vesi ja lähiruoka.
  - Edistetään kaupungin kehittämisalustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.
- Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli
  - Edistetään alueen yrittäjyyttä, työllisyyttä, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämistä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.
  - Parannetaan yrittäjämönönteisyyttä sujuvilla yrityspalveluilla sekä joustavilla maankäytön ratkaisuilla.
  - Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.
  - Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä
  - Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.
- Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut
  - Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.
  - Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja -tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.
  - Kehitetään kaupunki- ja maaseutu ympäristöjä eri asumismuotojen ja -tapojen mahdollistamiseksi.
  - Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.
  - Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajanasuminen ja monipaikkaisuus.
  - Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.
- Yhteisöllisyys ja osallisuus
  - Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliiläisyyttä.
  - Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.
  - Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.
  - Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.
  - Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.
  - Edistetään yhteisöllistä asumista.

5. Mittarit:

Mittari	Lähtötilanne	Tavoite 2025
Tilikauden yli- /alijäämä	TA2022 alijäämäinen	ylijäämäinen 2023 alkaen
Lainamäärä / asukas	5 295 € / asukas (TP2020)	kasvaa max. 10 % vuosittain, kuitenkin vuonna 2025 enintään 6.400 e/as
Väkiluku vuoden	52 583 as	

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

lopussa	(31.12.2020)	52 600 as
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot	14,8 (v. 2020)	alle 14 pv
Myytyjen asuntojen keskihinta	1588 €/m ² (v. 2020)	1750 €/m ²
Kasvihuonekaasupäästöt	5,5 t CO ₂ e/as (ennakkotieto 2020)	4,0 t CO ₂ e/as
Vuotuinen yhteenlaskettu palkkatulo	761 146 411 € (v. 2019)	850 000 000 €
Suositteluhaluksuus (NPS)	-20	20

Asukkaiden hyvinvoinnin tilaa seurataan ja kuvataan erikseen vuosittain laadittavan lakisääteisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen käynnistetään strategisten toimenpideohjelmien Elinvoimaohjelman ja Hyvän elämän ohjelman laadinta.

Matkailusta tulee uusi kaupungin kehittämisalusta ja sille, kuten muille jo olemassa oleville kehittämisalustoille (EcoSairila, Memory campus ja Kalevankangas) laaditaan omat kasvuohjelmat osana elinvoimaohjelman laadintaa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana valtuutettu Minna Pöntinen esitti valtuutettujen Satu Taavitsaisen, Petri Pekosen, Soile Kuitusen ja Pekka Pöyryn kannattamana, että kohtaan 4. Strategisen päämäärän osa-alueet tavoitteineen ja siinä kohtaan "Taataan puhdas vesi ja lähiruoka." lisätään teksti "sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään".

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Minna Pöntisen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 20 jaa ääntä ja 31 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi, että Minna Pöntisen esitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi. Liite 1.

Merkitään, että valtuutetut Mervi Eskelinen, Sami Järvinen, Pertti Karhunen, Sami Nalli, Raimo Heinänen, Jussi Marttinen, Jaana Strandman ja Jani Sensio jättivät asiasta eriävän mielipiteen.

Lisäksi valtuutettu Jenni Oksanen esitti valtuutettujen Jukka Härkösen, Soile Kuitusen, Jaana Strandmanin ja Anna Reponen kannattamana, että sairauspoissaolojen tavoitteeksi asetetaan alle 12 päivää.

Edelleen puheenjohtaja totesi, että on tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

siten, että ne jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jenni Oksasen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 21 jaa ääntä ja 30 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi, että Jenni Oksasen esitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi. Liite 2.

Teknisenä korjauksena "Teemme yhdessä ja kestäväillä ratkaisuilla elinvoimaisen Mikkelin Saimaalla.", poistetaan sana "Saimaalla".

Puheenjohtaja totesi, että muilta osin kaupunginhallituksen päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että äänestysluettelot liitetään pöytäkirjaan. Liitteet 1-2.

Merkitään, että strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen selosti asiaa kaupunginvaltuustolle ja oli kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan.

Eriävä mielipide

Mervi Eskelisen, Sami Järvisen, Pertti Karhusen, Sami Nallin, Raimo Heinäsen, Jussi Marttisen, Jaana Strandmanin ja Jani Sension eriävä mielipide:

Jätämme eriävän mielipiteen Mikkelin kaupungin valtuuston kokouksen §186 päätökseen tehtyyn lisäykseen "sekä luonnon monimuotoisuus ja perinnebiotooppien säilymistä edistetään".

Perinnebiotooppi tarkoittaa perinteisten elinkeino- sekä maankäyttötapojen muovaamia luontotyyppisiä. Esimerkiksi niityt, kedot, ahot ja metsälaitumet ovat perinnebiotooppeja. Maaseudulla omakoti- ja talousrakennusten rakentamista, sekä rantarakentamista tulee edistää jo elinvoimamateriaalijana alueellamme. Edellä mainittu lisäys tulee omalta osaltaan vaikeuttamaan maaseudulla tapahtuvaa rakennuslupakäsittelyä, mikä ei ole mielestämme maaseudun elinvoimaa edesauttava asia.

Tiedoksi

Strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 497,29.11.2021
Kaupunginhallitus, § 504,30.11.2021
Kaupunginhallitus, § 511,07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 187, 13.12.2021

§ 187

Talousarvio 2022

MliDno-2021-2570

Kaupunginhallitus, 29.11.2021, § 497

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Janne Skott

tii.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

1 Liite Kh Talousarviokirja 2022

2 Liite Kh Vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, aluejohtokuntien ja nuorisovaltuuston talousarviolausunnot 2022

3 Liite Kh Riskirekisteri, koko kaupungin koonti

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kaupunginhallitus vahvisti 21.6.2021 § 277 talousarvioraamin vuodelle 2022 ja valtuutti talouspalvelut laatimaan lautakunnille ja johtokunnille talousarvion valmisteluohjeet. Talouspalvelut antoi palvelualueille ohjeistuksen talousarvion laatimisesta 22.6.2021.

Kaupunginjohtajan esitys vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2025 on liitteenä. Henkilöstösuunnitelma käsitellään erikseen.

Kaupunginvaltuusto vahvisti 8.11.2021 § 167 vuoden 2022 veroprosentit seuraavasti:

- Tuloveroprosentti 22,00 %
- Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,37 %
- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,62 %
- Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,50 %
- Voimalaitosrakennusten kiinteistöveroprosentti 3,10 %
- Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00 %
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 4,00 %

Kaupunginjohtajalle talousarvion johdosta annettavat valtuutukset talousarviolainojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

nostamiseen, lainojen suojaamiseen ja investointiohjelman mukaisten osakesijoitusten hankintapäätöksiin sekä kaupunginhallitukselle annettava valtuutus konsernilainojen myöntämiseen käsitellään teknisesti erillisenä päätöspykälänä.

Hallintosäännön 44 §:n mukaan aluejohtokunnat antavat lausunnon kaupunkistrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä asioista, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Aluejohtokuntien antamat lausunnot ovat liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus käsittelee esityksen vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2025 erillisen käsittelyjärjestyksen mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa talouspalvelut tekemään talousarviokirjaan teknisiä muutoksia sekä merkitsee tiedoksi liitteenä olevan koko kaupunkiorganisaation riskirekisteridokumentin.

Päätös

Kaupunginhallitus aloitti vuoden 2022 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023-2025 käsittelyn kaupunginjohtaja Timo Halosen aloituspuheenvuorolla. Sen jälkeen puheenvuoroja pitivät HR-päällikkö Sari Häkkinen, hallintojohtaja Ari Liikanen, maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs ja sivistysjohtaja Virpi Siekkinen.

Asian käsittelyä jatketaan kaupunginhallituksen kokouksessa tiistaina 30.11.2021 klo 14.00.

Merkitään, että pykälät 495-498 käsiteltiin samanaikaisesti.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Merkitään, että vs. taloussuunnittelupäällikkö Janne Skott ja HR-päällikkö Sari Häkkinen saapuivat kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että Petri Pekonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana ja samaan aikaan hänen varajäsenensä Katriina Noponen poistui kokouksesta.

Merkitään, että Eero Aho poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja samaan aikaan hänen varajäsenensä Juha Ropponen saapui kokoukseen.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 12.00-13.00.

Kaupunginhallitus, 30.11.2021, § 504

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Janne Skott

tii.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

1 Liite Kh Talousarviokirja 2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

2 Liite Kh Vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, aluejohtokuntien ja nuorisovaltuuston talousarviolausunnot

3 Liite Kh Riskirekisteri, koko kaupungin koonti

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus käsittelee esityksen vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosiksi 2022–2025 erillisen käsittelyjärjestyksen mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa talouspalvelut tekemään talousarviokirjaan teknisiä muutoksia sekä merkitsee tiedoksi liitteenä olevan koko kaupunkiorganisaation riskirekisteridokumentin.

Päätös

Asian käsittelyä jatketaan tiistaina 7.12.2021 pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Merkitään, että pykälät 502-505 käsiteltiin samanaikaisesti.

Merkitään, että Tanja Hartonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana ja samaan aikaan hänen varajäsenensä Jaana Strandman poistui kokouksesta.

Merkitään, että HR-päällikkö Sari Häkkinen oli poissa kokouksesta tämän pykälän aikana klo 16.00 - 16.40.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Oskari Valtola saapui kokoukseen tämän pykälän aikana ja myös poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että Pirkko Valtola poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja hänen tilalleen pöytäkirjantarkastajaksi kokouksen loppuajaksi valittiin Tanja Hartonen.

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 511

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Janne Skott

tiia.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

1 Liite Kh Talousarviokirja 2022

2 Liite Kh Vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, aluejohtokuntien ja nuorisovaltuuston talousarviolausunnot

3 Liite Kh Riskirekisteri, koko kaupungin koonti

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

1. hyväksyä liitteen mukaisen esityksen Mikkelin kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2022-2025
2. hyväksyä talousarvion määrärahojen, tuloarvioiden sekä toiminnallisten tavoitteiden sitovuuden esitetyn mukaisesti.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä täydensi päätösesitystään seuraavilla lisäyksillä:

"Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se

- asettaa kaupungille sitovan velvoitteen ja tavoitteen vuodelle 2022 ylijäämäisen tilinpäätöksen saavuttamiseksi,
- edellyttää kaupungin johtoa valmistelemaan 31.3.2022 mennessä leikkaavan lisätalousarvion, jossa on kuvattu ne toimenpiteet, joilla ylijäämäinen tulos saavutetaan sekä
- asettaa sitovat velvoitteet myös vuosille 2023-2025, joiden tulee olla kunkin vuoden osalta tulokseltaan positiivisia, ilman meneillään olevaa isoa omaisuuden järjestelyä."

Lisäksi esittelijä esitti talousarviokirjaan seuraavat muutokset:

- Kappaleen 4.4 loppuun lisätään teksti "Palvelut ja tulevaisuus -ohjelmalla tavoitellaan 7,5 miljoonan euron vuositason käyttötaloussäästöä, vuoden 2022 osalta tavoite on 3,7 miljoonaa euroa." sekä viimeisen kappaleen loppuun "Näillä tavoitellaan 1 miljoonan euron säästöä talousarviovuodelle 2022."
- Sivulle 30-31 Henkiöstötoiminteet, toisen kappaleen loppuun lisätään teksti "Tavoiteorganisaatorakenne ja henkilöstövähennykset tulevat tarkentumaan alkuvuodesta 2022 laadittavassa palvelut ja tulevaisuus -ohjelmassa."
- Etelä-Savon Energia Oy:n osinkotavoitteeksi asetetaan 2,8 miljoonaa euroa.
- Otavan palvelupisteen siirto Otaviasta poistetaan lisäsäästötoimenpiteistä (sivu 6), mutta määräraha otetaan palvelualueen sisältä (kaupunginhallituksen avustukset).
- Kohdasta perusopetus: Poistetaan lause "Kolmosluokkalaisten ympäristöopin tunti esitetään leikattavaksi osana säästötoimenpiteitä." sekä sen euromäärä (25 000) vuosilta 2022 ja 2023. (lisäsäästölista, s. 10)
- Kohdasta varhaiskasvatus: Poistetaan lause taulukosta kohta Vaka: erityisvarhaiskasvatuksen avustajien määrän tarkastelu" ja sitä vastaavat summat 120 000 e. (lisäsäästölista, s. 10)
- Kohdasta lukio: Muutetaan lukiota koskeva lause muotoon "Lukiokoulutukselle osoitetut säästöt muodostuvat yhdistämällä Etä- ja aikuislukio Otavian Nettilukioon sekä syventämällä Mikkelin lukion ja nettilukion yhteistyötä" ja sitä koskeva euromäärä 60 000 euroksi. (teksti sivulla 75, euromäärä lisäsäästölistaliitteessä s. 10)
- Suomenniemen koulua ei lakkauteta.
- Teatterin, Musiikkiopiston, Mikaeli Oy:n leikkausta yhteensä 160.000 euroa ei toteuteta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Kirjaston aineisto- ja henkilöstösäästöä ei toteuteta (40.000 euroa).
- Yksitystieavustusten leikkausta ei toteuteta (100.000 euroa).
- Verotuloennustetta korotetaan 1 miljoonalla eurolla.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko esittelijän esitykset hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Jarno Strengell esitti, että sivulle 69 konserni- ja elinvoimajaoston toimintaan budjetoidaan vuodelle 2022 nolla euroa ja jaoston toiminta yhdistetään hallintosäännössä kaupunginhallitukseen. Iso osa jaoston asioista käsitellään jossain muodossa kaupunginhallituksessa, kuten kaupungin strategiaan, elinvoimaan ja omistajapolitiikkaan liittyvät asiat. Mikkelin elinvoimaa hoitaa myös Kehitysyhtiö Miksei. Syksyn 2021 aikana konserni- ja elinvoimajaoston on kokoontunut kerran kuukaudessa yhteensä noin 11 tuntia. Yhdistämällä jaosto kaupunginhallitukseen, kasvaisi kaupunginhallituksen kokousten kesto noin tunnilla jos sitäkään, sillä osittain samoja keskusteluja ei tarvitsisi käydä sekä jaostossa että kaupunginhallituksessa. Lakkauttamalla konserni- ja elinvoimajaosto, säästyy kokouspalkkiot, ansiomenetykskorvaukset, kilometrikorvaukset, kahvitukset, kirjanpidot sekä ihmisten aika, kun kaupunginhallituksen viiden jäsenen, kolmen kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja noin kymmenen virkamiehen kokousten määrä vähenisi. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Merkittään, että Jarno Strengell jätti asiasta eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin hänen esityksensä.

Tanja Hartonen esitti, että kaupunginorkesteri lakkautetaan säästösyistä. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Merkittään, että Tanja Hartonen jätti asiasta eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin hänen esityksensä.

Edelleen esittelijä esitti investointiohjelman seuraavat muutokset:

- Lisähuomautuksena tähdellä merkitään hankkeeseen "Ladun siirto ja ensilumenladun sijoittaminen Kalevankankaalle", että ladun asiasta päätetään selvityksen valmistuttua.
- Sähköautolataus (3/2x35 kW) lisätään tuloja 20.
- Osakkeet ja osuudet, As Oy Partinkartano, suunnitteluvuodelta 2023 tulot kohdasta luku -600 korjataan luvuksi +600.
- Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet, varataan 150.000 euroa.
- Jalkaväkimuseon katto, varataan 200.000 euroa, siirretään seuraavalle vuodelle 200.000.
- Kaupungin virastotalo, varataan 150.000 euroa.
- Sotekiinteistöt, varataan 100.000 euroa.
- Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen, varataan 100.000 euroa, siirretään 300.000 euroa seuraavalle vuodelle.
- Puistot ja leikkipaikat, varataan 250.000 euroa.
- Sivistyksen palvelualue, kasvatusta varataan 190.000 euroa, hyvos varataan 170.000 euroa.
- Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue, varataan 75.000 euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja tiedusteli, että voidaanko esittelijän muutosesitykset hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Jarno Strengell esitti, että

- Ristiinan päiväkoti kohdasta poistetaan "Ihastjärven entisen koulurakennuksen siirto" eli Ristiinan päiväkoti korvataan uudisrakennuksella sekä muutetaan vuoden 2022 kohdalta 1,5 miljoonaa euroa 2,2 miljoonaan euroon. Ihastjärven 2011 rakennetulle koulurakennukselle etsitään kaupungin sisäistä tai ulkoista toimijaa eli rakennus myydään tai vuokrataan, jolloin rakennus voi mahdollisesti jäädä osittain myös kyläyhteisön käyttöön. Ihastjärven koulua ei nykyaikainen siirtokoulu eikä sitä voi siirtää kokonaisuuksina, vaan se pitää purkaa ja siirtää yksittäisinä elementteinä. Lisäksi Ihastjärven koulun muuttaminen Ristiinan päiväkodiksi, vaatii rakennukseen tehtäviä muutostöitä.
- Poistetaan seuraava lause "Päämajankoulun muutokset Rouhialan koulua varten" eli nykyinen noin 100 oppilaan 1.-2 luokan Rouhialan koulu jatkaa vuoden 2024 jälkeenkin. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Merkitään, että Jarno Strengell jätti asiasta erivän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin hänen esityksensä.

Edelleen esittelijä täydensi päätösesitystään siten, että kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi koko kaupunginorganisaation riskirekisterin. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän täydennysesitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Merkitään, että kaupunkikehitysjohtaja Jouni Riihelä selosti investointiohjelmaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että Minna Pöntinen ilmoitti olevansa investointiohjelman/As Oy Partinkartanon osalta esteellinen (isännöinti) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin.

Merkitään, että Armi Salo-Oksa ilmoitti olevansa esteellinen Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:n osalta (hallituksen jäsen) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Oskari Valtola saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Laura Hämäläinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että Pekka Pöyry poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja hänen tilalleen kokoukseen saapui varajäsenensä Antti Pakarinen.

Merkitään, että Eero Aho poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana ja hänen tilalleen kokoukseen saapui varajäsenensä Juha Ropponen.

Merkitään, että Eero Ahon poistuttua kokouksesta pöytäkirjantarkastajaksi kokouksen loppuajaksi valittiin Heli Kauppinen.

Merkitään, että vs. taloussuunnittelupäällikkö Janne Skott poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkittään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 11.50-12.45, klo 14.55-15.40 ja klo 17.25-17.45

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 187

Liitteet

- 1 Liite Kv Talousarviokirja 2022
- 2 Liite Kv Talousarvion 2022 käsittelyjärjestys
- 3 Liite Kv Vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, aluejohtokuntien ja nuorisovaltuuston talousarviolausunnot

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteen mukaisen esityksen Mikkelin kaupungin vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2022-2025
2. hyväksyä talousarvion määrärahojen, tuloarvioiden sekä toiminnallisten tavoitteiden sitovuuden esitetyn mukaisesti.

Päätös

Puheenjohtaja esitti talousarvion käsittelyjärjestyksen hyväksyttäväksi liitteen mukaisesti. Käsittelyjärjestys hyväksyttiin.

Talousarvion käsittelyn aluksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, valtuustoryhmien puheenjohtajat ja nuorisovaltuuston puheenjohtaja käyttivät puheenvuorot talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksestä.

Valtuutettu ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pirjo Siiskonen esitti, että päätösesitykseen lisätään kaupunginhallituksen päätösesitys, joka oli jäänyt esityslistalta pois:

"Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se

- asettaa kaupungille sitovan velvoitteen ja tavoitteen vuodelle 2022 ylijäämäisen tilinpäätöksen saavuttamiseksi,
- edellyttää kaupungin johtoa valmistelemaan 31.3.2022 mennessä leikkaavan lisätalousarvion, jossa on kuvattu ne toimenpiteet, joilla ylijäämäinen tulos saavutetaan sekä
- asettaa sitovat velvoitteet myös vuosille 2023-2025, joiden tulee olla kunkin vuoden osalta tulokseltaan positiivisia, ilman meneillään olevaa isoa omaisuuden järjestelyä."

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko täydennys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Asiassa käydyn keskustelun aikana

- valtuutettu Tanja Hartonen esitti, että kaupunginorkesteri lakkautetaan säästösyistä (hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta 81-88). Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkitään, että Tanja Hartonen jätti asiaan eriävän mielipiteen.

- valtuutettu Kirsi Olkkonen esitti valtuutettujen Jouko Kervisen, Sami Järvisen, Petri Pekosen ja Satu Taavitsaisen kannattamana tekstiin seuraavan lisäyksen Ristiinan päiväkotiin liittyen sivulle 125 "Toteutuu edellyttäen, että esitetty malli (huomioiden koulurakennuksen tasearvon) osoittautuu kustannustehokkaimmaksi toteutustavaksi helmikuun loppuun mennessä valmistuvien lisäselvitysten perusteella." Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Kirsi Olkkosen esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.
- valtuutettu Jarno Strengell esitti, että "Ristiinan päiväkoti 130 lasta" kohdasta poistetaan "Ihastjärven entisen koulurakennuksen siirto". Eli Ristiinan päiväkoti korvataan uudisrakennuksella sekä muutetaan vuoden 2022 kohdalta 1,5 miljoonaa euroa 2,2 miljoonaan euroon. Ihastjärven 2011 rakennetulle koulurakennukselle etsitään kaupungin sisäistä tai ulkoista toimijaa eli rakennus myydään tai vuokrataan, jolloin rakennus voi mahdollisesti jäädä osittain myös kyläyhteisön käyttöön. Ihastjärven koulu ei ole nykyaikainen siirtokoulu eikä sitä voi siirtää kokonaisuuksina, vaan se pitää purkaa sekä siirtää yksittäisinä elementteinä ja tarvikkeina. Ihastjärven koulun muuttaminen Ristiinan päiväkodiksi, vaatii rakennukseen tehtäviä muutostöitä. Lisäksi Ihastjärven vanhan koulurakennuksen siirtämisessä piilee lisäkustannus- ja sisäilmariski. Ristiinan päiväkoti ansaitsee päiväkodin, joka on sitä varten tehty. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Merkitään, että Jarno Strengell jätti asiaan eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin hänen muutosesityksensä.

Puheenjohtaja totesi, että muilta osin kaupunginhallituksen päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että valtuutettu Veli Liikanen saapui takaisin kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana ja samalla varavaltuutettu Kerttu Hakala poistui kokouksesta.

Merkitään, että valtuutettu Paavo Barck saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana ja samalla varavaltuutettu Jaana Vartiainen siirtyi valtuutettu Jatta Juholan varavaltuutetuksi ja varavaltuutettu Tapani Korhonen poistui kokouksesta.

Merkitään, että valtuutettu Heikki Nykänen poistui kokouksesta tauon aikana ja hänen tilalleen kokoukseen saapui tauon jälkeen varavaltuutettu Matti Kekkonen.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 16.20-16.50.

Merkitään, että viestintäpäällikkö Heidi Hänninen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 498,29.11.2021
Kaupunginhallitus, § 505,30.11.2021
Kaupunginhallitus, § 512,07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 188, 13.12.2021

§ 188

Talousarvioon liittyvät valtuutukset kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle

MliDno-2021-2570

Kaupunginhallitus, 29.11.2021, § 498

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Janne Skott

tiiia.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää antaa vuoden 2022 talousarvion mukaisesti kaupunginjohtajalle:

1. Oikeuden ottaa yhteensä 60 miljoonaa euroa pitkäaikaista talousarviolainaa tai joukkovelkakirjalainaa vuonna 2022. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja voivat tehdä nostettaviin lainoihin ja olemassa oleviin lainoihin viitekoronvaihtosopimuksia pääomaltaan kunkin lainamäärän suuruisesti.
2. Oikeuden suojata lainoja kiintein koroin tai tehdä erillisiä pitkäaikaisia korkojen suojauksia sekä nykyiseen että tulevaan lainakantaan yhteensä 60 milj. euron määrällä vuonna 2022. Suojauksia tehdään 60 miljoonan määrään saakka vain, jos se on rahoitusmarkkinatilanteessa perusteltua. Suojauksia tehdään talousarvion rahoituslaskelmassa määriteltyjen suojaustasojen puitteissa. Kaupunginjohtajalla ja talousjohtajalla on oikeudet tehdä edellä mainitut suojaukset puhelimitse, minkä pohjalta kaupunginjohtaja tekee päätöksen.
3. Oikeuden tehdä investointiohjelman mukaisesti hankintapäätöksiä osakesijoituksista 750 000,00 eurolla.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto antaa kaupunginhallitukselle oikeuden myöntää antolainoja konsernille ja liikelaitoksille 7 miljoonaa euroa. Konsernilainojen suhteen noudatetaan kaupunginvaltuuston 17.6.2019 § 78 hyväksymiä konsernirahoitus- ja takausperiaatteita.

Tämän valtuutus päätöksen euromääriä päivitetään tarvittaessa päätöksentekovaiheessa tai sen jälkeen, mikäli toimielinten talousarvioon päättämät muutokset sitä edellyttävät.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Asian käsittelyä jatketaan kaupunginhallituksen kokouksessa tiistaina 30.11.2021 klo 14.00.

Merkitään, että pykälät 495-498 käsiteltiin samanaikaisesti.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Kaupunginhallitus, 30.11.2021, § 505

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Janne Skott

tii.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää antaa vuoden 2022 talousarvion mukaisesti kaupunginjohtajalle:

1. Oikeuden ottaa yhteensä 60 miljoonaa euroa pitkäaikaista talousarviolainaa tai joukkovelkakirjalainaa vuonna 2022. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja voivat tehdä nostettaviin lainoihin ja olemassa oleviin lainoihin viitekoronvaihtosopimuksia pääomaltaan kunkin lainamäärän suuruisesti.
2. Oikeuden suojata lainoja kiintein koroin tai tehdä erillisiä pitkäaikaisia korkojen suojauksia sekä nykyiseen että tulevaan lainakantaan yhteensä 60 milj. euron määrällä vuonna 2022. Suojauksia tehdään 60 miljoonan määrään saakka vain, jos se on rahoitusmarkkinatilanteessa perusteltua. Suojauksia tehdään talousarvion rahoituslaskelmassa määriteltyjen suojaustasojen puitteissa. Kaupunginjohtajalla ja talousjohtajalla on oikeudet tehdä edellä mainitut suojaukset puhelimitse, minkä pohjalta kaupunginjohtaja tekee päätöksen.
3. Oikeuden tehdä investointiohjelman mukaisesti hankintapäätöksiä osakesijoituksista 750 000,00 eurolla.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto antaa kaupunginhallitukselle oikeuden myöntää antolainoja konsernille ja liikelaitoksille 7 miljoonaa euroa. Konsernilainojen suhteen noudatetaan kaupunginvaltuuston 17.6.2019 § 78 hyväksymiä konsernirahoitus- ja takausperiaatteita.

Tämän valtuutus päätöksen euromääriä päivitetään tarvittaessa päätöksentekovaiheessa tai sen jälkeen, mikäli toimielinten talousarvion päättämät muutokset sitä edellyttävät.

Päätös

Asian käsittelyä jatketaan tiistaina 7.12.2021 pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Merkitään, että pykälät 502-505 käsiteltiin samanaikaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 512

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, Janne Skott

tii.tamlander@mikkeli.fi, janne.skott@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja, vs. taloussuunnittelupäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää antaa vuoden 2022 talousarvion mukaisesti kaupunginjohtajalle:

1. Oikeuden ottaa yhteensä 60 miljoonaa euroa pitkäaikaista talousarviolainaa tai joukkovelkakirjalainaa vuonna 2022. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja voivat tehdä nostettaviin lainoihin ja olemassa oleviin lainoihin viitekoronvaihtosopimuksia pääomaltaan kunkin lainamäärän suuruisesti.
2. Oikeuden suojata lainoja kiintein koroin tai tehdä erillisiä pitkäaikaisia korkojen suojauksia sekä nykyiseen että tulevaan lainakantaan yhteensä 60 milj. euron määrällä vuonna 2022. Suojauksia tehdään 60 miljoonan määrään saakka vain, jos se on rahoitusmarkkinatilanteessa perusteltua. Suojauksia tehdään talousarvion rahoituslaskelmassa määriteltyjen suojaustasojen puitteissa. Kaupunginjohtajalla ja talousjohtajalla on oikeudet tehdä edellä mainitut suojaukset puhelimitse, minkä pohjalta kaupunginjohtaja tekee päätöksen.
3. Oikeuden tehdä investointiohjelman mukaisesti hankintapäätöksiä osakesijoituksista 750 000,00 eurolla.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto antaa kaupunginhallitukselle oikeuden myöntää antolainoja konsernille ja liikelaitoksille 7 miljoonaa euroa. Konsernilainojen suhteen noudatetaan kaupunginvaltuuston 17.6.2019 § 78 hyväksymiä konsernirahoitus- ja takausperiaatteita.

Tämän valtuutus päätöksen euromääriä päivitetään tarvittaessa päätöksentekovaiheessa tai sen jälkeen, mikäli toimielinten talousarvioon päättämät muutokset sitä edellyttävät.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti esitystään siten, että lainamäärän enimmäismääräksi esitetään 57 miljoonaa euroa (aikaisemmin 60 miljoonaa).

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän muutosesitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 188

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää antaa vuoden 2022 talousarvion mukaisesti kaupunginjohtajalle:

1. Oikeuden ottaa yhteensä 57 miljoonaa euroa pitkäaikaista talousarviolainaa tai joukkovelkakirjalainaa vuonna 2022. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja voivat tehdä nostettaviin lainoihin ja olemassa oleviin lainoihin viitekoronvaihtosopimuksia pääomaltaan kunkin lainamäärän suuruisesti.
2. Oikeuden suojata lainoja kiintein koroin tai tehdä erillisiä pitkäaikaisia korkojen suojauksia sekä nykyiseen että tulevaan lainakantaan yhteensä 57 milj. euron määrällä vuonna 2022. Suojauksia tehdään 57 miljoonan määrään saakka vain, jos se on rahoitusmarkkinatilanteessa perusteltua. Suojauksia tehdään talousarvion rahoituslaskelmassa määriteltujen suojaustasojen puitteissa. Kaupunginjohtajalla ja talousjohtajalla on oikeudet tehdä edellä mainitut suojaukset puhelimitse, minkä pohjalta kaupunginjohtaja tekee päätöksen.
3. Oikeuden tehdä investointiohjelman mukaisesti hankintapäätöksiä osakesijoituksista 750 000,00 eurolla.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto antaa kaupunginhallitukselle oikeuden myöntää antolainoja konsernille ja liikelaitoksille 7 miljoonaa euroa. Konsernilainojen suhteen noudatetaan kaupunginvaltuuston 17.6.2019 § 78 hyväksymiä konsernirahoitus- ja takausperiaatteita.

Tämän valtuutus päätöksen euromääriä päivitetään tarvittaessa päätöksentekovaiheessa tai sen jälkeen, mikäli toimielinten talousarvioon päättämät muutokset sitä edellyttävät.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Talousohjelmat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

YT-neuvottelukunta, § 58,20.10.2021

YT-neuvottelukunta, § 66,10.11.2021

YT-neuvottelukunta, § 71,17.11.2021

Kaupunginhallitus, § 496,29.11.2021

Kaupunginhallitus, § 503,30.11.2021

Kaupunginhallitus, § 515,07.12.2021

Kaupunginvaltuusto, § 189, 13.12.2021

§ 189

Henkilöstösuunnitelma 2022

MliDno-2021-3919

YT-neuvottelukunta, 20.10.2021, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:

Maria Närhinen

Maria.Narhinen@mikkeli.fi

henkilöstöjohtaja

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) edellyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimista. Lain mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on tuottaa vaadittavat palvelut laadukkaasti siten, että tehtävässä on oikeanlainen osaaja oikealla paikalla oikeaa työtä tekemässä. Huolellinen henkilöstösuunnittelu on avain kestävään ja kustannustehokkaaseen toimintaan ja se toimii myös välineenä talousarvion laadinnassa.

Henkilöstösuunnitelma kaudelle 2022 – 2024 on valmisteltu yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Liitteenä olevassa henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa kuvataan aluksi tavoiteorganisaation toteutumista ajalta 2019 – 2021 sekä tavoiteltavien henkilöstöressurssien että osaamisen suhteen. Mikkelin kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen heikko ja taloutta tasapainotetaan lukuisin eri keinoin. Talouden tasapainottaminen vaatii tämän takia riittäviä muutoksia palvelujen tuottamistavoissa, palveluverkossa ja resurssien käytössä. Henkilöstösuunnitelma 2022 sisältää tavoiteorganisaation päivityksen vuosille 2022 - 2024. Isoja kehittämiskokonaisuuksia on neljä, 1) johtamisen ja esimiestyön kehittäminen, 2) organisaatiokulttuurin muutos, 3) työn murros, digitalisaation ja prosessien virtaviivaistaminen sekä 4) työhyvinvointi ja työn tuottavuus. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tavoiteltavat muutokset henkilöstörakenteessa ja henkilömäärissä palvelualueittain. Suunnittelukaudella tavoitellaan noin 70 henkilötyövuoden vähentämistä pois lukien muutokset pelastustoimen (liikennehuolto ja liikennehuolto) ja maatalouslomitus (liikennehuolto Mikkelille). Toimenpiteet koskien orkesterin ja lentokentän henkilökuntaa täsmennetään henkilöstösuunnitelmaan yhteistoimintaneuvotteluiden päättymisen jälkeen

Henkilöstösuunnitelmassa käsitellään myös henkilöstön työhyvinvointia ja työkyvyn johtamista, työterveyshuolta ja osaamisen kehittämistä. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta on keskeistä myös talouden näkökulmasta. Henkilöstösuunnittelun tulee olla strategiasidonnaista siten, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

kaupungilla on optimaaliset henkilöstörakenteet ja -mitoitukset. Myös työtehtävien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Tavoitteena on strateginen osaamisen ennakointi ja osaamisen täysimääräinen hyödyntäminen. Osaamisen kehittämisosion liitteenä on koulutussuunnitelma. Koulutussuunnittelulla edistetään henkilöstön osaamisen kehittämistä, varautumista muutoksiin, tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä ohjataan osaamisen kehittämistä myös vähemmän koulutusta saaneille. Koulutussuunnitelman laadinnan merkitys korostuu myös taloudellisesta näkökulmasta (mm. laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä 1136/2013). Henkilöstöpalvelut hakee vuosittain tammikuussa työllisyysrahastosta edellisen vuoden koulutussuunnitelman ja sen toteuman (koulutusten toteuman) perusteella koulutuskorvausta.

Uusia virkoja ja työsuhteisten tehtävien tarve on pitänyt arvioida nykyisessä tilanteessa erittäin kriittisesti.

Henkilöstösuunnitelmaluonnos on liitteenä

Ehdotus

Esittelijä: Maria Närhinen, henkilöstöjohtaja

YT-neuvottelukunta käy keskustelun henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta ja antaa evästyksiä jatkotyöskentelyyn.

Päätös

Hyväksyttiin. Merkitään, että YT neuvottelukunta keskusteli henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta ja keskustelun päätteeksi todettiin, että henkilöstö- ja koulutussuunnitelma tuodaan vielä uudelleen käsittelyyn marraskuun aikana.

YT-neuvottelukunta, 10.11.2021, § 66

Valmistelijat / lisätiedot:
Maria Närhinen
Maria.Narhinen@mikkeli.fi
henkilöstöjohtaja

Liitteet

1 Liite YT Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2022-2024 luonnos

Käydään läpi henkilöstösuunnitelman valmistelutilanne. Henkilöstösuunnitelmaan on lisätty pidemmän aikavälin tavoiteorganisaatiotavoitteet.

Vuoden 2022 henkilöstösuunnitelmaan liittyen esitetään lakkautettavaksi kaksi (2) virkaa, joiden lakkauttamisesta ei synny kustannussäästöjä. Päivähoidonohjaajan virat esitetään lakkautettavaksi ja perustetaan kaksi (2) päiväkodinjohtajan virkaa. Henkilöt siirtyvät näihin perustettaviin virkoihin lain kunnallisesta viranhaltijasta 24 § mukaan. Tästä ei synny kustannusvaikutusta.

Vuodelle 2022 esitetään perustettavaksi 16 uutta virkaa. Perustettava virat ovat päivähoidon ohjaajien tilalle päiväkodinjohtajat kaksi (2) virkaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Ristiinan yhtenäiskoulu ja perus- ja lukiokoulutuksen tulosyksikköön on tarpeen perustaa oppilaanohjaajan lehtorin virka. Tämä liittyy oppivelvollisuuden laajentumiseen, jonka myötä kunnille on tullut lisävelvoite huolehtia siitä, että jokainen perusopetuksen päättävä oppilas sijoittuu toisen asteen opintoihin. Tätä lisävelvoitetta ei voida hoitaa ilman lisäresurssia.

Suurimpana kokonaisuutena esitetään kuuden (6) nettilukion aikuislukion lehtorin virkaa. Virkojen perustaminen liittyy nettilukion opettajien palvelussuhteen ehtojen muutokseen. Nettilukion verkko-opettajat ovat tällä hetkellä määräaikaisissa palvelussuhteissa ja jatkossa päätoimiset verkko-opettajat ovat vakituisessa virkasuhteessa ja näitä varten tulee perustaa virka. Virkojen perustamisajankohta voi muuttua. Mikäli neuvotteluita paikallisesta virkaehtosopimuksesta ei saada päätökseen ennen vuodenvaihdetta, virat perustetaan myöhemmin. Nämä ovat tässä vaiheessa ehdollisia.

Lisäksi nettilukioon on tarpeen perustaa opinto-ohjaajan virka. Lukiolaki velvoittaa opetussuunnitelman kautta siihen, että lukion opintojen ohjauksesta vastaa oppilaitoksessa opinto-ohjaaja.

Maaseutuasiamiehen viran perustaminen liittyy maatalouslomituksen paikallisyksikön laajentumiseen ja yhdistelmäviran sijoittamisesta tarkoituksen mukaisella tavalla. Maaseututoimesta on eläköitymässä vuoden 2022 aikana yksi maaseutuasiamies. Virka lakkautetaan eläköitymisen myötä.

Etelä-Savon pelastuslaitoksen osalta virkapaketti sisältää neljän (4) palomiehen viran perustamisen. Näitä virkoja on hoidettu määräaikaisesti, mutta tarve viroille on pysyvä.

Virkapaketin kustannus ilman sivukuluja on 139 537 euroa vuodessa. Nämä kustannukset on huomioitu vuoden 2022 talousarvioissa.

Virkoihin liittyvät muutokset esitetään kokonaisuudessaan oheisissa liitteissä.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Närhinen, henkilöstöjohtaja

YT-neuvottelukunta hyväksyy omalta osaltaan henkilöstösuunnitelman ja siihen liittyvät asiakirjat ja esittää henkilöstösuunnitelman hyväksymistä kaupunginhallitukselle.

Päätös

Siirretään seuraavaan kokoukseen. Merkitään, että päaluottamusmiehet on kutsuttu kaupunginhallituksen suunnittelukokoukseen 15.11.2021, jossa henkilöstösuunnitelmaa esitellään kaupunginhallituksen jäsenille.

YT-neuvottelukunta, 17.11.2021, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:
Maria Närhinen
Maria.Narhinen@mikkeli.fi
henkilöstöjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

- 1 Liite YT Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2022-2024 luonnos
- 2 Liite YT perustettavat virat 2022 luonnos
- 3 Liite YT lakkautettavat virat 2022 luonnos

Ehdotus

Esittelijä: Maria Närhinen, henkilöstöjohtaja

Käydään keskustelua henkilöstösuunnitelmasta sekä virkapaketista. YT neuvottelukunnan käsittelyn jälkeen henkilöstösuunnitelma ja virkapaketti siirtyy kaupunginhallitukselle päätettäväksi.

Päätös

Merkitään tiedoksi ja edellen kaupunginhallitukselle henkilöstösuunnitelma ja perustettavat sekä lakkautettavat virat päätöksentekoon.

Merkitään, että virkojen perustamisen osalta kuusi (6) lukion lehtorin virkaan ei vielä perusteta, koska nämä virat liittyvät keskeneräiseen Otavian nettilukion paikallisen virkaehtosopimuksen valmisteluun ja sopimusta ei ole vielä saatu valmiiksi. Lisäksi Jukon pääluottamusmies esitti huolen vain yhden opinto-ohjaajan viran perustamisesta uuden lukiolain myötä. Kysymys on nyt kuitenkin lukiolain ja opetussuunnitelman velvoittaman mukaisesta virkanimikkeestä ja tässä vaiheessa perustetaan vain yksi virka ja mikäli opiskelijamäärä Otaviassa jatkaa kasvua, on syytä asiaa tarkastella uudelleen. Virkapakettiin lisätään yksi toimen muutos virkasuhteeksi. Kysymys on paikkatietopäällikön tehtävästä, jossa käytetään julista valtaa ja pitää siten olla virka.

Kaupunginhallitus, 29.11.2021, § 496

Valmistelijat / lisätiedot:
Maria Närhinen
Maria.Narhinen@mikkeli.fi
henkilöstöjohtaja

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuosille 2022- 2024.

Päätös

Asian käsittelyä jatketaan kaupunginhallituksen kokouksessa tiistaina 30.11.2021 klo 14.00.

Merkitään, että pykälät 495-498 käsiteltiin samanaikaisesti.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Kaupunginhallitus, 30.11.2021, § 503

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:
Maria Närhinen
Maria.Narhinen@mikkeli.fi
henkilöstöjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Henkilöstösuunnitelma 2022

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuosille 2022- 2024.

Päätös

Asian käsittelyä jatketaan tiistaina 7.12.2021 pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Merkitään, että pykälät 502-505 käsiteltiin samanaikaisesti.

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 515

Valmistelijat / lisätiedot:
Maria Närhinen
Maria.Narhinen@mikkeli.fi
henkilöstöjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Henkilöstösuunnitelma 2022

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuosille 2022- 2024.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä täydensi esitystään seuraavalla tekstillä: "... ja toteaa, että tavoiteorganisaatorakenne (ja henkilöstövähennykset) tulevat tarkentumaan alkuvuodesta 2022 laadittavassa palvelut ja tulevaisuus- ohjelmassa."

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko esittelijän täydennetty esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Merkitään, että henkilöstöjohtaja Maria Närhinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 189

Liitteet

1 Liite Kv Henkilöstösuunnitelma 2022

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuosille 2022- 2024 ja toteaa, että tavoiteorganisaatorakenne (ja henkilöstövähennykset) tulevat tarkentumaan alkuvuodesta 2022 laadittavassa palvelut ja tulevaisuus -ohjelmassa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Henkilöstöpalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 20,11.01.2021
Kaupunginhallitus, § 49,18.01.2021
Kaupunginhallitus, § 76,08.02.2021
Kaupunginvaltuusto, § 25,15.02.2021
Kaupunginhallitus, § 207,31.05.2021
Kaupunginvaltuusto, § 76,07.06.2021
Kaupunginhallitus, § 335,23.08.2021
Kaupunginhallitus, § 481,22.11.2021
Kaupunginvaltuusto, § 190, 13.12.2021

§ 190

Mikkelin kaupungin energiaomistusjärjestelyt

MliDno-2020-952

Kaupunginhallitus, 11.01.2021, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander

tiia.tamlander@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Energiatyöryhmän raportti

Kaupunginhallituksen suunnittelukokouksessa 4.5.2020 on esitelty Inspira Oy:n laatima energiaomistusselvitys. Päätöksellään 8.6.2020 § 211 kaupunginhallitus on nimennyt energiatyöryhmän, jonka kokoonpanoa on vielä päivitetty päätöksellä KH 12.10.2020 § 313.

Inspiran laatima raportti on toiminut lähtökohtana energiaomistusjärjestelyvaihtoehtojen arvioinnille ja niiden keskinäiselle vertailulle. Energiatyöryhmän toimeksiantoa on tarkennettu kaupunginhallituksen suunnittelukokouksessa 7.9.2020, jolloin energiatyöryhmän selvitystehtävän on todettu koostuvan kolmesta eri pääosiosta: 1) energiaratkaisun vaihtoehtoista, 2) lähtökohtatietojen hahmottamisesta ja niiden tarkentamisesta sekä 3) kaupasta saatavien varojen käyttöön annettavasta ehdotuksesta.

Syksyllä 2020 aktiivisesti työskennellyt ja useita asiantuntijatahoja kuullut energiatyöryhmä on selvittänyt eri toimintavaihtoehtoja, jotka on yksilöity ja analysoitu liitteenä olevassa työryhmän raportissa. Prosessin aikana on kuultu myös Etelä-Savon Energia Oy:n ja Suur-Savon Sähkö Oy:n johtoa.

Energiatyöryhmän johtopäätökset ja suositukset on esitetty liitteenä olevassa raportissa.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy energiatyöryhmän suositusten mukaisesti omistajapoliittisena linjauksena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Etelä-Savon Energia Oy:n 33,3-49 % vähemmistöosuuden myymisen liitteenä olevassa raportissa tarkemmin määritellyin reunaehdoin ja antaa myyntiprosessille käynnistyslupan (myyntiprosessiin liittyvät asiantuntijapalvelut kilpailutetaan ja kilpailutusasiakirjat tuodaan hankintaohjeistuksen mukaisesti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi),
- keskusteluiden käynnistämisen kuntaomistajien kanssa Suur-Savon Sähkö Oy:n päätöksentekorakenteisiin ja yhtiöjärjestyksen mahdollisiin päivitystarpeisiin liityen, sekä
- energiatyöryhmän esityksen myynnistä saatavien varojen käytöstä.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jarno Strengell esitti Olli Miettisen, Soile Kuitusen ja Jyrki Koivikon kannattamana asian jättämäistä pöydälle ja asiaa seuraavan kerran käsitellään kaupunginhallituksessa 18.1.2021.

Lisäksi asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti esitystään siten, että asia merkitään tiedoksi ja kaupunginhallitus tekee esityksen kaupunginvaltuustolle kokouksessaan 8.2.2021.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys asian jättämisestä pöydälle ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattaat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa, äänestävät Jaa ja ne, jotka kannattavat Jarno Strengellin esitystä asian jättämisestä pöydälle äänestävät Ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 5 Jaa ääntä (Nina Jussi-Pekka, Pekka Pöyry, Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen, Jukka Pöyry) ja 6 Ei ääntä (Soile Kuitunen, Olli Miettinen, Jatta Juhola, Jyrki Koivikko, Mali Soinen, Jarno Strengell).

Puheenjohtaja totesi, että Jarno Strengellin esitys asian jättämisestä pöydälle on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Merkitään, että Arto Seppälä, Armi Salo-Oksa ja Minna Pöntinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (hallintoneuvoston jäseniä) ja poistuivat kokouksesta. Heidän tilalleen kokoukseen saapuivat varajäsenet Jatta Juhola, Olli Miettinen ja Nina Jussi-Pekka.

Merkitään, että Soile Kuitunen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn alussa ja varajäsen Jenni Tissari poistui kokouksesta.

Merkitään, että kokouksen puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi 1. varapuheenjohtaja Kirsi Olkkonen.

Merkitään, että tämän pykälän toiseksi pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Pekka Pöyry.

Kaupunginhallitus, 18.01.2021, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:
Tiia Tamlander
tiia.tamlander@mikkeli.fi
vt. talousjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Liitteet

1 Liite Kh Energiatyöryhmän raportti

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Merkitään tiedoksi ja kaupunginhallitus tekee esityksen kaupunginvaltuustolle kokouksessaan 8.2.2021.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti esityksensä seuraavaan muotoon: kaupunginhallitus päättää valtuuttaa energiatyöryhmän selvittämään pääomasijoittajien kiinnostusta sekä käymään vielä läpi energiaomistusjärjestelyihin liittyviä tarkennettavia asioita mm. Suur-Savon Sähkön kanssa. Lisäksi energiaselvitystyöryhmä veloitetaan raportoimaan hallitusta viikoittain neuvottelujen etenemisestä sekä tuomaan esityksensä jatkotoimenpiteiksi kaupunginhallituksen kokoukseen 8.2.2021.

Lisäksi Jukka Pöyry esitti, että kaupunginhallitus päättää ettei se hyväksy energiatyöryhmän suositusten mukaisesti omistajapoliittisena linjauksena Etelä-Savon Energia Oy:n 33,3-49 % vähemmistöosuuden myymistä eikä anna myyntiprosessille käynnistyslupaa keskusteluiden käynnistämisestä Suur-Savon Sähkö Oy:n kuntaomistajien kanssa eikä energiatyöryhmän esitystä myynnistä saatavien varojen käytöstä. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Hyväksyttiin.

Merkitään, että Jukka Pöyry jätti asiasta eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin hänen esityksensä.

Merkitään, että Arto Seppälä ja Minna Pöntinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (hallintoneuvoston jäseniä) ja poistuivat kokouksesta. Heidän tilalleen kokoukseen saapuivat varajäsenet Jatta Juhola ja Nina Jussi-Pekka.

Merkitään, että puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Kirsi Olkkonen.

Kaupunginhallitus, 08.02.2021, § 76

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander

tiia.tamlander@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Energiatyöryhmän raportti

Energiatyöryhmä on jatkanut työskentelyään tapaamalla potentiaalisia yhteistyökumppaneita, Suur-Savon Sähkö Oy:n johtoa sekä eräitä alan asiantuntijoita. Energiatyöryhmä ei ole kaupunginhallituksen 11.1.2021 linjaukseen perustuen enää jatkanut Etelä-Savon Energia Oy:n omistusjärjestelyiden selvittämistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Selvitetyjä vaihtoehtoja ovat olleet osakejärjestelyt Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkaina olevien tahojen kanssa, osakejärjestelyt ulkopuolisen pääomasijoittajan kanssa, osakkaiden keskinäiset holdingyhtiöjärjestelyt sekä fuusioratkaisut.

Työryhmä pitää ensisijaisena ratkaisuna Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden omistusjärjestelyjä ja suosittaa, että ratkaisun jatkovalmistelu toteutetaan yhteistyössä kilpailutettavan neuvonantajan kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy omistajapoliittisena linjauksena energiatyöryhmän esittämän ratkaisun mukaisesti, että kaupunki jatkaa Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden omistusjärjestelyjen selvittämistä.

Jatkovalmistelun tuloksena syntyvä omistusjärjestelyesitys tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Tavoitteeksi asetetaan esityksen käsittely kaupunginvaltuustossa toukokuun loppuun mennessä.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jyrki Koivikko esitti Olli Miettisen, Pekka Pöyryn, Nina Jussi-Pekan ja Soile Kuitusen kannattamana, että energiatyöryhmä jatkaa edelleen työskentelyään kaupunginjohtajan tukena.

Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko Jyrki Koivikon esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Esittelijä täydensi esitystään siten, että kaupunginhallitus pidetään tietoisena energiatyöryhmän työstä. Tilaisuuksiin, missä energiatyöryhmän työtä käsitellään, kutsutaan mukaan myös kaikkien valtuustossa edustettuina olevien ryhmien edustus.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän täydennetty esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Lisäksi Jukka Pöyry esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun ja

- kaupungin käyttötaloutta karsitaan ja laitetaan pikaisesti tuloja vastaavaan tasapainoon,
- kaupungin investoinnit listataan, karsitaan ja jaetaan pidemmälle aikavälille sekä
- laaditaan vaihtoehtoinen laskelma siitä, miten yllä mainittujen toimenpiteiden jälkeen mahdollinen kriisikunnan ylittävä velkamäärä voidaan tarvittaessa kuitata myymällä muuta kaupungin omaisuutta kuin energiayhtiöomaisuus.

Koska kukaan ei kannattanut Jukka Pöyryn esitystä, se raukesi.

Merkitään, että Jukka Pöyry jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Merkitään, että Arto Seppälä, Armi Salo-Oksa ja Minna Pöntinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (hallintoneuvoston jäseniä) ja poistuivat kokouksesta. Heidän tilalleen kokoukseen saapuivat varajäsenet Jatta Juhola, Olli Miettinen ja Nina Jussi-Pekka.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkitään, että kokouksen puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi 1. varapuheenjohtaja Kirsi Olkkonen.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 18.05-18.15.

Merkitään, että tämän pykälän aikana paikalla oli myös energiatyöryhmän jäsen Markku Kakriainen.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Eriävä mielipide

Jukka Pöyryn eriävä mielipide:

- Luonnollisessa monopoliasemassa olevien energiayhtiöiden tai niiden osuuksien myyminen on vahingollista sekä Mikkelin kaupungin että maaseudun ihmisten tulevaisuudelle. Kaupungin tulot pienenevät ja asukkaiden energiakustannukset kasvavat.
- Mikkelin kaupungin käyttötalous on jatkuvasti noin 10 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi ylisuurten investointien takia niistä muodostuu vuosittain lisävelkaa kymmeniä miljoonia euroja.
- Vastustan, sekä Etelä-Savon Energia Oy:n ja Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden myyntiä tai fuusiota.
- Ennen minkään omaisuuden realisointia tulee käyttötalous saattaa tasapainoon, sekä karsia ja hajauttaa investointeja pidemmälle aikavälille. Muuten energiayhtiöiden myyntitulo on muutamassa vuodessa kuittautunut lisävelkaantumiseen ja joudutaan vähin erin myymään koko energiayhtiöomaisuus.
- Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Se tarkoittaa myös
- että kaupungin käyttötaloutta karsitaan ja laitetaan pikaisesti tuloja vastaavaan tasapainoon
- että kaupungin investoinnit listataan, karsitaan ja jaetaan pidemmälle aikavälille
- että laaditaan vaihtoehtoinen laskelma siitä, miten yllä mainittujen toimenpiteiden jälkeen mahdollinen kriisikunnan ylittävä velkamäärä voidaan tarvittaessa kuitata myymällä muuta kaupungin omaisuutta kuin energiayhtiöomaisuus

---

Kaupunginvaltuusto, 15.02.2021, § 25

Liitteet

- 1 Liite Kv Energiatyöryhmän raportti
- 2 Liite Kv Äänestysluettelo
- 3 Liite Kv Äänestysluettelo

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy omistajapoliittisena linjauksena energiatyöryhmän esittämän ratkaisun mukaisesti, että kaupunki jatkaa Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden omistusjärjestelyjen selvittämistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Jatkovalmistelun tuloksena syntyvä omistusjärjestelyesitys tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Tavoitteeksi asetetaan esityksen käsittely kaupunginvaltuustossa toukokuun loppuun mennessä.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana valtuutettu Raimo Heinänen esitti valtuutettu Jussi Marttisen kannattamana, että valmistelussa pidetään mukana myös maakunnallinen yhteistyön varmistava Suur-Savon Sähkö Oy:n ja Etelä-Savon Energia Oy:n mahdollistava yhteistyö. Taseen alijäämä ei ole kiirehtimisen syy, päätöksen käsittely tulee siirtää uudelle valtuustolle.

Lisäksi valtuutettu Risto Rouhiainen esitti valtuutettujen Jaakko Väänänen ja Harri Kivisen kannattamana, että omistajapoliittisena linjauksena ensisijaisena ja tärkeimpänä tavoitteena on Etelä-Savon Energia Oy:n ja Suur-Savon Sähkö Oy:n yhteistyön tehostaminen hyödyntämällä energiayhtiöiden osaaminen sekä taloudelliset ja muut synergiset edut. Tämä voidaan saavuttaa yhtiöiden omistajien valmistelemalla yhteistyösopimuksella, joka mahdollistaisi vahvan ja menestyksekkään energiayhtiökonsernin muodostumisen Etelä-Savoon ja Mikkeliin sekä samalla vahvistaisi merkittävästi Mikkelin ja talousalueen elinvoimaa. Tämäkin niin kuin myös kaupunginhallituksen mahdollisesti esittämät muut vaihtoehdot on valmisteltava huolella ja asiaa pitäisi saada valmisteltua päätökseen ja varsinaisen päätöksen asiassa tekisi seuraava valtuusto.

Edelleen valtuutettu Jukka Pöyry esitti, että asia palautetaan uuteen valmisteluun ja että

- kaupungin käyttötaloutta karsitaan ja laitetaan pikaisesti tuloja vastaavaan tasapainoon,
- kaupungin investoinnit listataan, karsitaan ja jaetaan pidemmälle aikavälille ja
- laaditaan vaihtoehtoinen laskelma siitä, miten yllä mainittujen toimenpiteiden jälkeen mahdollinen kriisikunnan ylittävä velkamäärä voidaan tarvittaessa kuitata myymällä muuta kaupungin omaisuutta kuin energiayhtiöomaisuus.

Puheenjohtaja totesi ettei kukaan kannattanut Jukka Pöyryn esitystä, joten se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaupunginhallituksen esityksestä kaksi poikkeavaa kannatettua esitystä ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ensin äänestetään valtuutettujen Raimo Heinänen ja Risto Rouhaisen esityksistä. Ne jotka kannattavat Risto Rouhaisen esitystä äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Raimo Heinänen esitystä äänestävät ei ja sen jälkeen voittanut esitys asetetaan kaupunginhallituksen esitystä vastaan. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 25 jaa ääntä, 3 ei ääntä ja 23 tyhjää ääntä. Liite 2.

Puheenjohtaja totesi, että Risto Rouhaisen esitys on voittanut ja se asetetaan kaupunginhallituksen esitystä vastaan siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Risto Rouhaisen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 39 jaa ääntä, 11 ei ääntä ja yksi tyhjä ääni. Liite 3.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen esitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkitään, että valtuutettu Jukka Pöyry jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Merkitään, että äänestysluettelot liitetään pöytäkirjaan. Liitteet 2-3.

Merkitään, että valtuutettu Heikki Nykänen ilmoitti olevansa esteellinen (Etelä-Savon Energia Oy:n hallituksen puheenjohtaja) ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin. Hänen tilalleen kokoukseen saapui varavaltuutettu Noora Ruuth, joka poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkitään, että kaupunginjohtaja Timo Halonen selosti asiaa kaupunginvaltuustolle.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 19.03-19.14.

Eriävä mielipide

Jukka Pöyryn eriävä mielipide:

- Luonnollisessa monopoliasemassa olevien energiayhtiöiden tai niiden osuuksien myyminen on vahingollista sekä Mikkelin kaupungin että maaseudun ihmisten tulevaisuudelle. Kaupungin tulot pienenevät ja asukkaiden energiakustannukset kasvavat.
- Mikkelin kaupungin käyttötalous on jatkuvasti noin 10 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi ylisuurten investointien takia niistä muodostuu vuosittain lisävelkaa kymmeniä miljoonia euroja.
- Vastustan, sekä Etelä-Savon Energia Oy:n ja Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden myyntiä tai fuusiota.
- Ennen minkään omaisuuden realisointia tulee käyttötalous saattaa tasapainoon, sekä karsia ja hajauttaa investointeja pidemmälle aikavälille. Muuten energiayhtiöiden myyntitulo on muutamassa vuodessa kuittautunut lisävelkaantumiseen ja joudutaan vähin erin myymään koko energiayhtiöomaisuus.

Kaupunginhallitus, 31.05.2021, § 207

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander
tiia.tamlander@mikkeli.fi
vt. talousjohtaja

Liitteet

1 Liite Kh Yhteen veto energiatyöryhmän keskusteluista

Kaupunginvaltuusto päätti 15.2.2021 § 25 omistajapoliittisena linjauksena energiatyöryhmän esittämän ratkaisun mukaisesti, että kaupunki jatkaa Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden omistusjärjestelyjen selvittämistä. Selvitettyjä vaihtoehtoja ovat olleet osakejärjestelyt Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkaina olevien tahojen kanssa, osakejärjestelyt ulkopuolisen pääomasijoittajan kanssa, osakkaiden keskinäiset holdingyhtiöjärjestelyt sekä fuusioratkaisut.

Energiatyöryhmä on jatkanut työskentelyään ja kokoontunut em. valtuuston kokouksen jälkeen 11 kertaa. Lisäksi työryhmä on osallistunut Suur-Savon Sähkö Oy:n

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

omistajien edustajien tapaamiseen, jossa käsiteltiin Suur-Savon energiasäätiön valmistelemaa esitystä kuntaholding-mallista. Selvitystyön tueksi kilpailutettu neuvonantaja KPMG aloitti työnsä energiatyöryhmän kanssa 17.3.2021. Asiaa on lisäksi käsitelty kaupunginhallituksen suunnittelukokouksessa 3.5.2021.

Työryhmän näkemyksen mukaan selvitystyötä on aiheellista jatkaa kuntaomistajien yhteistä holdingmallia koskevilla neuvotteluilla. Lisäksi selvitystä tulisi jatkaa muiden mahdollisten osakejärjestelyiden osalta Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkaina olevien tahojen kanssa, sisältäen kiinnostuksensa ilmoittaneet sijoittajat, jotka ovat jo yhtiön omistajia.

Osakejärjestelyt täysin ulkopuolisen pääomasijoittajan kanssa on todettu haastavaksi vaihtoehdoksi Suur-Savon Sähkö Oy:n yhtiöjärjestyksessä olevan lunastuslausekkeen vuoksi, ellei aiheesta päästäisi riittävään yhteisymmärrykseen muiden osakkaiden kanssa. Suur-Savon Sähkö Oy:n ja Etelä-Savon Energia Oy:n fuusioratkaisu on todettu pulmalliseksi mm. yhtiöiden toiminnan ja strategisten tavoitteiden yhteensovittamisen haasteiden vuoksi. Lisäksi toistaiseksi esillä olleissa fuusion toteutusmalleissa Mikkelin kaupungin omistusosuus ja päätösvalta olisivat todennäköisesti jääneet riittämättömiksi.

Työryhmä ehdottaa, että energiaomistusselvitystä jatketaan omistajakuntien holdingyhtiön muodostamisen ja muiden yhtiön osakkaina olevien tahojen kanssa tehtävien osakejärjestelyjen osalta, ja että uusi kaupunginhallitus nimeää syksyllä tätä varten uuden energiatyöryhmän. Edelleen työryhmä esittää, että Mikkelin kaupungin on syytä pyrkiä edistämään due diligence -selvityksen toteuttamista Suur-Savon Sähkö Oy:ssa riippumatta siitä, millaiseen ratkaisuun energiaomistuksen suhteen lopulta päädytään.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee energiaomistusjärjestelyjen selvittämisen tilanteen tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että energiaomistusselvitystä jatketaan omistajakuntien holdingyhtiön muodostamisen ja muiden yhtiön osakkaina olevien tahojen kanssa tehtävien osakejärjestelyjen osalta.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jukka Pöyry esitti, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee energiaomistusjärjestelyjen selvittämisen tilanteen tiedoksi. Koska kukaan ei kannattanut Jukka Pöyryn esitystä, se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Merkitään, että Jukka Pöyry jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Merkitään, että Arto Seppälä, Armi Salo-Oksa ja Minna Pöntinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (hallintoneuvoston jäseniä) ja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitukset hyväksyttiin. Heidän tilalleen kokoukseen saapuivat varajäsenet Jatta Juhola, Olli Mieltinen ja Nina Jussi-Pekka.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkitään, että kokouksen puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Kirsi Olkkonen.

Merkitään, että tämän pykälän ajan kokouksessa oli läsnä myös energiatyöryhmän jäsen Markku Kakriainen.

Eriävä mielipide

Jukka Pöyryn eriävä mielipide:

Kaupungin talous ei ole tasapainossa. Menoja on jatkuvasti noin 10 miljoonaa euroa enemmän kuin tuloja. Siitä velkaantuminen ja taseen alijäämät ovat syntyneet. Talous pitää saada tasapainoon ennen mahdollisia energiaomaisuusjärjestelyjä. Jos ensin korjataan tase niin tuskin valtuustossa saadaan aikaan talouden tasapainoa. Yllä mainituilla perusteilla esitän että: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee energiaomistusjärjestelyjen selvittämisen tilanteen tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto, 07.06.2021, § 76

Liitteet

1 Liite Kv Yhteenveto energiatyöryhmän keskusteluista

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee energiaomistusjärjestelyjen selvittämisen tilanteen tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että energiaomistusselvitystä jatketaan omistajakuntien holdingyhtiön muodostamisen ja muiden yhtiön osakkaina olevien tahojen kanssa tehtävien osakejärjestelyjen osalta.

Päätös

Asiassa käydyn keskustelun aikana valtuutettu Jukka Pöyry esitti, että kaupunginvaltuusto merkitsee energiaomistusjärjestelyjen selvittämisen tilanteen tiedoksi. Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen esitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Merkitään, että valtuutettu Jukka Pöyry jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Merkitään, että kaupunginjohtaja Timo Halonen selosti asiaa kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus, 23.08.2021, § 335

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander

tiia.tamlander@mikkeli.fi

vt. talousjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto päätti 15.2.2021 § 25 omistajapoliittisena linjauksena energiatyöryhmän esittämän ratkaisun mukaisesti, että kaupunki jatkaa Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden omistusjärjestelyjen selvitystä.

Päätöksellään 7.6.2021 § 76 kaupunginvaltuusto linjasi, että energiaomistusselvitystä jatketaan edelleen

1. Suur-Savon Sähkö Oy:n omistajakuntien yhteisen holdingyhtiön muodostamisen ja
2. muiden yhtiön osakkaina olevien tahojen kanssa tehtävien osakejärjestelyjen osalta.

Kesäkuun päätöksen esittelytekstissä kerrotaan energiatyöryhmän esittävän, että uusi kaupunginhallitus nimeäisi syksyllä jatkoselvitystyötä varten uuden energiatyöryhmän. Edelleen työryhmä on esittänyt, että Mikkelin kaupungin on syytä pyrkiä edistämään due diligence -selvityksen toteuttamista Suur-Savon Sähkö Oy:ssa riippumatta siitä, millaiseen ratkaisuun energiaomistuksen suhteen lopulta päädytään.

Viimeksi energiatyöryhmään ovat kuuluneet Soile Kuitunen, Markku Kakriainen ja Olli Miettinen. Ryhmän puheenjohtajana on toiminut kaupunginjohtaja, ja työskentelyyn ovat osallistuneet myös hallintojohtaja ja vs. talousjohtaja.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus nimeää uuden energiatyöryhmän ja antaa tarvittavaksi katsomansa evästyksen sen työskentelyyn.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä työryhmään Pirjo Siiskosen, Eero Ahon, Satu Taavitsaisen, Heli Kauppisen ja Raimo Heinäsen ja samalla oikeutti työryhmän kutsumaan siihen tarvittavan virkamiesedustuksen. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että työryhmän tulee tuoda esitys kaupunginhallitukselle vuoden 2021 loppuun mennessä

Merkitään, että Armi Salo-Oksa ja Minna Pöntinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (Suur-Savon Sähkö Oy:n hallintoneuvoston jäseniä) ja poistuivat kokouksesta. Ilmoitukset hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 22.11.2021, § 481

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander
tiia.tamlander@mikkeli.fi
vt. talousjohtaja

Kaupunginhallitus asetti uuden energiatyöryhmän päätöksellään 23.8.2021 § 335. Kaupunginhallitus edellytti työryhmän tuovan esityksensä kaupunginhallitukselle vuoden 2021 loppuun mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuuston 7.6.2021 § 76 linjauksen mukaisesti työryhmän toimeksianto keskittyy

1. Suur-Savon Sähkö Oy:n omistajakuntien yhteisen holdingyhtiön muodostamisen selvittämiseen
2. muiden yhtiön osakkaina olevien tahojen kanssa tehtävien osakejärjestelyjen selvittämiseen.

Valtuuston kesäkuun päätöksen esittelytekstissä kerrotaan aiemman energiatyöryhmän esittäneen, että uusi kaupunginhallitus nimeäisi syksyllä jatkoselvitystyötä varten uuden energiatyöryhmän. Edelleen työryhmä esitti, että Mikkelin kaupungin on syytä pyrkiä edistämään due diligence -selvityksen toteuttamista Suur-Savon Sähkö Oy:ssa riippumatta siitä, millaiseen ratkaisuun energiaomistuksen suhteen lopulta päädytään.

Energiatyöryhmä on kokoontunut asettamispäätöksen jälkeen kahdeksan kertaa. Työryhmän jäsenet ovat saaneet käyttöönsä aiemman työryhmän työskentelyn aikana kertyneet materiaalit. Työryhmä on kuullut aiempia energiatyöryhmän jäseniä Kakriaista, Kuitusta ja Mieltistä sekä asiantuntijakumppani KPMG:tä. Työryhmä on selvittänyt ja käynyt keskusteluita kuntaholdingyhtiöön liittyen (vaihtoehto 1) sekä tavannut muita mahdollisia kumppaneita Suur-Savon Sähkö Oy:n osakejärjestelyjen tekemiseen (vaihtoehto 2).

Kuntaholdingmallin hyvänä puolena nähdään Suur-Savon Sähkö Oy:n omistuksen säilyminen kunnilla, vaikka hallinnointi siirtyisi yhteisesti omistettuun holdingyhtiöön. Kuntaholdingratkaisussa toteutuisi myös alijäämien kattamiseen tarvittava kirjanpidollinen myyntivoitto. Mallin suurin heikkous on se, että holdingyhtiön perustaminen ei poista Mikkelin näkökulmasta yhtiön toiminnassa ja hallinnoinnissa nykyisin näyttäytyviä haasteita, sillä yhtiön omistajaohjaus säilyisi väliin perustettavasta holdingyhtiöstä huolimatta käytännössä ennallaan. Mikkelin päätösvalta yhtiössä on jäänyt hyvin pieneksi, vaikka se on yhtiön suurin kuntaomistaja. Liiketoiminnan riskit säilyisivät edelleen kuntaomistajilla, eikä esimerkiksi hinnoittelupolitiikkaan saataisi edelleenkään vietyä Mikkelin tärkeänä pitämiä muutoksia. Haasteena on myös aikataulu; kuntaomistajien kesken ei keskustelujen perusteella vallitse yhteistä näkemystä yhtiön suunnasta, joten yhteisymmärryksen löytäminen kaikkia osapuolia tyydyttävän holdingmallin aikaansaamiseksi Mikkelin alijäämien kattamisveloitteen asettamassa aikaikkunassa olisi melko vaikeaa.

Sijoittajaholding-mallissa järjestelyn hyvänä puolena nähdään ulkopuolisen omistajan tuoma ammattimainen ote yhtiön hallitustyöskentelyyn ja riskien tasapainottuminen, johon sijoittajataholla olisi aito motivaatio sitoutua. Mikäli järjestely tehtäisiin yhtiön nykyisen omistajan kanssa, ei yhtiöjärjestyksen lunastusoikeus pätsisi osakekauppaan. Tuloutustaso olisi alijäämien kattamisen kannalta riittävä. Haasteena mallissa on joidenkin kuntaomistajien ja yhtiön itsensä kielteinen suhtautuminen ratkaisuvaihtoehtoon; osakekaupan toteutuminen edellyttää due diligence -tarkastuksen toteutusta, jonka onnistuminen vaatii yhtiön johdon myötävaikutusta. Sijoittajaholdingratkaisussa ensiarvoisen tärkeää olisi tehdä ostajan kanssa sopimus Mikkelille keskeisistä tavoitteista, kuten kotipaikan säilyttämisestä Mikkelissä, hinnoittelupolitiikasta ja yhtiön taseen tehostamisesta. Aikataulullisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

sijoittajaholdingratkaisu on toteutettavissa kuntaholdingratkaisua nopeammin, mikäli järjestely tehdään yhtiön nykyisen osakkeenomistajan kanssa.

Sekä energiatyöryhmän omissa keskusteluissa että kaupunginvaltuuston strategiavalmistelussa on noussut esiin tarve avata uudelleen myös Etelä-Savon Energian omistusjärjestelyvaihtoehtojen pohdinta. Esillä olleita vaihtoehtoja Etelä-Savon Energian suhteen ovat mm. vähemmistöosuuden myynti Suur-Savon Sähkölle eli maakunnallisen energiayhtiön tavoittelu, vähemmistöosuuden myyminen ulkoiselle sijoittajataholle sekä ESE:n kaukolämpöliiketoiminnan myynti. Näiden vaihtoehtojen tarkempi selvittäminen edellyttäisi energiatyöryhmän toimeksiannon laajentamista. Nykyinen tehtävänanto perustuu kaupunginvaltuuston kesäkuiseen linjauspäätökseen, joten asia tulee tarvittaessa saattaa kaupunginvaltuustolle uuteen käsittelyyn tehtävänannon laajentamista varten. Toimeksiannon mahdollinen laajentuminen ei tarkoittaisi aiemman tehtävänannon hylkäämistä tai päättymistä, vaan tarkoituksena on laajentaa vaihtoehtojen tutkiminen jälleen myös Etelä-Savon Energiaan. Kesällä 2021 valitulle uudelle kaupunginvaltuustolle on aiheellista avata kaikki realistiset toimintavaihtoehdot molempien energiayhtiöiden osalta, jotta valtuustolla on käytettävissään tarvittavat tiedot eri ratkaisuvaihtoehdoista energiaomaisuusjärjestelyiden varsinaisessa päätöksentekovaiheessa.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että energiatyöryhmän aiempaa toimeksiantoa laajennetaan koskemaan myös Etelä-Savon Energia Oy:n omistusjärjestelyiden selvittämistä. Myös aiempi Suur-Savon Sähkö Oy:n omistusjärjestelyjen selvittämistä koskeva toimeksianto säilyy voimassa.

Edelleen kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se ohjeistaa energiatyöryhmää vaatimaan valtuuston toimeksiannosta Suur-Savon Sähkö Oy:n toimivaa johtoa myötävaikuttamaan due diligence -tarkastuksen toteuttamiseen yhtiössä riippumatta siitä, millaiseen ratkaisuun Mikkelin energiaomistusratkaisussa päädytään.

Päätös

Keskustelun aikana Satu Taavitsainen esitti Jarno Strengellin kannattamana, että energiatyöryhmän toimeksiantoa ei laajenneta koskemaan kaupungin 100% omistamaa Etelä-Savon Energia Oy:tä.

Lisäksi esittelijä täydensi esitystään niin, että due diligence -tarkastusta ei "vaadita" vaan "pyydetään" ja se pyydetään myös Etelä-Savon Energia Oy:n osalta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat esittelijän esitystä, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Satu Taavitsaisen esitystä, äänestävät ei. Äänestys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 9 jaa ääntä (Petri Pekonen, Raimo Heinänen, Jouko Kervinen, Pekka Pöyry, Pirkko Valtola, Heli Kauppinen, Tanja Hartonen, Eero Aho ja Pirjo Siiskonen) ja 2 ei ääntä (Satu Taavitsainen ja Jarmo Strengell). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän täydentämä pohjaesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkittään, että Armi Salo-Oksa ja Minna Pöntinen ilmoittivat olevansa esteellisiä (Suur-Savon Sähkö Oy:n hallintoneuvoston jäseniä) ja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitukset hyväksyttiin.

Armi Salo-Oksan varajäsen Jouko Kervinen saapui kokoukseen klo 14.09 ja oli kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan.

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin tämän pykälän ajaksi Jarno Strengell.

Satu Taavitsainen ja Jarno Strengell jättivät eriävät mielipiteet.

Eriävä mielipide

Eriävä mielipide, Jarno Strengell:

Mikkelin kaupunginvaltuuston 7.6.2021 päätöstä energiaomistusjärjestelyjen osalta ei pidä muuttaa, jossa annettiin lupa jatkoselvittää vain Suur-Savon Sähkön osakeomistusjärjestelyjä. Suur-Savon Sähkön ja Etelä-Savon Energian energiaomistusjärjestelyistä ja selvitetystä asioista 2020 - 2021 on pidetty infotilaisuus uudelle kaupunginvaltuustolle syksyllä 2021, lisäksi selvitettyt asiat ovat isolta osaltaan julkisia, joten uusi valtuusto 2021 – 2025 on selvillä tämän hetkisestä energiaomistusjärjestelyjen tilanteesta, eikä energiaomistusjärjestelyjen selvityksen laajentamiselle tai kaupunginvaltuuston 7.6.2021 päätöksen muuttamiselle ole tarvetta.

Eriävä mielipide, Satu Taavitsainen

En kannata ESE:n eli kaupungin 100 prosenttisesti omistaman Etelä-Savon Energia Oy:n ja sen sähkö- ja kaukolämpöverkkojen myymistä. Vaikka kaupungin kassaan voisi hetkellisesti tulla miljoonia, niin pidemmällä aikavälillä asukkaidemme ja yritysten lompakko ohenis, kun hinnat nousisivat.

ESE:n kaukolämmön ja sähkön siirtohinnat ovat kilpailukykyiset ja aukkaillemme ja yrityksille kohtuuhintaiset. Mikkeliiläiset hyötyvät ESE:n hinnoista miljoonia euroja vuodessa. Tämä tuo ostovoimaa alueellemme. ESE on tulouttanut osinkoja Mikkeliille useita miljoonia euroja jokavuotisen tuloutuksen muodossa.

Mielestäni Mikkelin kaupungin tulee kaikessa kaavoituksessaan, tonttien luovutuksissa yksityisille ja yrityksille edistää nimenomaan ESE-verkon alueelle lisärakentamista. ESE:n kohtuuhintainen sähkönsiirto ja kaukolämpö edistävät mikkeliiläisten yritysten, yhteisöjen ja yksityisten ihmisten elinvoimaa ja ostovoimaa.

Olen jo aiemmin äänestänyt ESE:n myymistä vastaan 10 vuotta sitten. Estin myymisen esitykselläni. Tuolloin voitimme kahdella äänellä ja ESE pysyi kaupungin omistuksessa.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 190

Liitteet

1 Liite Kv Äänestysluettelo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että energiatyöryhmän aiempaa toimeksiantoa laajennetaan koskemaan myös Etelä-Savon Energia Oy:n omistusjärjestelyiden selvittämistä. Myös aiempi Suur-Savon Sähkö Oy:n omistusjärjestelyjen selvittämistä koskeva toimeksianto säilyy voimassa.

Edelleen kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se ohjeistaa energiatyöryhmää pyytämään valtuuston toimeksiannosta Suur-Savon Sähkö Oy:n ja Etelä-Savon Energia Oy:n toimivaa johtoa myötävaikuttamaan due diligence - tarkastuksen toteuttamiseen yhtiöissä riippumatta siitä, millaiseen ratkaisuun Mikkelin energiaomistusratkaisussa päädytään.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana valtuutettu Satu Taavitsainen esitti valtuutettujen Jarno Strengellin, Raine Lehkosen, Liisa Ahosen, Marita Hokkasen ja Jukka Pöyryn kannattamana, että energiatyöryhmän toimeksiantoa ei laajenneta koskemaan kaupungin 100% omistamaa Etelä-Savon Energia Oy:tä.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Satu Taavitsaisen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 38 jaa ääntä ja 13 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen esitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Merkitään, että valtuutetut Satu Taavitsainen, Marita Hokkanen, Jenni Tissari, Jukka Pöyry, Raine Lehkonen, Soile Kuitunen, Hannu Tullinen, Petri Tikkanen, Liisa Ahonen, Paavo Barck, Jaana Vartiainen ja Jarno Strengell jättivät asiaan eriävän mielipiteen.

Merkitään, että äänestysluettelo liitetään pöytäkirjaan. Liite 1.

Merkitään, että vs. taloussuunnittelupäällikkö Janne Skott poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Energiatyöryhmän jäsenet, Etelä-Savon Energia Oy ja Suur-Savon Sähkö Oy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 133, 16.08.2021
Kaupunginhallitus, § 351, 30.08.2021
Kaupunginhallitus, § 456, 01.11.2021
Kaupunginhallitus, § 480, 22.11.2021
Kaupunginvaltuusto, § 191, 13.12.2021

§ 191

Valtuustoaloite: Korkean jalostusasteen tuotteiden kautta tuloja kaupunkimme hyvinvointiin

MliDno-2021-3175

Kaupunginvaltuusto, 16.08.2021, § 133

Valtuutettu Sami Järvinen ym. esittivät 16.8.2021 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Elinvoimainen kaupunki rakentuu mm. yritystoiminnalle ja työpaikoille, joista saamme verotuloja kaupunkilaisten tarvitsemiin palveluihin. On siis ensisijaisen tärkeää vahvistaa yritysten toimintamahdollisuuksia ja pyrkimään saamaan lisää työpaikkoja Mikkeliin.

Etelä-Savon alueella elintarvikkeiden alkutuotannolla on vahva rooli. Maakunnassa kasvatetaan korkealaatuisia kauraa, vihanneksia, juureksia ja poimitaan suuret määrät marjoja metsistämme. Alkutuotannon laadukkaat raaka-aineet myydään kuitenkin eteenpäin muualle jalostettavaksi. Jatkojalostuksen kautta hyödykkeiden ja raaka-aineiden arvon nousu on merkittävä ja sieltä on mahdollista yritysten saada parempia voittoja. Miksi emme hyödyntäisi Mikkeliissä ja Etelä-Savon alueella maakuntamme vahvuuksia ja lähtisi hakemaan lisää yritystoimintaa, työpaikkoja ja tuottoa elintarvikkeiden jatkojalostuksen kautta?

Etelä-Savon strategian kärjessä ovat vesi, metsä ja ruoka. Meidän tulee hyödyntää jo rakennettuja alueemme vahvuuksia ja lähteä kehittämään näitä vahvuuksia eteenpäin. Töitä on jo tehty sen eteen, että alkutuottajat voisivat jatkokehittää tuotteitaan, mutta se vaatii vielä laajempaa yhteistyötä ja ponnisteluja. Olisi hyvä tehdä yhteistyötä niin Maakuntaliiton, ProAgrian, Miksein, MTK:n ja vaikka Business Finlandin kanssa, että voimme saada vahvemmat hartiat luoda hankkeita ja kehitysalustoja, joissa voimme voimakkaammin lähteä viemään asiaa eteenpäin.

Ruotsista on löydettävissä hienoja esimerkkejä siitä, kuinka luodaan vahvoja brändejä ja saavutetaan paremmat tuotot yhteistyön ja vahvan brändäyksen kautta. Esimerkiksi Lantmännen on 19 000 ruotsalaisen maanviljelijän maatalousosuuskunta. Osuuskunta työllistää noin 10 000 työntekijää ja se toimii yli 20 maassa. Vuotuinen liikevaihto on noin 4,5 miljardia euroa. Menestys perustuu jatkojalostuksen kautta tuotettuihin laadukkaisiin elintarviketuotteisiin. Yhdessä on paremmat mahdollisuudet investoida tuotekehitykseen, tuotantoon, brändäykseen ja markkinointiin. Vaikka Ruotsilla on Suomea paljon heikompi omavaraisuus elintarviketuotannossa, ovat he silti pystyneet kasvattamaan korkeasti jalostettujen elintarvikkeiden viennin osuutta kokonaisviennistä jopa 59 prosenttiin kuin Suomessa se on vain noin 39 %.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Meidän olisi otettava oppia Ruotsalaisten strategiasta kehittämällä korkeasti jalostettuja elintarviketuotteita, ympäristökuntiemme alkutuotantoraaka-aineista ja keskittää jatkotuotantoa ja elintarviketeollisuutta Mikkeliin ja Etelä-Savoon.

Kestävää kasvua pystyy myös luomaan kansainvälistymisellä. Elintarvikevientiin meillä on hyvät yhteydet Venäjälle ja Kiinan markkinat osaavat arvostaa pohjoismaista osaamista, luotettavuutta, luomua ja puhtautta elintarvikkeissamme.

Nyt on aika ottaa kunnon harppaus kohti uutta ja huomioida mahdollisuutemme elintarviketuotannossa myös Mikkelin kaupungin strategiassa ja panostaa siihen laajalla yhteistyöllä. Meillä olisi käsillä kaikki tarvittavat raaka-aineet ja reseptit menestyä luomalla uutta vahvempaa elintarviketeollisuutta kaupunkiimme ja sitä kautta saamaan lisää vahvoja toimijoita sekä työpaikkoja kaupunkimme elinvoimaisuutta vahvistamaan.

Esitän, että Mikkelin kaupunki lähtee selvittämään mahdollisuuksiaan edistää ruoan tuotannon jatkojalostusta yhteistyössä lähikuntien kanssa.

Sami Järvinen

Pertti Karhunen, Pekka Pöyry, Petri Pekonen,
Eero Aho, Pirkko Valtola, Tanja Hartonen,
Jaana Strandman, Raimo Heinänen, Jani Sensio,
Tomi Sikanen, Kati Häkkinen, Olli Marjalaakso,
Juha Ropponen, Kirsi Olkkonen, Sami Nalli,
Liisa Ahonen, Jussi Marttinen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 30.08.2021, § 351

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2021.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 01.11.2021, § 456

Valmistelijat / lisätiedot:

Aki Kauranen

aki.kauranen@mikkeli.fi

strategia- ja kehityspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoaloitteeseen ovat antaneet asiantuntijalausuntoja asian valmistelijan lisäksi MTK-Etelä-Savon toiminnanjohtaja Vesa Kallio, ProAgria Etelä-Savonpalvelu- ja kehityspäällikkö Pekka Häkkinen, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) projektipäällikkö / Ekoneum ry:n toiminnanjohtaja Taina Harmoinen, Ruralia-instituutin erikoissuunnittelija Marjo Särkkä-Tirkkonen ja koordinaattori Hanna-Maija Väisänen sekä Mikkelin kaupungin palvelujohtaja Mia Hassinen.

Taustaa

Vuonna 2018 Etelä-Savon ruoka-alalla oli 2 707 toimipaikkaa, joka on 21,3 prosenttia Etelä-Savon kaikista toimipaikoista. Etelä-Savossa ruoka-alan toimipaikkojen määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa noin tuhannella. Ruokaketjun eri vaiheissa tehdään 5 152 henkilötyövuotta, joka on 17,3 prosenttia Etelä-Savon yritysten henkilöstöstä. Ruoka-alan liikevaihto oli vuonna 2018 lähes miljardi euroa, ja se on 17,4 prosenttia kaikkien eteläsavolaisten yritysten liikevaihdosta. Voimakkainta liikevaihdon kasvu on ollut viime vuosina vähittäis- ja tukkukaupassa.

Jalostavia elintarvikeyrityksiä Etelä-Savossa on 75, joista yli kolmannes (28 kpl) on leipomoalan yrityksiä. Liha-, kala- ja juomatuotteita valmistavia yrityksiä on kymmenkunta tuotantoalaa kohden. Kokonaismäärä koko Etelä-Savossa on varsin pieni. Mikkeliissä toimivien elintarvikejalostusta harjoittavien yritysten määrä on siten myös pieni, mutta varsin merkityksellinen ja yritykset ovat saaneet tuotteilleen tunnustusta valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti. Ollinmäen viinitilan viinejä on valittu Suomen parhaiksi tilaviineiksi. Saimaa Brewing Companyn oluita ja siidereitä on valittu Suomen parhaiksi sekä pronssisijalle World Beer Awardsissa vuonna 2019. Hauhalan Hanhifarmi edusti Suomea pohjoismaisessa ruokakilpailussa "EMBLA Nordic Food Awards" raaka-ainetuottajasarjassa keväällä 2019. Kappelin Juustola #yrityksen valmistama Ilmeikäs Illusia #sinihomejuusto voitti oman sarjansa vuonna 2018 Artesaaniruoan SM-kisoissa.

Ruoka-alan keskeiset haasteet Etelä-Savossa

Valtuustoaloitteessa kuvataan ongelma, joka on koko Suomen elintarvikealan ongelma ja jolloin alueilta viedään lähinnä raaka-aineita/ylilijäämää eikä sitä jalosteta pidemmälle.

Isossa kuvassa elintarvikeketjun rakentaminen paikallisesti on positiivinen asia kunhan se tuo aidosti lisäarvoa kaikille ketjun osapuolille. Nykyisenkaltaisessa tilanteessa ei ole kuitenkaan helppoa tulla kokonaan uutena toimijana markkinaan, joka on varsin ankarasti kilpailtu. Toinen huomioitava asia on, että Etelä-Savossa ei riitä kovinkaan suurelle volyymille tuotteita markkinoita ympäri vuoden ja pelkän lyhyen kesäsesongin varaan ei voida laskea. Jos taas aiotaan mennä valtakunnan tasolle, kovenee kilpailu entisestään. Toisaalta vientimarkkina jollekin spesifille tuotteelle voi löytyä helpommin/kannattavammin kuin paikallinen, maakunnallinen tai valtakunnallinen markkina.

Edelleen avattuna asiaan liittyy mm. seuraavat näkökulmat:

- Alkutuottajalle tärkeitä ovat kaksi asiaa: hänen tuottamansa raakaaineen kysyntä ja hinta. Jos tuotteella on varma menekki ja varma ostaja, joka maksaa kunnollisen hinnan ovat perusasiat kunnossa. Tämä tarkoittaa usein sitä, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

vähänkään suuremmista volyymeistä puhuttaessa ostaja on jokin vähintään maakuntatason toimija, usein valtakunnallinen. Kotieläintuotteissa pääsääntöisesti osuuskuntataustainen.

- Pienien erien myynti ei pääsääntöisesti ole kannattavaa ellei tuotteesta makseta selvästi parempaa hintaa. Ja, mikäli tuotteista valtaosa myydään valtakunnan ketjun kautta ei siitä kannata myydä erikseen johonkin lähelle pienempiä eriä. Jo logistiikka tekee tämän yleensä kannattamattomaksi.
- Pienemmillä toimijoilla ansaintalogiikka lähtee siitä, että myydään pienempiä määriä, mutta kovemalla yksikköhinnalla. Tällöin ostajan täytyy olla sellainen, jolla on kykyä ja halua maksaa parempaa hintaa. Tällöin tuotteen täytyy erottua jollain muulla kuin hinnalla, jotta se päätyy kuluttajan ostoskoriin.
- Pienen tai vähän suuremman elintarvikejalostusta tekevän yrittäjän osaamisvaatimukset ovat erilaiset kuin alkutuotantoyrittäjällä mm. tuotteiden myynti, markkinointi, tuotekehitys brändin rakentaminen ovat sellaisia asioita ja osaamisasia jotka elintarvike jalostusyrittäjän tulee osata hyvin.
- Alkutuotanto ja jatkojalostusyrittäjällä on kuitenkin samat osaamisvaatimukset mm. yrityksen johtamisen, talouden hallinnan, ym. osalta
- Osaamisen kehittäminen on tärkeää niin alkutuottajilla kuin jalostajillakin
- Alueelle tuleva muu lisäarvo ei ole alkutuottajan päällimmäinen intressi, vaikka sen merkitys ymmärretään esim. työpaikkojen ja verotulojen yms. muodossa. Tuottajan päällimmäinen intressi on oman toimeentulon turvaaminen, joka on jo tänä päivänä kovan työn ja epävarmuuden takana.

Lisäksi alueen yksittäisillä tuottajilla on tällä hetkellä alhainen kiinnostuneisuus aloittaa suuria investointeja vaativia suurempaa jalostusasteen nostoa yksin. Tänä ilmeni mm. Ruralian muutama vuotta sitten tekemässä Pakastamo-selvityksessä.

Ruoka-alan kehittämistoiminta ja nykytila Etelä-Savossa

Edellä mainituista haasteista huolimatta Etelä-Savossa on aktiivista ruoka-alan kehittämistoimintaa, josta osa kohdentuu nimenomaan juuri tuotteiden jalostusarvon nostamiseen.

Vuosina 2014–2020 Etelä-Savossa toteutettiin yli sata ruoka-alaan liittyvää hanketta. Keskeiset ruoka-alan kehittäjätahot ovat olleet Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu ja sen yhteydessä toimiva Pienyrityskeskus, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Luonnonvarakeskus, ProAgria Etelä-Savo ja sen alainen Etelä-Savon maa- ja kotitalousnaiset, Mikkelin kehitysytio Miksei Oy sekä Etelä-Savon Koulutus Oy (Esedu). Näiden lisäksi on toteutettu yritysten omia ruoka-alan kehittämishankkeita ja erilaisia yritysryhmähankkeita, joissa hanketoteuttajina ovat olleet edellä mainittujen lisäksi kunnat. Ruoka-alan hankkeiden osatoteuttajina on ollut laaja joukko maakunnallisia, valtakunnallisia ja kansainvälisiä toimijoita.

Suurimmassa osassa eli 40 hankkeessa tavoitteena on ollut ruoka-alan liiketoimintamahdollisuuksien parantaminen ja lisäarvon luominen. Hankkeiden kehittämiskohteina ovat olleet järvikalalan jäljitettävyyden ja logistiikan kehittäminen, luomuyrittäjyyden edistäminen, ruokamatkailu, nimisuojuustuotteet, ruokapalveluprosessien kehittäminen, yrittäjien osaamispotentialin lisääminen sekä uusien toimintatapojen ja ruokatuotteiden (esim. tryffelit, sirkat, metsien erikoissienet ja selluloosajohdannaiset) kehittäminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Luonnon eväistä elinvoimaa Etelä-Savoon -hankkeessa ollaan hankkimassa Etelä-Savon Koulutus Oy Eseduun jalostustilat, joissa on mahdollista kehittää, testata ja pienimuotoisesti jalostaa vihanneksia, yrttejä, sieniä, marjoja ja mahdollisesti myös kaloja. Yhteistyötä testauksissa ja toimintojen kehittämisessä tehdään VAKKA-hankkeen, yrittäjien ja luonnonvara-alan opiskelijoiden kanssa.

Tuotekehitykseen tarjolla olevat palvelut ovat hajallaan eikä yrittäjät välttämättä tiedä niistä riittävästi. Kumppanuudella ruokasektorille vuorovaikutusta ja innovatiivisuutta - KURVI-hankkeessa (Xamk, HY Ruralia-insituutti, Luke) kootaan selvitystä Etelä-Savossa ja lähiseudulla tarjolla olevista tuotekehitystiloista, -avusta ja tuotekehitykseen liittyvistä palveluista. Selvitys valmistuu syksyllä 2021.

Elinkeinot murroksessa (ELMO2) – toukokuussa päätynyt Etelä-Savon maakunnallinen toimeenpanohanke on edistänyt klusterien luomista Etelä-Savon alueen ekosysteemeistä. Vuoden 2020 lopulla järjestettiin työpajoja maakunnan ruoka-kärkialan toimijoille. Työpajoihin osallistui yhteensä 21 alueen ruoka-alan asiantuntijaa, jotka edustivat klusterin yhteistyöverkostoa laajasti. Työn tuloksena Etelä-Savon ruoka-alan toimijat päättivät käynnistää Etelä-Savon ruokaklusterin rakentamisen Ekoneum ry:n toiminnan perustalle.

Etelä-Savon ruoka-alan kehittämisohjelma 2021-2027 on laadittu yhteiseksi kehittämisen suunnaksi kaikille Etelä-Savon ruoka-alan toimijoille. Sen visiona on ”Vastuullinen, menestyvä ja muutosjoustava Etelä-Savon ruoka-ala”. Kehittämisohjelman toimenpiteet on koottu viiteen teemaan: osaaminen, ruokaviestintä ja ruokakasvatus, lisäarvoa luonnosta ja paikallisuudesta, muutosjoustavuus ja vastuullisuus sekä uudet toimintamallit. Ohjelmaa on työstetty yhteistyössä Etelä-Savon ELY-keskuksen EU:n uuden ohjelmakauden maaseudun kehittämisohjelman kanssa. Kehittämisohjelma sisältää paljon toimenpiteitä mm. elintarvikkeiden jalostusasteen nostoon. Ohjelmaan on tulossa seurantajärjestelmä Ekoneum ry:n kotisivuille.

Etelä-Savon kuntien rooli ruoka-alan kehittämisessä

Etelä-Savon kaupunkien ja kuntien rooli ja keinot ruoka-alan kehittämisessä ovat pitkälti samansuuntaiset kuin muiden elinkeinon kehittämiskeinot ovat. Pääosin ne liittyvät yritystoiminnan toimintaedellytysten parantamiseen, jossa keskipisteessä ovat mm. seuraavat osa-alueet: yrityspalvelut (ml. yritystoiminnan kehittäminen ja kasvupalvelut), kaavoitus ja toimitilaratkaisut ja investoinnin toiminnan kehittäminen ja yritysten houkuttelu alueelle. Lisäksi kunnilla on roolia maaseudun liikenneinfran parantamiseen liittyvien toimenpiteiden (ml. tietoliikenneyhteydet) edistämässä ja edunvalvonnassa.

Oma lukunsa on kuntien oman palvelutuotannon valjastaminen hankintalain puitteissa esim. alueen ruoka-alan yrityksiltä tehtävien ostojen kautta. Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen lisäksi asiassa on huomioitava myös tuotantoon ja jakeluun liittyvät haasteet. Jotta alueellisia tuotteita saataisiin enemmän julkisiin ruokapalveluihin niin se vaatisi alueellisten elintarvikkeiden jatkojalostusta ammattikeittiö-käyttöön ja tehokkaan logistiikan järjestämistä. Erikoistuotteet eivät

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

sovellu julkiselle puolelle ja toisaalta jalostamattomat tuotteet eivät sovi nykytuotantoon, koska julkisella puolella ei ole riittävästi henkilökuntaa tekemään käsittelyä alusta alkaen.

Kuten edellä on todettu niin monipuolista kehittämistyötä on jo tehty pitkäjänteisesti ruoka-alan eri toimijoiden yhteistyönä. Tätä työtä tulee jatkaa ja alueelle eri kanavia myöten suuntautuvaa kehittämisrahoitusta tulee edelleen hyödyntää ja Etelä-Savon kuntien tulee olla tässä mukana mm. hankkeiden kuntarahoituksen kautta.

Ajankohtaisena ruoka-alan kehittämishankkeena on juuri käynnistymässä Mikkelin seudun kuntien kuntarahoittama ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun hallinnoima "Klusterilla elinvoimaa Etelä-Savon ruoka-alalle" -hanke. Hankkeen tavoitteena on käynnistää Etelä-Savon ruokaklusterin toiminta, sitouttaa mukaan yrityksiä ja muita toimijoita ja hakeutua European Cluster Collaboration Platformin jäseneksi. Hankkeen tuloksena saatava jäsenyys tuo mukanaan mahdollisuuden klusterirahoitukseen, laajentuneen kansallisen ja kv-verkoston sekä neuvontaa ja ohjausta klusteritoimintaan. Ko. klusterityö on hyvä pohja jatkaa myös ruoka-alan tuotteiden jalostusarvon nostamiseen liittyvää kehittämistä ja yhteistyötä niiden etelä-savolaisten toimijoiden vetämänä, jotka luontevasti asiaan liittyvät.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi hallintopalveluiden vastauksen valtuutettu Sami Järvisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asia palautettiin uuteen valmisteluun Miksein mahdollisen roolin selvittämiseksi.

Kaupunginhallitus, 22.11.2021, § 480

Valmistelijat / lisätiedot:
Aki Kauranen
aki.kauranen@mikkeli.fi
strategia- ja kehityspäällikkö

Valtuustoaloitteessa on esitetty, että Mikkelin kaupunki lähtee selvittämään mahdollisuuksiaan edistää ruoantuotannon jatkojalostusta yhteistyössä lähikuntien kanssa. Aiemmin annettua ja kaupunginhallituksen kokouksessa (1.11.2021 § 456) käsiteltyä lausuntoa on pyydetty täydentämään koskien Mikkelin kehitysyrityksen Miksei Oy:n roolia ja sen toimintaa ruoka-alan kehittämisessä yhdessä ruoka-alan toimijoiden kanssa.

Miksei Oy:ltä saadussa vastauksessa todetaan, että MikseiMikkeli toimii yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa aiemmassa lausunnossa kuvatussa Etelä-Savon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

ruokaklusterin rakentamisessa tavoitteena tukea kasvu- ja kehittämishakuisten yritysten monivuotista kehittämis- ja investointitoimintaa. Ko. ruokaklusteri tarjoaa yhden hyvän kanavan edistää aloitteen kohteena oleva toimintaa.

Vastauksessa todetaan edelleen, että aiemmin MikseiMikkeli on tukenut elintarvikealan yrityksiä tuotekehityksessä, jalostusarvon nostamisessa, kansainvälistymisessä, investoinneissa ja digi- ja markkinointiosaamisen kehittämisessä vuosien varrella lukuisten hankkeiden kautta. Hanketoimintaa on edelleen mahdollista suunnata ja kehittää omistajan linjausten perusteella. Esimerkiksi valmisteilla olevassa kaupungin uudessa strategiassa ja etenkin sitä tarkentavassa elinvoimaohjelmassa tullaan linjaamaan kehittämispanosten käyttöä. Valmisteluprosessin yhteydessä on tarpeen tarkastella ja arvioida eri toimialojen kehittymismahdollisuuksia, elintarvikeala yhtenä niistä. Tämän pohjalta syntyvät myös kehitysyhtiön toiminnan painotukset.

Lisäksi ko. aihepiiriin liittyen on edellisen kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen ilmaantunut uusia huomioitavia asioita.

Mikkelin kaupunki on yhtenä Saimaa-ilmiö -hankkeen jatkotoimena hakemassa yhdessä Saimaan alueen eri toimijoiden (mm. Etelä-Savon maakuntaliitto, Savonlinnan kaupunki, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Joensuun kaupunki, Etelä-Karjalan maakuntaliitto ja Lappeenrannan kaupunki) kanssa ns. Euroopan ruokapääkaupunki -statusta (European Region of Gastronomy), joka toteutuessaan osaltaan nostaa alueen ruoka-alan toimijoiden tunnettuutta sekä arvostusta ja tukee mm. alueen ruokaklusterin tavoitteita ja toimintaa.

Lisäksi lausunnolla olevassa Etelä-Savon maakuntaohjelmaluonnoksessa vuosille 2022-2025 on asiaan liittyen useita eri tартtumakohtia ja ruoka-alan kehittämiselle maakunnallisesti on erittäin hyvät lähtökohdat esim. hanketoiminnan osalta. Ohjelmaluonnoksen kohtaan "Uudistuvat elinkeinot ja TKI-toiminta" ruoka-alan kehittämisen painopisteisiin ja toimenpiteisiin on kirjattu mm. seuraavat asiat:

Metsä, Ruoka ja Vesi - vahvat klusterit ja TKI-alustat, yritysten liiketoimintaosaaminen, digitaalisuus

- Vahvistetaan kestäväen biotalouden TKI-toimintoja ja alan liiketoiminnan kasvua (vihreä biotalous, sininen biotalous, keltainen biotalous)
- Kootaan maakuntastrategian Metsä, Ruoka, Vesi -kärjille omat, koko arvoketjun kattavat kehittämisklusterit

Kestävät vähähiiliset ruokajärjestelmät, jatkojalostus ja brändäys, luomu

- Kootaan Etelä-Savoon ruokaklusteri ja vahvistetaan sen toimintaa koko arvoketjun matkalla
- Tuetaan vähähiilisten ruokajärjestelmien syntyä sekä korkean lisäarvon erikoistuotteiden tuotekehitystä ja kaupallistamista
- Tuetaan ruokahävikin pienentämiseen ja resurssiviisaaseen ruokalogistiikkaan tähtääviä toimenpiteitä

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi hallintopalveluiden vastauksen valtuutettu Sami Järvisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 191

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi hallintopalveluiden vastauksen valtuutettu Sami Järvisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 135,16.08.2021
Kaupunginhallitus, § 353,30.08.2021
Kaupunginhallitus, § 499,29.11.2021
Kaupunginvaltuusto, § 192, 13.12.2021

§ 192

Valtuustoaloite: Asiakaskokemuksen systemaattisen mittaamisen käynnistäminen Mikkelin kaupunkikonsernissa

MliDno-2021-3178

Kaupunginvaltuusto, 16.08.2021, § 135

Valtuutettu Juha Ropponen ym. esittivät 16.8.2021 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Palveluorganisaation menestymisen yhtenä keskeisenä edellytyksenä on asiakaskokemusten systemaattinen mittaaminen. Lähes kaikki yksityiset palveluketjut pitävät toimintansa kulmakivenä asiakaskokemukseen nojaavaa johtamista, myös suuri osa julkisista organisaatioista (Vero, Kela, Keva, Poliisi, jne.) on ottanut käyttöönsä systemaattisen asiakaskokemuksen mittaamisen ja sen avulla palveluiden kehittämisen ja johtamisen. Sitoutunut ja tyytyväinen henkilöstö tuottaa positiivista asiakaskokemusta, tästä syystä asiakaskokemuksen johtamiseen liittyy olennaisesti myös henkilöstön osaamisen kehittäminen asiakaskeskeiseksi. Asiakaskokemuksen mittaaminen ja jatkuva parantaminen on perusedellytys kilpailuedun kasvattamiselle. Jatkossa kuntien välinen kilpailu vaan entisestään kiristyy.

Me allekirjoittajat ehdotamme, että Mikkelin kaupunki käynnistää välittömästi suunnittelutyön, jonka tavoitteena on ottaa käyttöön koko Mikkelin kaupunkikonsernissa 1.1.2022 alkaen systemaattinen asiakaskokemuksen mittaaminen ja -johtaminen.

Mikkelissä 16.8.2021
Juha Ropponen
Kokoomuksen valtuustoryhmä

Armi Salo-Oksa, Jenni Oksanen, Pirkko Valtola,
Jukka Härkönen, Olli Miettinen, Jouko Kervinen,
Suvi Kähkönen-Valtola, Oskari Valtola, Olli Marjalaakso,
Eero Aho, Pertti Karhunen, Satu Taavitsainen,
Jatta Juhola, Katriina Noponen, Petri Pekonen,
Jenni Tissari, Jani Sensio, Kati Häkkinen,
Sami Järvinen, Petri Tikkanen, Tanja Hartonen,
Kirsi Olkkonen, Jaana Strandman, Jaana Vartiainen,
Tomi Sikanen, Jussi Marttinen, Sami Nalli,
Liisa Ahonen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, 30.08.2021, § 353

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään joulukuussa 2021.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 29.11.2021, § 499

Valmistelijat / lisätiedot:

Aki Kauranen

aki.kauranen@mikkeli.fi

strategia- ja kehityspäällikkö

Liitteet

1 Liite Kh Asiakaspalaute 2021 yhteenveto

Valtuustoaloitteeseen ovat antaneet asiantuntijalausuntoja asian valmistelijan lisäksi henkilöstöjohtaja Maria Närhinen ja HR-päällikkö Sari Häkkinen, Mikkelin kaupungin tulosaluejohtajat sekä kaupunkikonsernin yhtiöiden toimitusjohtajat.

Asiakaspalautteen/asiakaskokemuksen kerääminen Mikkelin kaupungilla

Tällä hetkellä kuntaorganisaatiossa asiakaspalautteiden antaminen on pääsääntöisesti matalan kynnyksen toimintaa ja se kuuluu jokaisen yksikön työarkeen. Asiakkaat jättävät mielellään palautetta asioista, joihin voivat vaikuttaa tai, joihin haluavat antaa kehittämisideoita.

Mikkelin kaupungin palautejärjestelmä on monimuotoinen johtuen organisaation palvelujen laajuudesta. Palautteenanto tapahtuu asiointipisteen kautta tai palvelualueitasoisella/yksikkökohtaisella yhteydenotolla (esim. kyselyt, yhteismeilit, puhelut, kirjelmät).

Kaupungin asiointipisteeseen/asiakaspalveluun saapuneet palautteet kirjataan ylös ja ne välitetään palvelualueille vastattavaksi. Lisäksi yksiköillä on tapauskohtaisesti keskitetyt palautteenantoväylät. Yleisenä tavoitteena on, että asiakaskokemuksen mittaamisen tuloksia tulisi pystyä hyödyntämään arjessa ja kaupungin palvelujen kehittämisessä.

Mittareina voidaan ajatella olevan positiivisen palautteen ja kritiikin suhteet toisiinsa sekä niiden väliset muutokset. Näiden kautta palveluita pyritään kehittämään niin, että palvelu paranisi ja jatkopalaute olisi enemmän positiivista. Asiakastytyväisyyskyselyjä pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan palvelualueetasolla sellaisista palveluista, joihin kuntalaiset voivat arjessaan vaikuttaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

On hyvä tiedostaa, että kuntaorganisaatiossa palautteet ovat joskus sen tasoisia, että yksikkötasolla muutoksia ei pystytä ketterästi tekemään vaan ne vaativat esim. toimielinten päätöksiä. Valtuustoaloitteiden kautta tulevat palautteet ovat seurattavissa systemaattisesti toimielinten kokousten kautta.

Asiakaslähtöisyys kaupungin palvelutuotannossa ja viranomaistoiminnassa

Kaupungin henkilöstösuunnitelmaan on kirjattu osaamisen kehittämisen painopistealueiksi johtaminen ja esimiestyö, asiakaslähtöinen palveluosaamisen kehittäminen, talousosaaminen sekä digitaalisten toimintojen ja palveluprosessien kehittäminen. Näitä esitetään painopisteiksi myös vuoden 2022 henkilöstösuunnitelmaan.

Koko kaupungille laadittuun koulutussuunnitelmaan vuodelle 2021 sisällytettiin henkilöstölle suunniteltu asiakaspalvelukoulutus. Koulutus toteutettiin 4.11.2021 ulkopuolisen kouluttajan toimesta otsikolla "Asiakaspalvelu ja asiakaspalautteen vastaanottaminen". Myös vuoden 2022 koulutussuunnitelmaan tulee sisältymään asiakaspalvelukoulutusta tulosalueilla tunnistetun suuren tarpeen vuoksi.

Parhailtaan päivitettävän tavoiteorganisaatioon sisältyy neljä kehittämisenäkökulmaa, joista yksi on "työn murros, digitalisaatio ja prosessien virtaviivaistaminen". On tunnistettu, että prosessien sujuvoittamisessa sekä ulkoisten että myös sisäisten asiakkaiden huomioiminen on ensiarvoisen tärkeää.

Asiakaspalautteen keräämiseen nykytila

Valtuustoaloitteen johdosta Mikkelin kaupungin eri palvelu- ja tulosalueille sekä kaupunkikonsernin yhtiöille on tehty asiakaspalautteeseen ja sen keräämiseen liittyvä kysely syyskuun lopulla 2021.

Tulosalueilta ja konserniyhtiöistä saatujen vastausten mukaan kaikki kaupungin palvelutuotannon tulosalueet sekä konserniyhtiöt keräävät asiakaspalautetta joko jatkuvasti, vuosittain tai joka toinen vuosi. Vanhimmat asiakaspalautteet ovat vuodelta 2019 ja osin päivitystahtiin on vaikuttanut mm. korona-epidemia sekä muut muutokset (esim. toimipaikan muuttaminen tms.).

Kyselyn vastausten mukaan asiakaspalautte kerättiin pääosin erilaisilla asiakkaille suunnatuilla kyselyillä. Osa palautteista saadaan kaupungin yleisen palautekanavan kautta. Toiminnasta riippuen myös jatkuva palautteen kerääminen on joiltain osin käytössä.

Saatujen vastausten mukaan eri tavoin kerättyä asiakaspalautetta käsitellään tapauksesta riippuen joko työyksikössä yleisesti tai esim. johtoryhmässä toiminnan suunnittelun tukena. Erityisesti konserniyhtiöiden vastauksissa nousi esille asiakaspalautteen hyödyntäminen yhtiöiden strategiatyössä. Yhteenvetotaulukko asiakaspalautteen keräämisestä on liitteenä (excel-tilukko).

Lisäksi voidaan todeta, että kaupungin sisäisistä tukipalveluista henkilöstöpalvelut tekevät henkilöstön työhyvinvointiin yms. liittyvän "Pulssi" -kyselyn kaksi kertaa vuodessa ja sitä hyödynnetään läpi koko organisaation työyksiköiden oman työn ja kehittämisen tukena.

Asiakaskokemuksen mittaaminen – case Helsingin kaupunki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Helsingin kaupungilla on valtuustokaudella 2017-2021 ollut tavoitteena kaupunkistrategiaan toiminnan mittaamiseen liittyvän asiakaskokemus- ja palvelutyytyväisyysstrategiamittarin kehittäminen. Kehitystyön pohjaksi otettiin 6Aika-hanke, johon Helsingin kaupunki oli osallistunut ja jonka tavoitteena oli muun muassa kaupungin "palauteohjautuvuuden" parantaminen arvopolkujen/arvonluontimallin avulla.

Kehittämistyön perusteena oli kokonaisvaltainen lähestymistapa. Tavoitteena oli, että järjestelmään liitetyistä asiakaskokemusmittareista laskettaisiin kaupunkitasolle yksi lukuarvo (ns. Helsinki-luku) kuvaamaan kaupungin asiakaskokemusta ja palvelutyytyväisyyttä. Järjestelmään sisältyisi selainkäyttöliittymä, joka mahdollistaisi yksittäisten asiakaskokemusmittareiden seurannan tarkasteluhetken tilanteessa liikennevaloina sekä kunkin mittarin tarkempien tietojen analysoinnin.

Tavoitteena oli, että järjestelmän taustalla olisi malli, joka kuvaisi keskeiset syy-/seurausketjut asiakkaan palvelupolulla ja parantaisi ymmärrystä palvelupolulla tehtävien toimenpiteiden vaikuttavuudesta asiakaskokemukseen. Samalla todettiin, että yhtenäisen kaupunkitasoisen lukuarvon muodostaminen edellyttäisi uusien ja mahdollisimman yhtenäisten asiakaskokemusten mittaamistapojen käyttöönottoa toimialoilla ja liikelaitoksissa. Järjestelmän hankintaan oli varattuna 55 000 € ja sen ylläpitoon 2 000 €/kk.

Syksyllä 2019 todettiin, että yhteinen Helsinki-luku ja tätä tukeva järjestelmähankinta ei ole järkevin mahdollinen tapa edetä. Kokonaisvaltaisemman kuvan hahmottamiseksi Helsingin kaupungin viestintäosasto toteutti syksyn 2019 aikana laajan, asiakaskokemuksen mittaamisen kaupunkitasoisen nykytila-analyysin. Nykytila-analyysi loi laajan ymmärryksen siitä, että puhuttaessa asiakaskokemuksesta Helsingin kaupungin kontekstissa, on siinä kyse paljon muustakin kuin mittaamisesta ja järjestelmähankinnoista. Esimerkiksi asiakaskokemuksen tulostavoitteet, mittareiden raportointi, tulosten avulla tapahtuva johtaminen, päätöksentekoon liittyvät vastuut, tai prosessien määrittely ja resursointi eivät ole asioita, jotka ovat ratkaistavissa teknisen järjestelmän toimesta. Nykytila-analyysin tulokset esiteltiin kaupungin johtoryhmälle maaliskuussa 2020, jonka johdosta järjestelmähankinnasta ja Helsinki-luku-ajatuksista luovuttiin. Samalla johtoryhmä antoi kanslian viestintäosastolle toimeksiannon koostaa toimialojen ja liikelaitosten tärkeimmistä olemassa olevista asiakaskokemuksen mittareista yhteisen mittaristokoonnin.

Asiakaskokemuksen mittaristokoontia työstettiin yhdessä toimialojen ja liikelaitosten nimeämien asiantuntijoiden kanssa. Asiakaskokemuksen mittaamisen ja kehittämisen ympärille on tämän jälkeen rakentunut kaupunkiyhteinen verkosto ja Teams-kanava, jonka puitteissa opeista ja parhaista asiakaskokemuksen käytännöistä on ollut mahdollista sparrailla toimialojen ja liikelaitosten kesken. Mittaristokoontiin on tuotu elementtejä asiakaskokemuksen mittaamismallista, joka pyrkii mittareiden ja mittaamisen raportoinnin lisäksi ottamaan kantaa mittaamisen tulosten avulla johtamiseen mm. tavoitteisiin ja näiden perusteluihin, korjaavien toimenpiteiden tunnistamiseen, sekä vastuuketjujen kuvaamiseen. Mittaamisen luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä on myös pyritty parantamaan liittämällä mittaristoon mittarikohtaisia kohderyhmäkuvauksia (kohderyhmän koko, otoskoko, vastaus-%). Toimeksiannon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

tuotoksena toimialojen eri tavoin organisoituneilta vastuutahoilta on saatu koottua olemassa olevia mittareita ja kyselyitä, sekä osittain niiden arvoja, kokoomataulukoon (Excel), jota päivitetään manuaalisesti.

(lähde: <https://hel.fi/static/helsinki/valtuustoseminaari-2021/asiakaskokemuksen-mittaaminen.pdf>)

Johtopäätökset ja toimenpidesuosituks

Toimintaympäristö on muuttunut kohti asiakasyhteiskuntaa. Etenkin julkisen sektorin olemassaolon edellytys on asiakaslähtöisyys. Perinteisesti julkisissa organisaatioissa on vallinnut ylhäältä alaspäin ohjautuva toimintamalli, myös johtamisessa. Nykymallissa, jossa toiminnan pitäisi olla läpinäkyvää ja avointa, mallia pyritään muuttamaan asiakastarpeiden näkökulmasta. Hyvä asiakaskokemus syntyy hyvästä työntekijäkokemuksesta ja hyvä johtaminen luo työtyytyväisyyttä.

Toimintaympäristön muutokseen vaadittavat toimenpiteet on tunnistettava, jotta asiakastarpeet päivittäisessä toiminnassa tulevat huomioiduksi. Organisaation tasolla on kyettävä tunnistamaan mitkä menetelmät ja prosessit tukevat työntekijöiden uudenlaista asiakaslähtöistä toimintaa. Muutoksen tunnistaminen vaatii eri organisaation tasolla koulutusta, joka tukee uuden kulttuurin syntymistä. Tähän on henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa kiinnitetty huomiota osaamisen johtamisen kokonaisuuden hallinnalla.

Kun asiakaslähtöistä kulttuuria rakennetaan, on keskeistä, että jo uusien työntekijöiden rekrytoinnissa huomioidaan asiakaskeskeiset arvot ja mitä kyvykkyyttä ja osaamista vaaditaan asiakaskokemusstrategian saavuttamiseksi. Lisäksi johtaminen, työnkuvat ja organisaatorakenne tukee asiakaslähtöistä toimintaa. Hyvin toimivassa organisaatiossa hyvän asiakaskokemuksen jakaminen ja esimerkkien kerääminen on arkipäivän toimintaa. Tätä toimintaa voidaan tukea hyvällä johtamisella ja työn palkitsemisella. Onnistunut asiakaskokemus lähtee hyvin johdetusta, perehdytetystä ja terveestä työyhteisöstä, jonka keskiössä on yksilö eli työntekijä. "Työntekijät tuottavat asiakkaille kokemuksen, joka vastaa heidän omaa kokemustaan organisaatiosta" (Maylett & Wride 2017, 192).

Asiakaslähtöisen kulttuurin rakentaminen ja työn mittaamisen kehittäminen on osa organisaation johtamista ja jokainen työntekijä organisaation osana voi kehittää yhdessä muiden työyhteisöön kuuluvien työntekijöiden kanssa asiakaslähtöistä kulttuuria. Mikkelin kaupungilla tätä on aiemmin toteutettu osana prosessien sujuvoittamista ja palvelukehitystä ja perusasioihin on perehdytetty. Yhtenä osana tähän liittyy myös digitaalisten ohjelmien hyödyntäminen. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että asiakkaiden palveluprosessi automatisoituu ja palautetta kerätään nykyaikaisin välinein.

Mittaaminen on myös osa asiakaslähtöistä kulttuuria, mutta mittaaminen voi epäonnistua, mikäli kulttuuri ei tue tosiasioihin perustuvaa johtamista. Mittarit on määriteltävä siten, ettei osaoptimointi ole mahdollista ja mittareilla tulee olla yhteys strategiaan ja tavoitteisiin. Helposti käy niin, ettei puolilta organisaatiota saatavaa mittaustietoa ei yhdistetä, jolloin mittaaminen on epätasalaatuista. Peruslähtökohta mittaamiselle tulee jatkossa kuitenkin olemaan jatkuva mittareiden seuranta, mittaustiedon hyödyntäminen ja toimivat tietojärjestelmät.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Yhteenvetona voidaan todeta, että tällä hetkellä valtaosa kaupungin yksiköistä kerää eri tavoin asiakaspalautetta ja kertoo hyödyntävänsä saatua palautetta oman toiminnan kehittämisessä. Näin ollen voidaan todeta, että Mikkelin kaupungin asiakaspalautteen keräämisen kyselyn yhteydessä tehdyt havainnot ovat yhteneväisiä mm. Helsingin kaupungin asiakaskokemuksen mittaamiseen liittyvän kehittämistyön tulosten kanssa.

Jatkossakin asiakaspalautetta tulee voida kerätä erilaisilla menetelmillä, koska kaupungin palvelut ovat hyvin monimuotoisia. Kaupungin johdon tulee kuitenkin varmistua siitä, että kaikki tulosalueet keräävät asiakaspalautetta säännöllisesti ja että ne myös systemaattisesti hyödyntävät saamansa palautteen toimintansa kehittämiseksi. Vastuuhenkilö on yksikön tai tulosalueen esimies. Asia tulee huomioida kaupungin omissa ohjeissa ja yhteisen koulutuksen kautta asia on saatava kaupungin tavaksi toimia ja osaksi kaupungin organisaatiokulttuuria.

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi hallintopalveluiden vastauksen valtuutettu Juha Ropposen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 192

Liitteet

- 1 Liite Kv Asiakaspalaute 2021 yhteenveto
- 2 Liite Kv Äänestysluettelo

Ehdotus

Kaupunginhallitus:
Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi hallintopalveluiden vastauksen valtuutettu Juha Ropposen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Asiassa käydyn keskustelun aikana valtuutettu Juha Ropponen esitti valtuutettujen Jenni Oksasen ja Jukka Härkösen kannattamana asian palauttamista uuteen valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys asian palauttamisesta uuteen valmisteluun ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Juha Ropposen esitystä asian palauttamisesta uuteen valmisteluun äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 36 jaa ääntä ja 15 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan tässä kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallituksen päätösesitys on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Merkitään, että äänestysluettelo liitetään pöytäkirjaan. Liite 2.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 124,08.10.2018

Kaupunginhallitus, § 404,05.11.2018

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 113,18.11.2021

Kaupunginhallitus, § 532,07.12.2021

Kaupunginvaltuusto, § 193, 13.12.2021

§ 193

Valtuustoaloite: Toisen asteen opiskelun kustannuksia alennettava

MliDno-2018-2073

Kaupunginvaltuusto, 08.10.2018, § 124

Valtuutettu Satu Taavitsainen esitti 8.10.2018 SDP:n valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelijoilla on velvollisuus itse hankkia opinnoissa välttämättömät oppikirjat, opiskelun välineet ja vastata tutkintomaksuista. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset. Monelle mikkeliläiselle nuorelle lukiolaiselle ja ammattiin opiskelevalle kustannukset ovat liian suuria.

Opetushallituksen selvityksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan ja tutkinnon mukaan 100 euron ja 780 euron välillä. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat Opetushallituksen selvityksen mukaan koko opiskeluajalta keskimäärin 2500 euroa. Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei ole juurikaan vähentynyt kustannuksia. Osa ylioppilaskirjoituksissa käytettävistä tietokoneohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit.

On hälyttävää, että ilman tutkintoa ja koulutuspaikkaa olevista nuorista lähes puolet on joutunut karsimaan tai luopumaan opinnoistaan rahan puutteen takia.

Vuode 2018 Nuorisobarometrin mukaan jopa neljännes toisen asteen tutkinnon keskeyttäneistä kertoo, että rahan puute on ollut vaikuttamassa siihen, että opinnot ovat jääneet kesken. Opetushallituksen selvityksen mukaan 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään on taloudellisia vaikeuksia.

Jokaisella nuorella tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen. Mikkelin kaupungin on tehtävä konkreettisia tekoja asukkaidensa koulutus- ja osaamistason nostamiseksi, ja ehkäistävä nuorten opintojen keskeytymistä.

SDP:n valtuustoryhmä kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle. Parhaiten ne toteutuisivat lain tasolla säädettyinä koko maahan. Valtion toimista riippumatta Mikkelin kaupungin tulee halpuuttaa opiskelua.

SDP:n valtuustoryhmä esittää, että sivistystoimi etsii ratkaisuja oppikirjojen, opiskelun muiden välineiden, tutkintomaksujen, opiskelijoiden matkakustannusten, asumisen ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

harrastusmaksujen alentamiseksi, jotta mikkeliläisten lukiolaisten ja ammatillista perustutkintoa suorittavien opiskelu ei jää kiinni taloudellisista syistä.

Mikkelissä 8.10.2018

Satu Taavitsainen

Markku Aholainen, Hannu Tullinen, Ulla Leskinen,
Petri Tikkanen, Jaana Vartiainen, Paavo Barck,
Marita Hokkanen, Jarno Strengell, Raine Lehkonen,
Soile Kuitunen, Jatta Juhola, Hanne Vainio,
Arto Seppälä, Heli Kauppinen, Nina Jussi-Pekka"

Ehdotus

.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Merkitään, että valtuutettu Eero Aho poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 05.11.2018, § 404

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueelle valmisteltavaksi. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään helmikuussa 2019.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 18.11.2021, § 113

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen

marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

johtava rehtori

Valtuutettu Satu Taavitsainen esitti 8.10.2018 SDP:n valtuustoryhmän ym. kannattamana valtuustoaloitteena, että toisen asteen kustannuksia on alennettava ja Mikkelin kaupungin sivistystoimen on etsittävä tähän ratkaisuja, jotta mikkeliläisten lukiolaisten ja ammatillista perustutkintoa suorittavien nuorten opiskelu ei jää kiinni taloudellisista syistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Uusi oppivelvollisuuslaki (30.12.2020/1214) tuli voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuuden laajentamisen tavoite on nostaa koulutus- ja osaamistasoa kaikilla koulutusasteilla, kaventaa oppimiseroja sekä kasvattaa koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja lasten ja nuorten hyvinvointia.

Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä voimaan tuli myös toisen asteen opiskelun maksuttomuus (OVL, § 17). Opiskelijalle maksuttomia ovat opetus, päivittäinen ruokailu, opetuksessa tarvittavat oppikirjat ja muut materiaalit, opetuksessa tarvittavat työvälineet, -asut ja -aineet ja vähintään seitsemän kilometrin pituiset koulumatkat korvataan koulumatkatukilain mukaisesti sekä joissakin erityistapauksissa myös majoitus- ja matkakustannukset (matka lähimpään oppilaitokseen yli 100 km). Lisäksi opiskelijalle maksuttomia ovat lukion oppimäärän päätteeksi suoritettavan ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät 5 koetta sekä niiden osalta hylättyjen kokeiden uusiminen (Laki ylioppilastutkinnosta, 20 §). Maksuttomuus koskee niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Opiskelijoiden matkakustannuksiin liittyen vastaus valtuustoaloitteeseen maksuttoman joukkoliikenteen laajentamiseksi 2. asteen opiskelijoille on käsitelty kaupunginhallituksessa 14.6.2021, § 260. Talousarviossa vuodelle 2022 ei ole ollut mahdollista laajentaa maksutonta joukkoliikennettä koskemaan toisen asteen opiskelijoita.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Hanne Vainio esitti Petri Tikkasen kannattamana, että siirtymisessä 2. asteen opiskelijoiden joukkoliikenteen maksuttomuuteen edetään valtuustoaloitteen mukaisesti.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän esitystä äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Hanne Vainion esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 jaa ääntä (Jenni Oksanen, Olli Marjalaakso, Antti Pakarinen, Jaana Strandman, Olli Ylönen, Riikka Nikulainen, Katriina Janhunen, Tiina Elkharam), 2 ei ääntä (Hanne Vainio, Petri Tikkanen) ja 1 oli poissa (Jussi Marttinen).

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän esitys on tullut kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.

Merkitään, että Jussi Marttinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Valmistelijat / lisätiedot:
Marja Ukkonen
marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi
johtava rehtori

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen SDP:n valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 193

Ehdotus

Kaupunginhallitus:
Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen SDP:n valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 129, 11.11.2019

Kaupunginhallitus, § 497, 02.12.2019

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 114, 18.11.2021

Kaupunginhallitus, § 533, 07.12.2021

Kaupunginvaltuusto, § 194, 13.12.2021

§ 194

Valtuustoaloite: Kestävään matkailuun ja luonto-osaamiseen erikoistunut lukio Mikkelin Ristiinan elinvoimatekijäksi

MliDno-2019-2137

Kaupunginvaltuusto, 11.11.2019, § 129

Valtuutettu Kirsi Olkkonen ym. esittivät 11.11.2019 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Hyvä lukio-opetus on yksi Mikkelin vetovoimatekijöistä. Erikoistumalla siitä voi tulla myös elinvoimatekijä.

Ilmastonmuutos vaatii kestävän kehityksen edistämistä kaikessa tulevaisuuden elinkeino toiminnassa, myös matkailussa. Erikoistumalla kestävän kehityksen matkailun ja luonto-osaamisen lukio-opetukseen Ristiinan lukiossa Mikkelin alueelle pystyttäisiin luomaan luonteva matkailualan ja luonnontieteiden opintopolku lukiosta korkeakouluasteelle ensimmäisenä Suomessa.

Erikoistunut lukio-opetus antaisi valmiuksia jatko-opintoihin Mikkeliin ja tukisi matkailualan tutkintoon johtavia opintosuuntia mm. ESEDU:ssa ja XAMK:ssa. Näin kestävään matkailuun erikoistuneet lukio-opinnot tukisivat Järvi-Suomen ja Saimaan alueen matkailustrategian toteuttamista ja alueen kehittämistä luonto-osaamiseen erikoistuneena alueena, Saimaan Geopark-hankkeen toteuttamista sekä alueen matkailun kansainvälistämistä. Erikoislukio tukisi alueen nuorten osallistumista alueen kehittämiseen ja työllistymistä omalla alueella.

Ristiinan lukion erikoistumista kestävään matkailuun ja luontoon tukee sen sijainti Saimaan rannalla, esihistorialliset Astuvansalmen kalliomaalaukset, Ruotsinvallan ajan Ristiinaan sijoittuva historia, mm. sotakoulu sekä alueen luonto.

Esitämme Ristiinan lukion kehittämistä kestävään matkailuun ja luontoon erikoistuneeksi erikoislukioksi sekä erikoislukioluvan hakemista opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

11.11.2019

Kirsi Olkkonen

Jaakko Väänänen, Outi Kauria, Petri Tikkanen,
Jaana Vartiainen, Mikko Siitonen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, 02.12.2019, § 497

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Edelleen kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa maaliskuun 2020 loppuun mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 18.11.2021, § 114

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen
marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi
johtava rehtori

Valtuutettu Kirsi Olkkonen ym. esittivät 11.11.2019 valtuustoaloitteenaan Ristiinan lukion kehittämistä kestäväan matkailuun ja luontoon erikoistuneeksi erikoislukioksi sekä erikoislukioluvan hakemista opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Mikkelin kaupunginvaltuusto on päätöksellään 9.12.2019 § 150 lakkauttanut Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteen 1.8.2020 alkaen. Näin ollen aloitteen mukainen erikoislukioluvan hakeminen ja Ristiinan lukion erikoistumisen valmistelu eivät johtaneet toimenpiteisiin.

Opetussuunnitelmassa laaja-alaisen osaamisen yhtenä osa-alueena on eettisyys ja ympäristöosaaminen. Lukio-opetus ohjaa opiskelijaa arvolähtöiseen ja eettiseen toimintaan yhteiseksi hyväksi, luonnon monimuotoisuuden arvostamiseen ja tutkimustietoon perustuvaan ilmasto-osaamiseen sekä kiertotalouden ymmärtämiseen ja kestäväan kuluttamiseen. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukion oppiaineiden yhteiset tavoitteet.

Mikkelin lukiossa opiskelija voi rakentaa yksilöllisen opinto-ohjelman, jossa pakollisten opintojen lisäksi opiskelija voi oman kiinnostuksensa ja tavoitteidensa mukaisesti syventyä esimerkiksi luonnontieteisiin ja laajentaa osaamistaan esimerkiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ja muissa yhteistyöoppilaitoksissa lukiolaisille tarjottavilla opintojaksoilla.

Mikkelissä pidetään tärkeänä laadukasta, monipuolista lukio-opetusta, joka on Mikkelin vetovoimatekijä ja houkuttelee uusia opiskelijoita Mikkelin lukioon myös oman kaupungin ulkopuolelta. Mikkelin lukio halutaan jatkossakin säilyttää vahvana yleislukiona.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 533

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen

marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

johtava rehtori

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen valtuutettu Kirsi Olkkosen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 194

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen valtuutettu Kirsi Olkkosen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 130, 11.11.2019

Kaupunginhallitus, § 498, 02.12.2019

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 115, 18.11.2021

Kaupunginhallitus, § 534, 07.12.2021

Kaupunginvaltuusto, § 195, 13.12.2021

§ 195

Valtuustoaloite Ristiinan lukion säilyttämiseksi Ristiinassa

MliDno-2019-2136

Kaupunginvaltuusto, 11.11.2019, § 130

Valtuutettu Raimo Heinänen ym. esittivät 11.11.2019 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Esitän että Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteeseen haetaan erityislukion lupaa.

Lukiosta tulisi tehdä erityislukio kestävän matkailun ja luonnonvara-alalle.

Kestävän matkailun erityislukio Ristiinassa tähtäisi antamaan valmiuksia jatko-opintoihin ja tukemaan alueella toimivia matkailualan tutkintoihin johtavia opintosuuntia Etelä-Savon ammattiopistossa ESEDU:ssa ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa XAMK:ssa.

Mikkelin alueella pystyttäisiin siten luomaan luonteva matkailualan opintopolku lukiosta korkeakouluasteelle asti ensimmäisenä Suomessa.

Vastaava opintopolku on mahdollista toteuttaa rinnakkain myös luonnonvara-alalla.

Tarve 1. Järvi-Suomi ja Saimaan alue on nostettu yhdeksi neljästä vetovoima-alueesta Business Finlandin matkailustrategiassa. Saimaa sopimuksella Etelä-Savo ja Etelä-Karjala sekä kaupungit Mikkeli, Savonlinna, Lappeenranta ja Imatra ovat kansainvälisessä markkinoinnissa yhdistäneet voimavaransa. Saimaalle haettava Geopark-status tulee omalta osaltaan vain lisäämään Saimaan vetovoimaa ja lisää haasteita kestävän matkailun osana. Muut matkailustrategiset alueet Suomessa ovat Lappi, Saaristomeri ja Helsinki.

Tarve 2. Suomesta puuttuu matkailulukio. Lapissa lukio-opinnot on kytketty matkailualan muiden tutkintojen yhteyteen suoritettavaksi. Saaristoalueella ja Helsingissä ei myöskään ole matkailuun erikoistuneita lukioita. Lappeenrannassa ja Savonlinnassa ei ole matkailuun erikoistunutta lukiota.

Tarve 3. Saimaan alue ja laajemmin Itä-Suomi on erityisesti luontomatkailukohde. Matkailussa pyritään jo nyt toimimaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tarve on kuitenkin edelleen vahvistaa toimijoiden osaamista eri tavoin. Tähän kestävän matkailun lukio voi antaa tukea, sillä esimerkiksi ympäristötietoisista ja kielitaitoisia osaajia tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän kuin esimerkiksi luontoa, matkailua ja yrittäjyyttä yhdistävä Saimaan Geopark-hanke etenee.

Tarve 4. Kun matkailussa lähestytään kansainvälistä mittakaavaa, matkailualan yritykset tarvitsevat julkisen vallan tukea, sillä matkailuyritykset ovat pääosin pk-yrityksiä. Kun matkailuun liittyviä opintoja liitetään osaksi lukio-opintoja, osaajapoolit

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

(opiskelijat ja opettajat) resursoituvat lukio-opintoihin ohjautuvilla valtionosuuksilla sekä mahdollisilla erityislukiotuilla. Lisäksi yritysyhteistyö rakentaa opiskeluja hyödyntäviä yhteistyöverkostoja.

Tarve 5. Sijoituspaikkana Ristiinaa puoltavat kohdat. Ristiina on luonteva sijainniltaan, koska kestävän matkailun ja luonnonvara-alan opetuksen kannalta keskeiset elementit sijaitsevat kustannustehokkaasti ja ajankäytöllisesti järkevästi lähellä. Esimerkiksi

- vesistömatkailun osalta Saimaan vesistösyvävylineen
- kestävän historiamatkailun osalta Sotakoulualue, Brahenlinnan alue, Astuvansalmen kalliomaalaukset ym.
- luontomatkailun osalta koko Ristiinan alue ja luonnonvara-alan keskeiset yhteistyökumppanit

Raimo Heinänen

Jussi Marttinen, Ulla Leskinen, Petri Tikkanen,
Jaana Vartiainen, Mikko Siitonen, Outi Kauria"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 02.12.2019, § 498

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Edelleen kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa maaliskuun 2020 loppuun mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 18.11.2021, § 115

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen

marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

johtava rehtori

Valtuutettu Raimo Heinänen ym. esittivät 11.11.2019 valtuustoaloitteenaan Ristiinan lukion kehittämistä kestäväan matkailuun ja luontoon erikoistuneeksi erikoislukioksi sekä erikoislukioluvan hakemista opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Mikkelin kaupunginvaltuusto on päätöksellään 9.12.2019 § 150 lakkauttanut Mikkelin lukion Ristiinan toimipisteen 1.8.2020 alkaen. Näin ollen aloitteen mukainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

erikoislukioluvan hakeminen ja Ristiinan lukion erikoistumisen valmistelu eivät johtaneet toimenpiteisiin.

Opetussuunnitelmassa laaja-alaisen osaamisen yhtenä osa-alueena on eettisyys ja ympäristöosaaminen. Lukio-opetus ohjaa opiskelijaa arvolähtöiseen ja eettiseen toimintaan yhteiseksi hyväksi, luonnon monimuotoisuuden arvostamiseen ja tutkimustietoon perustuvaan ilmasto-osaamiseen sekä kiertotalouden ymmärtämiseen ja kestävään kuluttamiseen. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukion oppiaineiden yhteiset tavoitteet.

Mikkelin lukiossa opiskelija voi rakentaa yksilöllisen opinto-ohjelman, jossa pakollisten opintojen lisäksi opiskelija voi oman kiinnostuksensa ja tavoitteidensa mukaisesti syventyä esimerkiksi luonnontieteisiin ja laajentaa osaamistaan esimerkiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ja muissa yhteistyöoppilaitoksissa lukiolaisille tarjottavilla opintojaksoilla.

Mikkelissä pidetään tärkeänä laadukasta, monipuolista lukio-opetusta, joka on Mikkelin vetovoimatekijä ja houkuttelee uusia opiskelijoita Mikkelin lukioon myös oman kaupungin ulkopuolelta. Mikkelin lukio halutaan jatkossakin säilyttää vahvana yleislukiona.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 534

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen

marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

johtava rehtori

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen valtuutettu Raimo Heinäsen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen valtuutettu Raimo Heinäsen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 82, 18.06.2018
Kaupunginhallitus, § 297, 13.08.2018
Kaupunkiympäristölautakunta, § 114, 18.10.2018
Kaupunkiympäristölautakunta, § 93, 18.06.2019
Kaupunginhallitus, § 316, 12.08.2019
Kaupunkikehityslautakunta, § 24, 23.11.2021
Kaupunginhallitus, § 535, 07.12.2021
Kaupunginvaltuusto, § 196, 13.12.2021

§ 196

Valtuustoaloite: Julkisen puurakentamisen lisääminen Mikkelin kaupungissa

MliDno-2018-1430

Kaupunginvaltuusto, 18.06.2018, § 82

Valtuutettu Pekka Pöyry esitti 18.6.2018 Mikkelin Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Puu on noussut viime vuosina nopeasti esille terveellisenä ja ekologisena rakennusmateriaalina. Suomessa puurakentamisen alalla on pitkät perinteet ja korkea osaaminen. Puurakentaminen osana biotalouden kehittämistä on keskeinen osa Suomen talouden ja työllisyyden hoitoa tulevaisuudessa. Puurakentamisen aluetaloudelliset vaikutukset tukevat koko Suomen kehittämistä mitä parhaimmalla tavalla. Puurakentamista ja puun käyttöä kehittämällä edistetään metsien kestävää käyttöä. Rakenteissa ja kalusteissa puun sitoma hiili säilyy kymmeniä vuosia poissa ilmakehästä, tämä tukee ilmastotavoitteitamme.

Nykyisten sisäilmaongelmien hallinta valitsemalla "hengittävä puu" rakennusmateriaaliksi helpottuu oleellisesti.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että nykyisiä sisäilmaongelmia hallitaan valitsemalla "hengittävä puu" julkisrakennusten materiaaliksi. Lukuisten tutkimusten mukaan puu- ja hirsitalojen vahvuuksia ovat hyvä äänieristys, viihtyvyys ja kauneus sekä lämminhenkisyys ja kodikkuus verrattuna betoni- ja teräsrakenteisiin. Voisiko puu olla rakennusmateriaalina uusissa aluekouluissamme?

Tehdään puusta vahva julkisen rakentamisen vaihtoehto Mikkelissä.

Mikkelin Keskustan valtuustoryhmä
Jukka Pöyry, Jussi Marttinen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 13.08.2018, § 297

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään lokakuussa 2018.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunkiympäristölautakunta, 18.10.2018, § 114

Valmistelijat / lisätiedot:

Jarkko Hyttinen
jarkko.hyttinen@mikkeli.fi
kiinteistöjohtaja

Massiivipuुरakentaminen soveltuu parhaiten yksikerroksisiin rakennuksiin. Mikäli rakennuksen pinta-ala on alle 1200 m², niin rakennus ei tarvitse väestönsuojaa jolloin kokonaisuus voidaan rakentaa pääosin puusta. Monikerroksisissa rakennuksissa puurungon ongelmallisia puolia ovat palonkesto, kantavuus ja ääneneristävyys. Hirsiseinärakenteen vuoksi muilta rakenteilta vaaditaan kompensaaationa parempaa eristyskykyä.

Puun hygroskooppiset ominaisuudet ovat hyvät ja materiaali voi ottaa vastaan kosteutta vesihöyryn muodossa sekä luovuttaa sitä. Hirren kosteus vaihtelee vuodenaikojen mukaan. Hirsi imee kosteutta tai luovuttaa sitä ympäristöönsä olosuhteista riippuen eli hirsi vähentää sisäilman kosteuden vaihtelua. Puukin homehtuu, jos ei kuivu riittävän nopeasti. Kivirakenteinen rakenne kestää huomattavasti korkeampaa kosteuskuormaa vaurioitumatta. Puurakenteisenkin rakennuksen tulee olla tiivis, eikä rakenteen läpi saa tapahtua haitallisia ilmavuotoja.

Yleisesti on arvioitu, että massiivipuुरakentaminen on noin 1,3 kertaa kalliimpaa kuin sekarakenteisen rakennuksen valmistaminen. Kustannusvaikutus voi olla huomattavasti suurempi, mikäli rakennuksessa on useita kerroksia. Aikataulullisesti puurakentaminen on hitaampaa kuin betonielementtirakentaminen ja vaatii myös suunnittelun osalta huomattavasti enemmän aikaa.

Uusilla rakennusmenetelmillä tehdyistä massiivipuuratkaisuista on Suomessa varsin lyhytaikaiset kokemukset suurten kohteiden osalta. Kokeneiden ja ammattitaitoisten puurakentajien löytäminen Suomessa on haasteellista. Työmaalla tulee kaikilla osapuolilla olla pitkän linjan kokemusta puurakentamisesta sekä tilaajan, että urakoitsijan puolella. Lisäksi puurakentamisessa korostuu rakennesuunnittelun merkitys. Puurunkoisia (esim. puurunko ja mineraalivilla) ratkaisuja on Mikkeliissäkin tehty laajasti ja nämä ovat yksikerroksisena varsin toimivia ja kustannustehokkaita ratkaisuja.

Puuta voidaan hyödyntää rakentamisessa monessa paikassa. Rakennusten pääasiallista runkomateriaalia valittaessa tulee tarkastelu tehdä kokonaisuutta ajatellen. Puuta voidaan käyttää rakennuksissa monipuolisesti, vaikka kantavat rakenteet olisivatkin muuta kuin puuta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Mikään rakennusmateriaali ei ole yksiselitteinen ratkaisu rakennusten sisäilmaongelmien estämiseksi. On rakennusmateriaali mikä tahansa, niin rakennus tulee suunnitella ja toteuttaa huolellisesti sekä huolehtia kunnossapidosta.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Veli Liikanen esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että vastauksessa esitetään konkreettisia toimenpiteitä puurakentamisen edistämiseksi Mikkelin tulevissa rakennushankkeissa sekä tavoitetaso puumateriaalin käytölle. Jaana Strandman kannatti Liikasen esitystä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti Veli Liikasen esityksen.

Kaupunkiympäristölautakunta, 18.06.2019, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:

Jarkko Hyttinen
jarkko.hyttinen@mikkeli.fi
kiinteistöjohtaja

Kaupunkiympäristölautakunta on kokouksessaan 18.10.2018, § 114 käsitellyt tilapalveluiden antamaa vastinetta valtuustoaloitteeseen julkisen puurakentamisen lisäämisestä Mikkelin kaupungissa. Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi siten, että vastauksessa esitetään konkreettisia toimenpiteitä puurakentamisen edistämiseksi Mikkelin tulevissa rakennushankkeissa sekä tavoitetaso puumateriaalin käytölle. Tilapalvelut on pyytänyt asiasta lausuntoa Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n puurakentamisen projektipäällikkö Matti Kilpiäiseltä. Vastauksen antamiseen on osallistunut myös biotalouden asiantuntija Kyösti Turkia Metsäkeskuksesta.

Puurakennusten määrä kasvaa

Yli kaksikerroksisia puisia asuinkerrostaloja on rakennettu Suomeen, 1995 jälkeen 65 kpl. Uusia puisia koulurakennuksia on rakenteilla ja vireillä yli kymmeneen kuntaan. Puiset koulurakennukset ovat yleistymässä, kun on haluttu tavoitella terveellistä ja viihtyisää sisäilmastoa. Julkisessa rakentamisessa puurakennusten osuus on Suomessa 21%.

Puumateriaalin suosiminen julkisessa rakentamisessa ei vähennä muiden rakennusmateriaalien tarpeellisuutta. Puurakentaminen on aina hybridirakentamista, eli rakennus koostuu useiden eri materiaalien kokonaisuudesta. Tyypillisesti rakennuksen perustukset tehdään betonista, runko ja seinärakenteet puusta, joissa voidaan käyttää teräsosia esimerkiksi liitosrakenteissa. Puurakennusten säädöstenmukainen äänieristävyyys saavutetaan esim välipohjan betoni-puukerrosrakenteella.

Puurakentamisen kustannustehokkuus syntyy teollisen puurakentamisen prosesseissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Puun ja puurakenteiden keveyden ansiosta suurten puurakennusten (koulut, kerrostalot) totutuksessa voidaan hyödyntää erilaisia elementtirakennusjärjestelmiä. Puurakenteiset tila- tai seinäelementit rakennetaan tehdasolosuhteissa asennusvalmiiksi elementeiksi ja rakennus kootaan rakennuspaikalla, mikä nopeuttaa huomattavasti rakentamisen aikataulua ja riskit rakentamisen aikaisille virheille vähenevät.

Ympäristöministeriö valmistelee vähähiilisen rakentamisen arviointimenetelmää

Rakentaminen ja rakennukset tuottavat noin kolmanneksen Suomen kasvihuonekaasupäästöistä – rakentaminen onkin keskeisessä roolissa, kun Suomi pyrkii saavuttamaan kansalliset ja kansainväliset ilmastotavoitteensa. Koska uudisrakentamisen käytönaikaisesta energiatehokkuudesta on jäljellä enää niukasti kiristettävää, on päästövähennyksiä etsittävä erityisesti rakennusten elinkaaren alusta ja lopusta. YM:n arviointimenetelmässä tarkastellaan hiilijalanjäljen lisäksi myös hiilikädenjälkeä, jolla mitataan rakennusten myönteisiä ilmastovaikutuksia – esimerkiksi puurakentamisen hiilivarastoja. Tavoitteena on, että rakennusten hiilijalanjälki otetaan huomioon rakentamisen säädöksissä 2020-luvun puoliväliin mennessä.

Puun käyttö alentaa rakentamisen hiilijalanjälkeä, kun tarkastellaan puun koko elinkaarta aina materiaalin valmistuksesta rakentamiseen, käyttöön ja kierrätykseen. Puuhun sitoutunut hiili säilyy rakenteissa pitkään ja vaikuttaa positiivisesti koko rakennusalan ympäristövaikutuksiin. Puun käytön lisääminen rakentamisessa on tehokas keino alentaa myös Mikkelin hiilijalanjälkeä ja tehostaa asetettujen ilmastotavoitteiden toteutumista erityisesti hiilivarastojen muodostumisessa.

Puurakentaminen tukee ilmastokestävää metsänhoitoa ja kasvattaa maakunnan metsien hiilinielua.

Puurakentaminen vauhdittaa aluetaloutta

Käyttämällä puuta julkisessa rakentamisessa kunta voi edistää oman alueensa yritystoimintaa ja aluetaloutta. Puurakentamisen hyödyt levittyvät laajalle joukalle kuntalaisia: metsänomistajille, puutuoteteollisuudelle, rakennusyrittäjille ja koko ketjuun liittyville palveluntuottajille. Puutuoteteollisuuden osuus koko maakunnan tuotannon arvosta on suurinta Etelä-Savossa, Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa maakuntien vertailussa.

Etelä-Savossa puurakentamisesta hyötyvät erityisesti metsänomistajat. Vuonna 2015 bruttokantorahatuloja puutuoteteollisuuden puukäytöstä Etelä-Savon metsänomistajille kertyi noin 160 miljoonaa euroa. Metsätalouden näkökulmasta puurakentaminen tukee ilmastokestävää metsänhoitoa ja kasvattaa metsien hiilinielua.

Etelä-Savon kunnille merkittävin aluetaloushyöty metsän raaka-aineen jalostuksesta tulee maakunnan mekaanisen metsäteollisuuden tuotannosta ja puurakentamisen komponenttien kasvavasta kysynnästä vientiin ja kotimaan kasvukeskusten tarpeisiin. Etelä-Savo on puutuoteteollisuuden ja jatkojalostuksen osalta toimintaympäristö, mikä tarjoaa luontaisesti hyvät mahdollisuudet lisätä kysyntälähtöistä, aluetaloutta kasvattavaa puurakentamisen tuote- ja palveluketjun liiketoimintaa ja aluetalouden hyödyt maksimoivaa puun käyttöä julkisen rakentamisen kohteissa.

Puuta käytetään yleisesti ikkuna- ja ovirakenteissa, yläpohja- ja räystäsrakenteissa sekä väliseinärakenteissa yhdistelmärakenteina muiden rakennusmateriaalien kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Julkisivuihin ja runkorakenteeseen puuta sovelletaan mahdollisuuksien mukaan huomioiden kohteen tyyppi, koko, toteutusaika ja kustannukset, missä puurakentaminen poikkeaa eniten yleisemmin käytettyyn betonirakenteeseen verrattuna. Hankkeiden ohjaaminen aikaisessa vaiheessa tiettyjen rakennusratkaisujen suuntaan saattaa johtaa toimimattomien rakennustyyppien suunnitteluun vuositavoitteiden saavuttamiseksi. Jokainen rakennus tulee suunnitella käyttötarkoituksen mukaisesti toimivana kokonaisuutena koko rakennuksen elinkaari huomioiden niin teknisten, taloudellisten kuin ympäristöarvojen kannalta.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 12.08.2019, § 316

Valmistelijat / lisätiedot:
Jarkko Hyttinen

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan vastauksen Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Pekka Pöyry esitti Petri Pekosen kannattamana asian palauttamista uuteen valmisteluun täydennettäväksi konkreettisilla toimenpiteillä. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko esitys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Kaupunkikehityslautakunta, 23.11.2021, § 24

Valmistelijat / lisätiedot:
Topiantti Äikäs, Ilkka Tarkkanen, Jarkko Hyttinen
topiantti.aikas@mikkeli.fi, ilkka.tarkkanen@mikkeli.fi, jarkko.hyttinen@mikkeli.fi
maankäyttöjohtaja, kaupunginarkkitehti, kiinteistöjohtaja

Puurakentamiselle (massiivipuu tai muut puurakentamisen vaihtoehdot) on olemassa muutamia aluerakentamisen kohteita Mikkelin kaupungin alueella. Vuoden 2022 alussa käynnistyvä Pankalampi II -alueen ("Repunpää") aluesuunnittelua ja kaavoitusta on mahdollisuus kohdentaa voimakkaasti puurakentamisen suuntaan. Tämä kohde tukee Saattotien toiselle puolelle rakentuvan Pankalampi I -alueen ("Hobittila")

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

rakentamista, jonka luovutuskilpailutus päättyy marraskuun lopussa (alustavien keskustelujen mukaan ko. alue tulee toteutumaan merkittävältä osin puurakentamisen kohteena).

Puurakentamisen kohteita on mahdollisuus tarkastella myös esimerkiksi liikuntapaikkarakentamisen osalta. Tiedossa on, että Kalevankankaan liikunta-alue tulisi tulevaisuudessa täydentymään merkittäväällä rakennushankkeella, jossa puun käyttö tuki- ja kattorakenteiden osalta on laajassa mielessä mahdollista.

Mikkeliä laajemmassa tarkastelussa on hyvä huomioida puurakentamisen ja julkisen rakentamisen mittakaavoja: vuonna 2019 julkisen rakennuttajan toiminta kattoi noin 18 % kaikesta uudisrakentamisesta, puun osuus on tästä alle 10 %, mutta esim. koulujen kohdalla puun osuus on 15–20 prosenttia. Julkisessa rakentamisessa opetus-, kokoontumis- ja hoitoalan rakennukset muodostavat 70 % rakentamisen volyymistä. Ympäristöministeriön tavoitteena on nostaa puurakentamisen osuus julkisessa rakentamisessa 45 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteet koulujen osalta ovat 65 % ja hoitoalarakennuksissa sekä kokoontumistiloissa 35 %. Pientalorakentamisessa puun osuus on 90 %. Asuinkerrostaloissa puurakentamisen osuus oli vuonna 2019 5 %, ministeriön tavoitteena on nostaa se 46 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Välineinä tavoitteiden saavuttamiseen ministeriö näkee mm. MAL-sopimukset ja ARA:n avustukset sekä kuntien toiminnan.

Kunnilla on käytössään kolme tehokasta maankäytön ohjauskeinoa puurakentamisen lisäämiseen: (asema-)kaavoitus, maankäyttösopimukset ja tontinluovutusperiaatteet. Mikkelissä asemakaavoissa annetaan määräyksiä ja ohjeita koskien talon ulkoverhoilumateriaaleja, kattokulmaa ja väritystä. Kaavoissa ei oteta niinkään kantaa runko- ja kantaviin rakenneosien materiaaleihin. Osaan kaavoista on liitetty rakentamistapaohje tai laatu- ja ympäristöohje, joissa annetaan tarkempia tietoja rakentamisen tavoitteista, arkkitehtuurista, materiaaleista ja rakennuksen soveltamisesta ympäristöön. Joustavin tapa edistää julkisen rakentamisen puun osuutta ovat maankäyttösopimukset ja tontinluovutusperiaatteet. Tätä menettelyä voidaan tarkastella em. Pankalampi II -alueen rakentamistapaohjeissa.

Mikkelin kaupunki harkitsee kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa materiaalivalinnat monen tekijän summana. Tarkastelussa huomioidaan niin materiaalin rakennusfysikaalinen toimivuus, huollettavuus, vikaherkkyys, materiaalikustannus, ympäristöarvot kuin käyttökokemukset. Puuta käytetään kaikissa rakennuksissa laajalti, huolimatta siitä, onko rakennuksen runko sitten puusta, betonista tai teräksestä.

Massiivipuurakentaminen soveltuu parhaiten yksikerroksisiin rakennuksiin. Mikäli rakennuksen kerrosala on alle 1 200 m², niin rakennus ei tarvitse väestönsuojaa, jolloin kokonaisuus voidaan rakentaa pääosin puusta. Monikerroksisissa rakennuksissa puurungon ongelmallisia puolia ovat palonkesto, kantavuus ja ääneneristävyys. Kaupungilla ei ole viime vuosina ollut niin pieniä talonrakennushankkeita uudiskohteina, joita olisi voinut toteuttaa massiivipuurunkoisena. Asiaa kuitenkin tarkastellaan edelleen tulevien kohteiden osalta sekä yksityisten toteuttamissa hankkeissa, joita voidaan ohjata kaavoituksen tai rakentamistapaohjeiden avulla kohti puurakentamista.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että Perttu Noponen ilmoitti olevansa esteellinen (intressijäävi) ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 07.12.2021, § 535

Valmistelijat / lisätiedot:

Topiantti Äikäs, Ilkka Tarkkanen, Jarkko Hyttinen
topiantti.aikas@mikkeli.fi, ilkka.tarkkanen@mikkeli.fi, jarkko.hyttinen@mikkeli.fi
maankäyttöjohtaja, kaupunginarkkitehti, kiinteistöjohtaja

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.12.2021, § 196

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kaupunkikehityslautakunnan vastauksen Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Merkittiin ja hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 197

Valtuutettu Sami Järvisen huomioiminen

MliDno-2021-3811

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja onnitteli kokouksen alussa valtuutettu Sami Järvistä 50-vuotismerkkipäivän johdosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 198

Valtuustoaloite: Viitostien valaistuksen parantaminen

MliDno-2021-4578

Valtuutettu Jarno Strengell esitti 13.12.2021 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"ASIA:

Me allekirjoittaneet esitämme, että Mikkelin ja Kuopion välinen sekä Mikkelin ja Lahden välinen 5- tien valaistuksen parantaminen otetaan nykyistä paremmin huomioon Mikkelin kaupungin edunvalvonta – asioissa.

Valaistuksen parantaminen lisää ajomukavuutta ja tieturvallisuutta sekä lisää 5- tien käyttöä, lisäten esimerkiksi Mikkelin alueen palveluiden ja yritysten myyntiä.

PERUSTELU:

Kuopiosta 5- tietä pitkin Mikkeliin tullessa, on ensimmäiset 100 kilometriä valaistua tieosuutta. Mikkelistä Kuopioon päin mentäessä on 65 kilometrin matkalla vain joitakin risteysalueita valaistua.

Varsinkin syksyisin, tavisin ja keväisin pimeään aikaan ja sateisina aikoina ilman tievalaistusta ajettaessa lyhyiden ja pitkien valojen edestakainen vaihtaminen tuo haasteita 80 – 100 kilometrin tuntivauhdissa ajamiselle, ajovirheille ja tien yli menevien riistaeläinten huomioimiselle.

Muun muassa Itä – Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma päivitetään 2022 ja väyläviraston investointiohjelma tehdään 2022 - 2029, joissa edellä oleva asia tulisi ottaa Mikkelin edunvalvonta-asiaksi.

Jarno Strengell"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 199

Valtuustoaloite: Mikkelin kaupungin hallituksen, valtuuston ja lautakuntien hybridikokousten mahdollistaminen

MliDno-2021-4576

Valtuutettu Jenni Oksanen ym. esittivät 13.12.2021 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraava:

"Mikkelin kaupungin strategiakeskusteluissa on tuotu esille yhteinen tahtotila kehittää kaupungin toimintamalleja nykyaikaisemmaksi digitaalisuutta hyväksikäyttämällä. Mikkelin kaupungin vahvuuksissa ollaan mainittu myös monipaikkaisuus. Kaupungin kotisivuilla mainitaan mm., että Mikkeli on luotettava alusta uusille ajatuksille ja innovaatioille – erityisen hyvin meidät tunnetaan digitaalisuudesta ja teknologiasta.

Mikkelin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 98 §:ssä todetaan valtuuston kokouksista seuraavasti:

"Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa "

Näin ollen niin sanotut hybridikokoukset, jossa mahdollistettaisiin läsnäolokokouksen ja sähköisen kokouksen yhdistelmä ei ole hallintosäännön mukaan mahdollinen.

Mikkelin kaupungille on investoitu tarvittavat sähköiset järjestelmät, joilla hybridikokoukset voitaisiin järjestää. Tämä parantaisi nykypäivänä demokratian toteutumista ja kokousten turvallisuutta vallitsevassa pandemiatilanteessa ja toisi myös kustannussäästöjä mm. Matkakustannusten ja kokousmatkoihin käytetyn ajan muodossa. Tämän lisäksi hybridikokousten mahdollistaminen vahvistaisi kaupungin päätöksenteon uskottavuutta nykyaikaisessa maailmankuvassa ja digitaalisuuden kokonaisvaltaisessa hyödyntämisessä.

Yllä esille tuotuihin asioihin viitaten allekirjoittajat esittävät, että Mikkelin kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ja hallinnon virkamiehiä

- Aloittamaan valmistelun hallintosäännön muutoksesta, jolla hybridikokousten kautta mahdollistetaan osallistuminen kaupungin lautakuntien, valtuuston sekä hallituksen kokouksiin etänä
- Nimeämään virkahenkilö vastaamaan etäkokouskäytäntöjen valmistelusta ja hallintosäännön muutoksesta

Jenni Oksanen

Satu Taavitsainen, Armi Salo-Oksa, Olli Marjalaakso,
Jukka Härkönen, Suvi Kähkönen-Valtola, Jouko Kervinen,
Tanja Hartonen"

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§180, §181, §182, §183, §184, §185, §186, §187, §188, §189

Kunnallisvalitusohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain (410/2015) 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42501
Puhelinnumero: 029 56 42500
Hallinto-oikeuden asiakaspalvelu on avoinna arkisin 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
3. vaatimuksen perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksen tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, mikä on määrätty mainitun lain 2 §:ssä. Saman lain 5 §:ssä on määräys niistä asioista, joista ei peritä oikeudenkäyntimaksua.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mikkelin kaupungin kirjaamosta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8-10

Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8-10), 50101 Mikkeli

Faksinumero: 015 36 6583

Puhelinnumero: 044 794 2033 / 015 1941 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattoina sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§177, §178, §179, §190, §191, §192, §193, §194, §195, §196, §197, §198, §199

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n perusteella hakea muutosta.